

โครงการอบรมหลักสูตรการส่งเสริมวินัย

และจริยธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เรื่อง “กฎหมายสำหรับผู้ปฏิบัติงานสายสนับสนุน”

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒

ณ โรงแรมทีคการ์เด็น สปา รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

โดย

นายราชัย อัครเวศน์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้านกฎหมาย มทร.อีสาน

หัวข้อการบรรยาย

๑. อำนาจ ประเพณีของอำนาจ
๒. การมอบอำนาจหรือมอบหมาย
๓. การกระทำทางปกครอง
๔. ผู้มีอำนาจการกระทำทางปกครอง
๕. การแจ้งคำสั่งทางปกครอง

สาเหตุที่ทำงาน “ไม่” สำเร็จ

ลาป่วยเป็นนิจ
การงานชอบเลี้ยง
ทำชู้ยอยู่เสมอ
มักกลับก่อนเวลา
ธุระมีตลอดวัน
บำเหน็จจะเอา

ลากิจเป็นประจำ
ส่งเสียงชวนคุย
พอเพลอชอบหลับ
มาสายตลอดปี
ทำงานไม่สำเร็จ
หน้าเงาเมื่อไม่ได้

อย่า “เป็น” อย่างนี้

หากเจ้า **ทำตัว** เป็นน้ำเต็มแก้ว

โซดา น้ำแข็ง และเหล้า

จะใส่ เข้าไป ยังไง

หากเจ้า **มีนิสัย** ไม่ยอมคน

เหล้าจะ นอนกัน

แล้วข้างบน จะมีแต่ โซดา

ข้าราชการและพนักงานที่ดี

๑.สนองงานรัฐ

๒.เคร่งครัดหน้าที่

๓.สำนึกดีต่อประชาชน

๔.รักษาเกียรติประวัติ

๕.ปฏิบัติอย่างซื่อตรง

๖.ไม่หลงในอบาย

๗.ละอายความฉ้อฉล

๘.อดทนต่ออุปสรรค

๙.มีความรักในอาชีพ

ที่มา : วัดกุคำพระ จ.ร้อยเอ็ด

บริการประทับใจ

๑. ยิ้มแย้มแจ่มใส

๒. เต็มใจช่วยเหลือ

๓. ไม่เบื่อคำถาม

๔. ฟังความครบถ้วน

๕. รับผิดชอบบริการ

๖. อ่อนหวานน่ารัก

๗. ไม่ล้าแต่ทำ

๘. น้ำคำไพเราะ

๙. เหมาะสมสถานที่

๑๐. ไม่มีนอกใน

บริการยอดเยี่ยม

๑. ปากหมา

๒. หน้ายิ้ม

๓. ตักตวง

๔. ถ่วงเรื่อง

๕. เชื่องช้า

๖. ล้าสมัย

๗. ไม่แน่ชัด

๘. ปัดสวะ

๙. ละเลย

๑๐. เฉยชา

คนเก่ง

ต้องรอบรู้

ปัญหา

สารพัด

ต้องรวดเร็ว

เร่งรัด

งานทั้งหลาย

ต้องริเริ่ม

หลายแบบ

ให้แยกกาย

ทุ่มใจกาย

สุดชีวิต

พิชิตงาน

คนดี

ทำแต่ดี

มีแต่ได้

ไม่ตรีจิต

พูดแต่ดี

ได้มิตรรัก

สมัครสมาน

คิดแต่ดี

จิตแจ่มใส

ได้งานการ

สບสุขสันต์

งานวิวัฒน์

สวัสดี

ภาษีตกกฎหมาย

~ วิลเลียม เอวาร์ด แกล๊ตสโตน ~

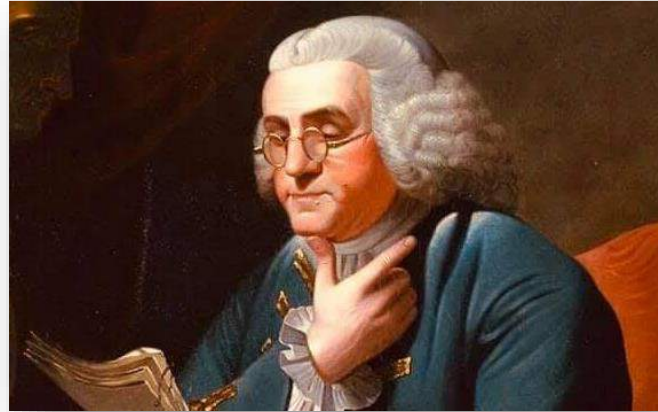
(รัฐบุรุษอังกฤษ) กล่าวไว้ว่า

“Justice delayed is justice denied.”

ความยุติธรรมที่ล่าช้า..ก็คือความอยุติธรรม..”

หากกฎหมายที่ใช้เยียวยาแก่ผู้ที่ต้องทนทุกข์กับ
ความเสียหายนั้น เป็นไปอย่างล่าช้า ไม่ทันกาลหรือ
ล่าสมัย ก็ไม่ต่างอะไรกับการไม่ได้เยียวยานั่นเอง..

ความยุติธรรม

เบนจามิน แฟรงคลิน

“ความยุติธรรม จะไม่ถูกนำมาใช้

จนกว่าผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบกระเทือนเหล่านั้น

จะได้รับการถูกกระทำอย่างเช่นผู้ถูกกระทำคนอื่นๆ”

๖. พระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ราชัย อัครเวศน์

หลักกฎหมายว่าด้วยกระบวนการพิจารณาทางปกครอง

เหตุผลในการตรากฎหมาย

- เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ สำหรับ
การดำเนินงานทางปกครอง
- เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้อง
มีประสิทธิภาพ ในการบังคับใช้กฎหมาย
- สามารถรักษาประโยชน์สาธารณะได้ อำนวย
ความเป็นธรรม ป้องกันการทุจริต

บททั่วไป

ความเป็นกฎหมายกลาง (ม.๓) :

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่างๆ ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.นี้ เว้นแต่

- กฎหมายนั้นมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมไว้ไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายนี้ (หลักความเป็นกลางหรือไม่มีส่วนได้เสีย และหลักการโต้แย้ง)
- กฎหมายเฉพาะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งไว้แล้วก็ให้เป็นไปตามที่กฎหมายนั้นกำหนด
- กฎหมายเฉพาะกำหนด “มาตรฐานในการปฏิบัติราชการ” ไม่ต่ำกว่ากฎหมายนี้ เช่น กำหนดขั้นตอนที่แสดงถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่สูงกว่าที่เป็นอยู่โดยปกติในระบบราชการโดยทั่วไป เช่น การกำหนดให้ฝ่ายปกครองต้องให้เหตุผลประกอบการออกคำสั่ง หรือการกำหนดรูปแบบของการใช้อำนาจไว้โดยเฉพาะ เช่น กำหนดให้การสั่งการบางกรณีต้องประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการของฝ่ายปกครองในเวลาที่กำหนดจึงจะมีผลบังคับใช้ได้ เป็นต้น

การกระทำทางปกครอง

โดย....

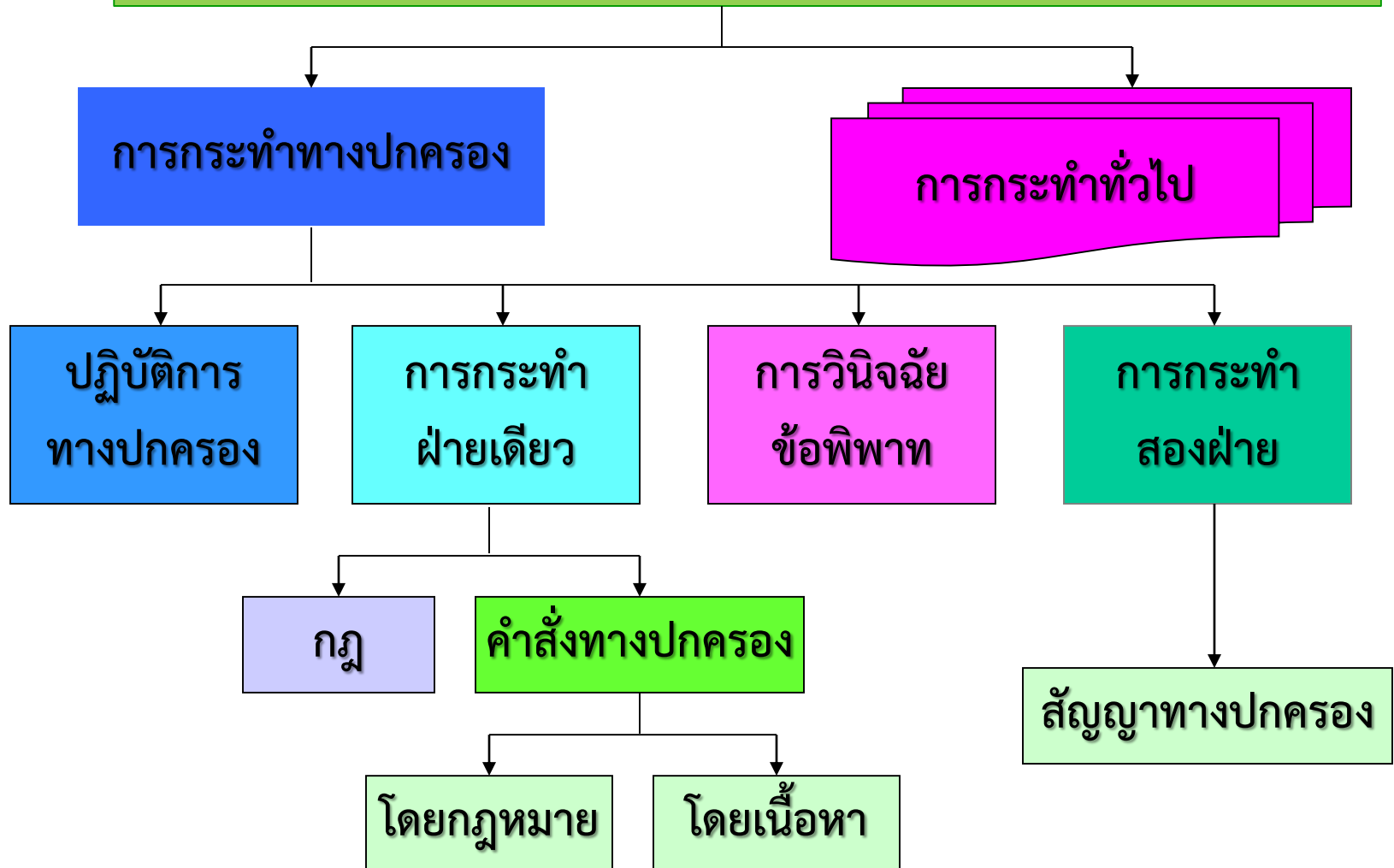
นายราชัย อัครเวศน์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้านกฎหมาย มทร.อีสาน
ที่ปรึกษากลุ่มนิติกรประจำมหาวิทยาลัยและสถาบัน

ความหมายของ การกระทำทางปกครอง

“การกระทำทางปกครอง” คือ
ผลของการใช้อำนาจอรัฐตามกฎหมาย
ของหน่วยงานทางปกครองหรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครอง

การกระทำของฝ่ายปกครอง

(๑) การกระทำทางปกครอง ได้แก่การกระทำที่ใช้
อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง
หรือคำสั่งอื่น หรือเป็นการกระทำที่มีกฎหมายกำหนด
อำนาจให้ไว้ และกฎหมายเช่นนั้นหมายเฉพาะที่
เป็นกฎหมายปกครองเท่านั้น ไม่รวมถึงการใช้อำนาจ
ตามกฎหมายแพ่ง กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
กฎหมายอาญาและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
เช่น กรมชลประทานสร้างเขื่อนลุ่มเข้าไปในที่ดิน
ของเอกชน

เจ้าพนักงานที่ดินออกโฉนดที่ดินทับที่ของบุคคลอื่น
เทศบาลมีหน้าที่โดยตรงตามกฎหมายในการระงับเหตุ
เพลิงไหม้ อันเป็นการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตเทศบาล เทศบาลจึงมี
หน้าที่ต้องดูแลทางสาธารณะให้มีสภาพใช้สัญจรได้
โดยสะดวกปลอดภัย เมื่อรถยนต์บรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง
ไม่สามารถผ่านทางที่มีอยู่เข้าไปยังบ้านที่เกิดเพลิงไหม้ได้
เป็นเหตุให้ไฟลุกลามและเผาไหม้บ้านของผู้ฟ้องคดีทั้งหลัง
กรณีย่อมถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ของเทศบาล
(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 1948/2559)

หรือหน่วยงานทางปกครองที่มีหน้าที่ในการบำรุงรักษา
ต้นไม้ไม่ออกตรวจตราดูแลต้นไม้ตามถนนจนเป็นเหตุมีการ
หักโค่นเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ทาง **เช่น กรมทางหลวง**
(คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ 9/2561
และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 250/2559)
หรือกรุงเทพมหานคร (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่
อ. 905/2560) **หรือหน่วยงานทางปกครองไม่ออกตรวจ**
ตราระบบไฟฟ้าส่องสว่างให้ได้มาตรฐานจนเป็นเหตุเกิด
ไฟรั่วช็อตประชาชน **เช่น กรมทางหลวง**
(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 223/2558) เป็นต้น

๒) การกระทำทั่วไป หมายถึงการกระทำหรือการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติโดยมิได้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือมิได้มีกฎหมายให้อำนาจไปกระทำการ เช่น พนักงานขับรถของส่วนราชการขับรถไปส่งหนังสือ จะเห็นได้ว่าการขับรถของพนักงานขับรถก็เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติโดยมิได้เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายใด ๆ การให้คำแนะนำแก่ผู้มาติดต่อราชการ การพิมพ์หนังสือราชการ ครูอาจารย์สอนหนังสือให้แก่เด็กนักเรียน นิสิต นักศึกษา แพทย์โรงพยาบาลของรัฐผ่าตัด รักษาโรคให้แก่คนไข้ เป็นต้น

หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการกระทำละเมิดอันมิใช่เป็นการกระทำที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือจากกฎคำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร เช่น การที่แพทย์รักษาพยาบาล(คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 615/2558 และที่ 482/2556) การขับรถ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 92/2556) การประชาสัมพันธ์ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร. 46/2560) การส่งข้อมูลเครดิตของผู้ฟ้องคดีให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 1001/2556)

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 606/2554

กรณีการฟ้องคุณหมอ

หมอรักษาโรคตา จนคนไข้จอประสาทตาเสีย คนไข้
จึงฟ้องขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย

ศาลปกครองไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเพราะไม่อยู่ใน
เขตอำนาจของศาลปกครองเนื่องจากเป็นการกระทำอัน
เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติทั่วไปในการตรวจ
รักษาพยาบาลผู้ป่วยมิใช่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือ
การใช้อำนาจทางปกครอง

รูปแบบของการกระทำทางปกครอง

อาจจำแนกรูปแบบได้ดังนี้

(๑) ปฏิบัติการทางปกครอง (Real Act)

(๒) คำสั่งทั่วไปทางปกครอง

(๓) นิติกรรมทางปกครอง (Juristic Act)

(๔) สัญญาทางปกครอง

(๑) ปฏิบัติการทางปกครอง (Real Act) หมายถึงการกระทำที่ใช้อำนาจตามกฎหมายหรือมีกฎหมายให้อำนาจกระทำการ โดยเป็นการกระทำทางกายภาพ ใช้กำลังของบุคคล เช่น การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารเข้าดำเนินการรื้อถอนอาคารที่ก่อสร้างโดยฝ่าฝืนกฎหมายหลังจากที่ได้ออกคำสั่งให้เจ้าของอาคารรื้อถอนอาคารแล้วแต่เจ้าของอาคารไม่ยอมปฏิบัติตาม เป็นต้น และยังหมายความรวมถึงการกระทำอื่นที่ไม่ใช่เป็นการออกกฎหรือคำสั่งทางปกครอง เช่น การที่คณะกรรมการสอบสวนความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแจ้งข้อกล่าวหาให้ข้าราชการที่ถูกกล่าวหาทราบและให้โอกาสข้าราชการผู้นั้นในการแก้ข้อกล่าวหา เป็นต้น

(๒) คำสั่งทั่วไปทางปกครอง เป็นการกระทำทางปกครอง ที่มีลักษณะเป็นคำสั่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง แต่ไม่ระบุผู้รับคำสั่งไว้ เช่น สัญญาอนุญาตไฟจราจร เป็นคำสั่งในเรื่องจราจรโดยเฉพาะเจาะจงแต่ไม่ได้ระบุว่าใครหรือผู้ใดต้องอยู่ภายใต้คำสั่งนี้ แต่ผู้ที่อยู่ในทางที่ได้รับสัญญาอนุญาตไม่ว่าจะเป็นใครก็ตามก็ต้องปฏิบัติตามคำสั่งนี้ เป็นต้น โดยลักษณะแล้วคำสั่งทั่วไปในทางปกครองไม่เป็นนิติกรรมทางปกครองโดยสภาพเพราะไม่มีการเจาะจงตัวผู้รับคำสั่ง แต่กฎหมายให้ถือว่าคำสั่งทั่วไปในทางปกครองเป็นนิติกรรมทางปกครองอย่างหนึ่งด้วย เพราะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกับนิติกรรมทางปกครอง

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 418/2560

ลักษณะของคำสั่งทางปกครอง ประเภทคำสั่งทางปกครองทั่วไปคือ....แม้จะมีผลเป็นการทั่วไปโดยไม่ได้เจาะจงตัวบุคคลก็ตาม.... แต่ก็มุ่งหมายให้ใช้บังคับเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ

ส่วน “กฎ” มีผลเป็นการทั่วไปโดยไม่ได้เจาะจงตัวบุคคลหรือกรณีใด.....

คำสั่งทางปกครองมีผลเป็นเจาะจงตัวบุคคล.

(๓) นิติกรรมทางปกครอง (Juristic Act) หมายถึงการสั่งการหรือการใช้อำนาจฝ่ายเดียวของฝ่ายปกครองโดยอาศัยอำนาจกฎหมาย มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ โดยอีกฝ่ายหนึ่งไม่จำเป็นต้องให้ความยินยอมด้วย เช่น การออกคำสั่งเลื่อนระดับข้าราชการ การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยข้าราชการ การเพิกถอนโฉนดที่ดิน การออกคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตให้บุคคลประกอบอาชีพต่าง ๆ การออกใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสถานบริการต่าง ๆ เป็นต้น

การกระทำฝ่ายเดียวทางปกครองอาจจำแนกออกได้เป็น ๒ ประเภท ใหญ่ ๆ คือ “คำสั่งทางปกครอง” และ “กฎ”

(๔) สัญญาทางปกครอง หมายถึงการกระทำสองฝ่าย หรือหลายฝ่ายทางปกครองที่มีลักษณะเป็นสัญญาที่ ฝ่ายปกครองทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของฝ่ายปกครอง สัญญาปกครองอาจจำแนกได้ ๒ แบบคือ

๑) สัญญาที่ฝ่ายปกครองทำกับเอกชน เช่น กรมทางหลวงให้เอกชนสร้างถนน เป็นต้น

๒) สัญญาที่หน่วยงานของรัฐทำสัญญากันเอง เช่น เทศบาล ๒ เทศบาลตกลงประกอบารร่วมกันที่เรียกว่า “สหการ” เป็นต้น

คำพิพากษาศาลสูงสุดที่ อ.๑๒๗๓/๒๕๕๘

สัญญาทางปกครองนั้น คู่สัญญาฝ่ายเอกชน
ไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญา เว้นแต่การผิดสัญญาของ
คู่สัญญาฝ่ายรัฐจะมีสภาพร้ายแรง จนทำให้
คู่สัญญาฝ่ายเอกชนต้องใช้สิทธิฟ้องศาล เพื่อให้
ศาลสั่งยกเลิกสัญญา

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 162/2546

สัญญาทางปกครอง....โดยวาจา

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า สัญญาจ้างเหมาปรับปรุงต่อเติม ศาลารักษา จ.เชียงใหม่ นั้น มีวัตถุประสงค์สัญญา คือ การรับจ้างปรับปรุงต่อเติมอาคารของรัฐซึ่งเป็นถาวรวัตถุอันเป็นองค์ประกอบและเครื่องมือสำคัญในการดำเนินบริการสาธารณะให้บรรลุผลจึงถือได้ว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาทางปกครอง

ส่วนข้อตกลงที่ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีได้ ตกลงด้วยวาจา เกี่ยวกับการทำงานเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นสัญญาจ้างทำของ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มิได้กำหนดให้ทำเป็นหนังสือสัญญาแต่อย่างใด แม้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 จะกำหนดให้ทางราชการต้องทำสัญญาจ้างเป็นหนังสือ แต่ระเบียบดังกล่าวเป็นเพียงระเบียบภายในของทางราชการ ดังนั้น ข้อตกลงเกี่ยวกับการทำงานเพิ่มเติมดังกล่าว จึงไม่ต้องทำเป็นหนังสือและถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาทางการปกครอง

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๙๖/๒๕๕๘
อบต.ซื้ออกล้องวงจรปิดเพื่อสอดส่องอาคาร
อบต. สัญญาซื้อขายกับเอกชนนั้น ไม่เป็นสัญญา
ทางปกครอง แต่เป็นสัญญาทางแพ่ง

คำพิพากษาศาลสูงสุดที่ อ. ๘๑๗/๒๕๕๗

ซื้ออกล้องวงจรปิดมาติดตั้งในหมู่บ้าน
เพื่อสอดส่องความเรียบร้อย เป็นสัญญาทางปกครอง

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๘๒/๒๕๕๙

สัญญาที่เอกชนฟ้องบังคับให้หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐชำระเงินกรณีผลิตสัญญาซื้อขายเครื่องถ่ายเอกสาร โดยมีวัตถุประสงค์แห่งสัญญาว่าให้ส่งมอบเครื่องถ่ายเอกสาร จึงไม่ใช่ลักษณะของการมอบหมายให้เข้าร่วมจัดทำบริการสาธารณะโดยตรง ทั้งเครื่องถ่ายเอกสารไม่ใช่เครื่องมือสำคัญ แต่เป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านการผลิตเอกสารการเรียนการสอนเท่านั้น วัตถุประสงค์แห่งสัญญาจึงไม่ใช่เรื่อง การให้โจทก์เข้าจัดทำบริการสาธารณะ ที่จะถือว่าเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองพ.ศ. ๒๕๔๒

คำจำกัดความ

“วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองหรือกฎ และรวมถึงการดำเนินการใด ๆ ในทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

“การพิจารณาทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง

“คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท” หมายความว่า คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่มีการจัดองค์กรและวิธีพิจารณาสำหรับการวินิจฉัยชี้ขาดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล หรือ นิติบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครอง ของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่น ของรัฐหรือไม่ก็ตาม

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และ ผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของ ผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

๑. การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุมัติ การวินิจฉัย อุทธรณ์ การรับรอง และการจดทะเบียน

๒. การอื่นที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๔๓

กำหนดให้การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้
เป็นคำสั่งทางปกครอง

๑. การสั่งรับหรือไม่รับคำเสนอขาย รับจ้าง แลกเปลี่ยน ให้เช่า ซื้อ เช่า หรือให้สิทธิประโยชน์
๒. การอนุมัติสั่งซื้อ จ้าง แลกเปลี่ยน เช่า ขาย ให้เช่า หรือให้สิทธิประโยชน์
๓. การสั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอหรือการดำเนินการอื่นใดในลักษณะเดียวกัน
๔. การสั่งให้เป็นผู้ทำงาน
๕. การให้หรือไม่ให้ทุนการศึกษา

กฎ หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา
กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น
ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็น
การทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือ
บุคคลใดเป็นการเฉพาะ

มีผลบังคับเป็นการทั่วไป ไม่ได้หมายความว่า
จะต้องมีผลบังคับแก่ประชาชนทุกคน แม้จะมีผลบังคับ
แก่เฉพาะประชาชนบางประเภทก็เป็น “นิติกรรมทาง
ปกครองที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป” ได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 658/51, ที่ 659/51

สัญญาหลักประกันซองเป็นสัญญาทางปกครอง

สัญญาหลักประกันซองเพื่อให้หน่วยงานทางปกครองมีเอกสิทธิ์ในการเลือกคู่สัญญา....การควบคุมการปฏิบัติตามสัญญา...แก้ไขสัญญาและเลิกสัญญาได้ฝ่ายเดียว.....เป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งคู่สัญญา ที่จะเข้าร่วมดำเนินการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะได้คู่สัญญา.....สัญญาหลักประกันซอง จึงเป็นสัญญาทางปกครอง

ซึ่งหากเกิดข้อพิพาทกัน ในการยึดหลักประกันซอง....จึงเป็นคดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง(4)ซึ่งต้องยื่นฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา 51

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.314/2554

การสิ้นสุดลงของสัญญาทางปกครอง

สัญญาทางปกครอง อาจสิ้นสุดลงได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

ประการแรก สิ้นสุดลงตามปกติเพราะบรรล่วัตถุประสงค์แล้ว

ประการที่ 2 สิ้นสุดลงด้วยการเลิกสัญญา กล่าวคือ...การเลิกสัญญาโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย....หรือการเลิกสัญญาเมื่อสัญญาเลิกกันโดยปริยายเช่นกรณีมีเหตุสุดวิสัยเป็นต้นหรือกรณีเลิกสัญญาเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้เลิกสัญญา.....หรือกรณีที่ในการเลิกสัญญาโดยฝ่ายปกครองเลิกสัญญาฝ่ายเดียว

****อนึ่งคู่สัญญาฝ่ายเอกชน ไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ แต่ถ้าหากการบอกเลิกสัญญาก่อให้เกิดความเสียหายแก่ฝ่ายเอกชน เอกชนมีสิทธิเรียกค่าเสียหายได้

คำพิพากษาศาลสูงสุดที่ อ.๗๖๒/๒๕๕๙

คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
ที่ห้ามขายสารที่ใช้ในวิธีไบโอเทคนิค
สำหรับศัตรูกรรมเป็นการชั่วคราว
ถือว่าเป็นกฎหมาย

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 550/2547

หนังสือที่กระทรวงการคลังได้แจ้งเวียนให้
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและส่วนราชการได้รับทราบ
และถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการจัดทำสัญญา
อนุญาตให้ข้าราชการที่ไปศึกษา ฝึกอบรม หรือ
ปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ ต้องทำสัญญา
เพิ่มเติมทุกครั้งเมื่อมีการอนุมัติให้ขยายระยะเวลา
ลาศึกษา เป็นบทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป
จึงมีลักษณะเป็นกฎตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ

สาระสำคัญของคำสั่งทางปกครอง

- (๑) การใช้อำนาจสั่งการฝ่ายเดียวตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๒) การใช้อำนาจของรัฐในทางปกครองไม่ใช่ในทางแพ่ง
- (๓) มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์หรือก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในสิทธิหน้าที่
- (๔) มีผลบังคับเป็นการทั่วไป (ในกรณีของกฎ) หรือเฉพาะเรื่องเฉพาะราย (ในกรณีของคำสั่งทางปกครอง)
- (๕) มีผลสู่ภายนอก

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.1451/2558

ประกาศผลเป็นผู้สอบได้แต่หน่วยงานของรัฐไม่เรียกทำสัญญาจ้าง

ผู้สอบได้รอมามากหลายเดือน...ไม่มีการเรียกให้ไปทำสัญญาจ้างเลย
....จึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ชดใช้ค่าเสียหาย

ศาลวินิจฉัยว่า ประกาศผลสอบมีสถานะเป็นคำสั่งทางปกครอง
....แต่โดยในการที่จะว่าจ้างพนักงานที่สอบได้ จะต้องมีการทำ
สัญญาจ้างซึ่งการทำสัญญาจ้างหาใช่คำสั่งทางปกครองไม่

ดังนั้น หนังสือปฏิเสธการจ้างจึงไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง.....
แต่เป็นการปฏิเสธไม่ทำสัญญาจ้าง.....จึงไม่จำเป็นต้องอุทธรณ์ก่อนฟ้อง
ตามมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ. ศ. 2542 ประกอบมาตรา 44 แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ. ศ. 2539

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด คำร้องที่ ๗๑๕/๒๕๕๘ คำสั่งที่ ๑๔๒/๒๕๕๙

คำสั่ง ทต. เรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีคืนเงินเดือน
ที่ได้รับเกินสิทธิให้แก่ผู้ฟ้องคดี มิได้ออกโดยอาศัย
อำนาจตามกฎหมายฉบับใด จึงมิใช่คำสั่งทางปกครอง
หรือการใช้อำนาจทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่ง พรบ.
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงมิใช่
คดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของเจ้าหน้าที่
ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย
หรือ จากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด คำร้องที่ ๗๑๕/๒๕๕๘ คำสั่งที่ ๑๔๒/๒๕๕๙ (ต่อ)
หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง
ปฏิบัติหรือปฏิหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙
วรรคหนึ่ง (๓) ... โดยที่ปัญหาเขตอำนาจศาลเป็นปัญหา
เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งศาลปกครอง
สูงสุดมีอำนาจยกขึ้นพิจารณาได้ฯ ... เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า
คดีนี้ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง จึง
ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นอีกต่อไป การที่ศาลปกครอง
ชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฟ้องไว้พิจารณานั้น ศาลปกครองสูงสุด
เห็นฟ้องด้วยในผล จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลชั้นต้น..

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๕๑๔/๒๕๔๕ การย้ายข้าราชการครูไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นภายในกรมเดียวกันโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ มีลักษณะเป็นการบริหารงานภายในหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การปฏิบัติราชการภายในหน่วยงานนั้น มิใช่สิทธิตามกฎหมายของข้าราชการครูอันจะพึงเรียกร้องให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาแต่งตั้งตนให้ดำรงตำแหน่งใดก็ได้ โดยการโยกย้ายดังกล่าวมีผลเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งสิทธิและประโยชน์ในฐานะที่เป็นข้าราชการครูของผู้นั้นมิได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนั้น คำสั่งดังกล่าวจึงไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง เมื่อเป็นเช่นนั้นการออกคำสั่งดังกล่าวจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับ มาตรา ๓๗(๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้คำสั่งทางปกครองต้องทำเป็นหนังสือและการยืนยันคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือต้องจัดให้มีเหตุผลไว้ด้วยแต่อย่างใด

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๐/๒๕๕๓

เดือนร้อนที่ต้องไปทำงานที่ภูเก็ต...เพราะ...ค่าครองชีพสูงมาก

ผู้ถูกฟ้องคดี (กรม ส.) มีคำสั่งที่ ๓๙๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๑ เรื่องแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งที่ ก.พ. กำหนดใหม่ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการที่สำนักงานในพื้นที่เกาะสมุย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นการเลือกปฏิบัติไม่เป็นธรรม จึงฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกคำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ แต่อย่างไรก็ตามการที่ผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ผู้ฟ้องคดีไปปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงานแห่งใหม่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรม ส. พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเป็นการดำเนินการตามมติ ก.พ. และกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดี

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๐/๒๕๕๓ (ต่อ)

ย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการและมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีภาระค่าครองชีพเพิ่มขึ้น เพราะเป็นเมืองท่องเที่ยว ก็เป็นภาระตามปกติที่ข้าราชการทุกคน จะต้องเผชิญกับปัญหาดังกล่าวเมื่อต้องไปปฏิบัติราชการประจำท้องถิ่นนั้น ๆ หาได้เกิดจากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีแต่ประการใด และไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีออกคำสั่งเพื่อกลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดีแต่ประการใด จึงฟังไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีถูกระทบสิทธิจนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ

คำพิพากษาศาลสูงสุดที่ อ.๑๑๒/๒๕๔๘

แม้ว่าการย้ายข้าราชการเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บังคับบัญชาในการคัดสรรหรือจัดบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ได้ตามที่เห็นสมควรแต่การใช้อำนาจดังกล่าวจะต้องคำนึงถึง เหตุผล ความจำเป็น และประโยชน์ของหน่วยงาน เป็นสำคัญ และจะต้องไม่กระทำโดยมိถคติหรือเจตนา กลั่นแกล้งข้าราชการผู้ถูกย้ายให้ได้รับความเสียหาย จึงจะถือว่าเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๙๓/๒๕๕๙

การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการต้องคำนึงถึง
ความเหมาะสมและประโยชน์ของทางราชการ
เป็นสำคัญ ดังนั้น หากการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ
นั้น พิสูจน์ได้ว่า เป็นไปตามความประสงค์ของผู้มีอำนาจ
มากกว่าจะเป็นการแต่งตั้งโยกย้ายเพื่อประโยชน์
แก่ทางราชการ มีผลทำให้ คำสั่งแต่งตั้งโยกย้ายดังกล่าว
ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๘๐๘-๑๘๑๐/๒๕๕๙

เมื่อพนักงานจ้างมาลงชื่อปฏิบัติงานแล้ว
แต่หน่วยงานไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ จึงถือว่า
หน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างเป็นฝ่ายผิดสัญญา
จ้าง และจะอ้างว่าเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มาเป็นเหตุ
เลิกจ้างไม่ได้

อำนาจกระทำการทางปกครอง

โดย....

นายราชัย อัครเวศน์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้านกฎหมาย มทร.อีสาน
ที่ปรึกษากลุ่มนิติกรประจำมหาวิทยาลัยและสถาบัน

คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๑๒

“คำสั่งทางปกครองจะต้องกระทำ
โดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่
ในเรื่องนั้น”

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.162/2558

ผู้รับมอบอำนาจใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้อง จึงเป็นการใช้อำนาจโดยไม่มีอำนาจ

เมื่อ ก.พ. ได้กำหนดให้ อ.ก.พ.กรมสอบสวนพิเศษ....เป็นผู้มีอำนาจ
แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกบุคคล....โดยมิได้กำหนดว่าสามารถ
มอบหมายหน้าที่ให้บุคคลอื่นทำแทนได้....จึงเป็นอำนาจหน้าที่เฉพาะตัว
ของ อ.ก.พ.กรม

การที่ อ.ก.พ.กรม มอบอำนาจให้อธิบดีกรมฯ ไปดำเนินการแต่งตั้ง
คณะกรรมการคัดเลือกบุคคล....เมื่ออธิบดีกรมฯ ได้ใช้อำนาจแต่งตั้ง
คณะกรรมการคัดเลือกบุคคล....จึงเป็นการใช้อำนาจโดยปราศจากอำนาจ
หรือนอกเหนืออำนาจ.....มีผลทำให้การคัดเลือกบุคคลไม่ชอบด้วย
กฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๘/๒๕๔๘

การใช้อำนาจ

แม้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายจะให้อำนาจผู้ดำรงตำแหน่งใดปฏิบัติราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งอื่นได้ และผู้นั้นจะมอบหมายให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ก็ตาม แต่การจะมอบอำนาจต่อไปนั้น หมายถึงกิจการทั่วไปของหน่วยงานเท่านั้นมิได้หมายความว่าผู้รับมอบอำนาจจะใช้อำนาจที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจเฉพาะตัวของผู้ดำรงตำแหน่งได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๒๙/๒๕๔๙

การกระทำทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมาย

ต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในกรณีที่
กฎหมายกำหนดตัวเจ้าหน้าที่ผู้ทรงอำนาจกระทำ
การเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะแล้วการกระทำ
ทางปกครองในเรื่องดังกล่าวจะต้องกระทำ
โดยเจ้าหน้าที่ผู้นั้น เจ้าหน้าที่อื่นแม้จะเป็น
ผู้บังคับบัญชาหรือเป็นผู้มีอำนาจเหนือเจ้าหน้าที่
ผู้นั้นก็ไม่อาจกระทำการในเรื่องนั้นได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. 526/2554

โดยที่กฎหมายได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม การขนส่งปฏิทินหรือมูลฝอยจากประชาชนนั้น ให้เป็นอำนาจของ สภาเทศบาลที่จะกระทำได้แต่จะต้องกระทำโดยออกเป็นเทศบัญญัติ ซึ่งหมายความว่ากฎหมายได้ระบุไว้แล้วว่า ผู้ทรงอำนาจในการกำหนด อัตราค่าธรรมเนียมก็คือสภาเทศบาลโดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการ จังหวัด และจะต้องกระทำในรูปแบบของเทศบัญญัติ

ดังนั้น การออกประกาศเทศบาลเรียกเก็บค่าธรรมเนียม โดย นายกเทศมนตรีจึงเป็นการกระทำที่กระทำโดยไม่มีอำนาจเป็นการกระทำ ที่ก้าวล่วงเข้าไปในอำนาจของสภาเทศบาลและผู้ว่าราชการจังหวัด และ เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามรูปแบบอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ สำหรับการกระทำนั้นอันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่มีสภาพ ความร้ายแรงถึงระดับที่ต้องถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่เคยมีอยู่เลย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๖๐/๒๕๕๘ ประชุมใหญ่

เมื่อกฎหมายกำหนดให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกรณีข้าราชการตำรวจชั้นยศ
จ่าสิบตำรวจลงมาในทุกหน่วยงานในการปกครองบังคับบัญชา คือ
รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ซึ่งรับผิดชอบงานบริหารงาน
บุคคล) ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ(ซึ่งรับผิดชอบงาน
ด้านวินัย) ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าผู้บัญชาการ แต่ปรากฏว่า
รองผู้กำกับการ (ฝ่ายป้องกันปราบปราม) ปฏิบัติราชการแทน
ผู้กำกับการ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสมุทรปราการ
เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง
แก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจยศจ่าสิบตำรวจ จึงเป็น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๖๐/๒๕๕๘ ประชุมใหญ่
การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกับ
ผู้ฟ้องคดีโดยผู้ไม่มีอำนาจตามกฎหมายมาดำเนินการสอบสวน
การที่คณะกรรมการข้าราชการตำรวจนำผลการสอบสวนของ
คณะกรรมการสอบสวนดังกล่าวมาพิจารณาแล้วมีมติให้เพิ่มโทษ
ผู้ฟ้องคดีเป็นไล่ออกจากราชการ และการที่ผู้บัญชาการตำรวจภูธร
ภาค ๑ มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติดังกล่าว
จึงเป็นกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่าง
ร้ายแรงตามขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดไว้
ดังนั้น มติของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจและคำสั่งของ
ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๑ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑๘/๒๕๕๑

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
อย่างร้ายแรงกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มี
อำนาจตามกฎหมาย

เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีผลทำให้
การดำเนินกระบวนการทางวินัยโดยอาศัย
ผลการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว
เช่น การมีมติและมีคำสั่งลงโทษผู้ที่ถูกสอบสวน
เป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๓๕/๒๕๕๓

การออกคำสั่งให้อาจารย์ผู้สอนงดทำการสอนเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ จัดการวัดผล ประมวลผล และควบคุมมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการประจำคณะตามมาตรา ๓๑(๕) แห่ง พ.ร.บ. มหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๓๗ **คนบดีจึงไม่อาจใช้อำนาจในฐานะผู้บังคับบัญชาของคณะหรือในฐานะประธานคณะกรรมการประจำคณะ** ตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่ง พ.ร.บ. มหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๓๗ **เพื่อออกคำสั่งให้อาจารย์ผู้สอน งดสอนได้โดยลำพัง** และโดยที่พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้มีการกำหนด ขั้นตอนและวิธีการในการที่คนบดีจะออกคำสั่งให้อาจารย์ทำการงดสอนไว้ ดังนั้นในการออกคำสั่งดังกล่าวจึงต้องพิจารณาตาม พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยต้องให้คู่กรณีมีโอกาสดังกล่าวจะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนตามมาตรา ๓๐ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๘๙/๒๕๕๓

กรณีที่กรมราชทัณฑ์ประกาศประกวดราคาซื้อเครื่องใช้ส่วนตัวผู้ต้องขัง โดยมีผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขของประกาศ แต่กรมราชทัณฑ์กลับอนุมัติให้จัดซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้เสนอราคาต่ำลำดับที่สองเนื่องจากเห็นว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้รับการรับรองเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ซึ่งต่างกับผลิตภัณฑ์ของผู้ฟ้องคดีเมื่อกรมราชทัณฑ์มิได้ดำเนินการเรียกให้ผู้เสนอราคาต่ำลำดับที่สองมาต่อรองราคาเพื่อปรับลดราคาให้ต่ำลงอันจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น คำสั่งอนุมัติให้จัดซื้อผลิตภัณฑ์จากผู้เสนอราคาต่ำลำดับที่สอง จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๘๙/๒๕๕๓ (ต่อ)

ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และถือเป็นการกระทำละเมิดอันเกิดจากคำสั่งทางปกครองที่ผู้เสนอราคาต่ำสุดมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากกรมราชทัณฑ์ได้ ดังนั้น ฝ่ายปกครองต้องเคารพต่อกฎเกณฑ์ที่ตนกำหนดขึ้น ตราบใดที่กฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับยังไม่ได้ถูกยกเลิกหรือยังมีผลใช้บังคับอยู่ เนื่องจากกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับที่ฝ่ายปกครองกำหนดขึ้นเป็นทั้งแหล่งที่มาของอำนาจและเป็นข้อจำกัดอำนาจของฝ่ายปกครอง เมื่อกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับได้กำหนดให้ดำเนินการในเรื่องใดไว้อย่างไรแล้ว ฝ่ายปกครองก็ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับนั้นอย่างเคร่งครัด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๓๑/๒๕๕๖

การที่กฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ได้ระบุขั้นตอนและวิธีการไว้ก็เพื่อเป็นการให้หลักประกันแก่ผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากกฎหรือคำสั่งทางปกครอง หากขั้นตอนดังกล่าวมีผลกระทบกฎหรือคำสั่งทางปกครอง ขั้นตอนนั้นก็ถือเป็นขั้นตอนที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งหากมีกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติใดได้กำหนดขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญไว้ แต่ผู้ออกกฎหรือคำสั่งทางปกครองไม่ได้ปฏิบัติตาม กฎหรือคำสั่งที่ออกมานั้นย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยเหตุที่เป็นการกระทำที่ผิดขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญขั้นตอนตามข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องส่งสำนวน การสอบสวนให้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๓๑/๒๕๕๖ (ต่อ)

กระทรวงการคลังตรวจสอบก่อนออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้เงิน ถือเป็นขั้นตอนที่เป็นสาระสำคัญ เนื่องจากหากหน่วยงานของรัฐออกคำสั่งโดยข้ามขั้นตอนดังกล่าวแล้วต่อมากระทรวงการคลังมีความเห็นแตกต่างจากความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด หน่วยงานของรัฐก็ต้องเพิกถอนคำสั่งที่ได้ออกไปแล้วนั้น ซึ่งทำให้ผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้น คำสั่งที่ออกโดยข้ามขั้นตอนตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑๗ ของระเบียบดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๘๑/๒๕๕๗ และ ที่ อ.๑๕๗/๒๕๕๘ วินิจฉัยแนวทางเดียวกัน)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๕/๒๕๕๕

คณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการรัฐวิสาหกิจต้องใช้อำนาจในการสรรหาภายใต้กรอบของกฎหมายที่ให้อำนาจ เมื่อไม่มีบทกฎหมายใดให้อำนาจคณะกรรมการสรรหาออกหลักเกณฑ์อันมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลผู้มีความประสงค์จะเข้าสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการผู้จัดการรัฐวิสาหกิจดังกล่าวเพิ่มเติมไปจากที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งหลักเกณฑ์คุณสมบัติได้กำหนดไว้แล้วซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับคุณสมบัติของข้าราชการและพนักงาน และให้ใช้ตามที่กำหนด แต่คณะกรรมการสรรหาฯ กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณสมบัติเพิ่มเติมจากที่กฎหมายกำหนดว่า

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๙๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

“ผู้สมัครต้องไม่เคยเป็นผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรืออยู่ระหว่างถูกสอบสวนทางวินัย หรืออยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีอาญาเว้นแต่ในความผิดหลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทนั้น” ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าสมัครคัดเลือกเป็นกรรมการผู้จัดการ จึงเป็นการใช้อำนาจเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ให้อำนาจไว้จึงเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ตามกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙

การกำหนดเกรด ๒.๕

ศาลปกครองกลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการคัดเลือกบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในส่วนราชการนั้น องค์กรบริหารของส่วนราชการชอบที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งเพื่อพร้อมที่จะปฏิบัติงานตามที่ส่วนราชการต้องการตามที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้ ซึ่งในบางสถานการณ์การคัดเลือกบุคคลอาจกำหนดเงื่อนไขพิเศษได้ตามความจำเป็น เนื่องจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งบางตำแหน่งอาจต้องการบุคลากรที่มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือกรณีที่หน่วยงานมีความจำเป็นอื่น เช่น

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙ (ต่อ)

กรณีผู้ได้รับทุนให้ไปศึกษาในต่างประเทศ หรือในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ เป็นต้น ซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวต้องดำเนินการด้วยความเที่ยงธรรมและถือประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ สำหรับการกำหนดให้ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งประเภทวิชาการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรณีพิพาทนั้น เป็นการคัดเลือกบุคคลทั่วไปที่มีคุณสมบัติในสาขาต่าง ๆ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนด มิใช่เป็นการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งที่มีความชำนาญการหรือเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙ (ต่อ)

และการรับสมัครสอบคัดเลือกกรณีพิพาทเป็นการรับสมัครผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก แต่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ กลับกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครสอบโดยถือคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ผู้สมัครสอบแต่ละรายได้ผ่านการเรียนในระดับดังกล่าวมาเป็นเวลานานแล้ว กรณีจึงไม่สอดคล้องกันกับความรู้ความสามารถในปัจจุบันของผู้ฟ้องคดีและผู้สมัครรายอื่น ๆ อีกทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละสาขาย่อมเป็นหลักประกันว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลักสูตรที่แต่ละสถาบันการศึกษากำหนด การได้คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า ๒.๕๐ มิได้เป็นเครื่องยืนยันว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถน้อยกว่า

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙ (ต่อ)

ผู้ที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไปเสมอไปประกอบกับในการคัดเลือกพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมนั้นตามข้อ ๖.๒ ของประกาศคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำมหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการสรรหาและการเลือกสรรพนักงานมหาวิทยาลัย ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง ๒ สามารถกำหนดวิธีการคัดเลือกได้หลายวิธีการ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง ๒ ชอบที่จะกำหนดเงื่อนไขให้ระดับคะแนนเฉลี่ยดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการให้น้ำหนักคะแนนเพื่อประกอบการพิจารณาเท่านั้นการนำเงื่อนไขดังกล่าวมาตัดสิทธิผู้เข้ารับการคัดเลือกโดยไม่พิจารณาคุณสมบัติ

คำพิพากษาศาลปกครองกลางเลขแดง ที่ บ.๒๕๑/๒๕๕๙ (ต่อ)

ด้านอื่น ๆ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสม ทั้งยังเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกแต่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีต่ำกว่า ๒.๕๐ ซึ่งจะถูกตัดสิทธิจากการเข้ารับการคัดเลือกดังกล่าวตั้งแต่ต้น ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีประกาศรับสมัครโดยกำหนดให้ผู้สมัครในทุกสาขาวิชาจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ อันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งประเภทวิชาการดังกล่าว จึงเป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๙๓๒/๒๕๕๕

กรณีที่ พรบ. ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒

มิได้มีบทบัญญัติใดกำหนดให้ปลัดเมืองพัทยาสามารถมอบอำนาจที่ได้รับมอบหมายจากนายกเมืองพัทยาไปให้แก่องค์ปลัดเมืองพัทยาหรือหัวหน้าส่วนราชการของเมืองพัทยาได้ ดังนั้น การที่รองปลัดเมืองพัทยา(รักษาราชการแทนปลัดเมืองพัทยา) มีคำสั่งมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักการช่างออกคำสั่งรื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ แห่ง พรบ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะถือเป็นอำนาจของนายกเมืองพัทยาในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นเท่านั้น โดยผู้อำนวยการสำนักการช่างไม่ใช่ผู้มีอำนาจลงนามในคำสั่งรื้อถอนอาคารตาม พรบ. ข้างต้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๙๓๒/๒๕๕๕ (ต่อ)

ศาลวางหลักกฎหมายว่า

การที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
จะมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่อื่นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
แทน จะต้องพิจารณาในด้านรูปแบบของการมอบอำนาจ
และในด้านของตัวผู้มอบอำนาจว่ามีกฎหมายให้อำนาจไว้
หรือไม่ เพียงใด เพราะหากว่าผู้มอบอำนาจหรือผู้รับมอบ
อำนาจได้กระทำไปโดยไม่มีอำนาจหรือไม่เป็นไป
ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ จะส่งผลทำให้
การกระทำนั้น ๆ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๙๒/๒๕๕๘

รองคณบดีไม่มีฐานะเป็นผู้บริหารที่มีอำนาจในการบริหารงานของคณะอย่างแท้จริง เป็นเพียงผู้ช่วยบริหารงาน ซึ่งจะต้องทำงานตามที่คณบดีมอบหมาย คณบดีจึงมีอำนาจดุลพินิจที่จะเสนอบุคคลใดที่ตนไว้วางใจให้อธิการบดีแต่งตั้งเป็นรองคณบดี และมีอำนาจดุลพินิจที่จะเสนอให้อธิการบดีสั่งให้บุคคลใดพ้นจากตำแหน่งรองคณบดีได้ และการสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากหมดความไว้วางใจ ไม่อาจถือว่าเป็นการลงโทษ อีกทั้งการกระทำหรือพฤติการณ์ของรองคณบดีที่เป็นเหตุให้อธิการบดีและคณบดีเสื่อมหรือหมดความไว้วางใจ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๙๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

ไม่จำเป็นต้องเป็นการกระทำหรือพฤติการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องโดยเฉพาะเจาะจง แต่อาจจะเป็นการกระทำหรือพฤติการณ์โดยรวมของรองคณบดีผู้นั้น ดังนั้น โดยเหตุผลของเรื่อง การมีคำสั่งให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่ง จึงไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๗ แห่ง พรบ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และถึงแม้คำสั่งไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งพรบ.เดียวกัน ก็มีผลเพียงทำให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ หรือการโต้แย้ง **เริ่มนับใหม่** หรือขยายระยะเวลาเป็นหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง แห่งพรบ. ดังกล่าว **ไม่เป็นเหตุ**ให้คำสั่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๐๔๙/๒๕๕๙

ในการออกคำสั่งทางปกครอง นอกจากผู้ออกคำสั่งทางปกครองจะต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายในเรื่องนั้นแล้ว ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองก่อนออกคำสั่งทางปกครอง เจ้าหน้าที่ที่ยังมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในการแสวงหาข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมและรับฟังพยานหลักฐานที่จำเป็นแก่การพิสูจน์ความจริงโดยไม่ต้องผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของคู่กรณี

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 2633/2523

“ไม่มีกฎหมาย ไม่มีอำนาจ”

คดีนี้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ควบคุมดูแล (ผู้ว่าราชการจังหวัด) กับเทศบาล ซึ่งผู้ว่าฯ สั่งให้เทศบาลรับถนนที่มีผู้ยกให้ แต่เทศบาลไม่รับ ผู้ว่าจึงฟ้องศาลเอาผิดนายกเทศมนตรี ผลปรากฏว่า ศาลยกฟ้องทั้ง 3 ศาล ด้วยเหตุผลดังนี้

1) ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 53 เทศบาลไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องรับถนนที่มีผู้ยกให้ และผู้ว่าราชการจังหวัดก็ไม่มีอำนาจสั่งให้เทศบาลรับถนนที่มีผู้ยกให้ดังกล่าว นอกจากนี้ อำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลให้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมายดังบัญญัติไว้ในมาตรา 71 เท่านั้น ฉะนั้น ถึงแม้จะจะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด การกระทำของจำเลยก็ไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 165

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๑/๒๕๖๑

การมอบอำนาจสรรหาและการคัดเลือกพนักงาน

การตั้งคณะกรรมการในการพิจารณาทางปกครอง มีวัตถุประสงค์เพื่อจะได้ร่วมกันวิเคราะห์ระดมความคิดจากคนหลายคนเพื่อให้ได้ข้อยุติ เป็นการป้องกันการใช้อำนาจตามอำเภอใจของคนคนเดียว ซึ่งการที่สถาบันอุดมศึกษามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการโดยกำหนดให้มีหน้าที่ดำเนินการออกข้อสอบในแต่ละสาขาที่รับผิดชอบ สัมภาษณ์ พร้อมทั้งประเมินผลและสรุปผลการคัดเลือกและนำเสนอมหาวิทยาลัยนั้น ต้องฟังว่า วัตถุประสงค์จะให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญตามที่กำหนดในคำสั่งได้ดำเนินการร่วมกันในการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ตามสาขา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๖๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

ที่กำหนด ดังนั้น การที่ประธานกรรมการตามคำสั่งดังกล่าว
มอบอำนาจโดยอาศัยมติคณะกรรมการ ให้บุคคลอื่นรับผิดชอบการ
สอบทั้งหมด โดยตนเองมิได้เข้าร่วมในกระบวนการออกข้อสอบและ
สัมภาษณ์ และยังมอบให้ผู้ซึ่งมิได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการด้วย
ทำหน้าที่ออกข้อสอบและตรวจข้อสอบบางข้อ รวมทั้งมอบหมายให้
กรรมการเพียงสองคนจากกรรมการทั้งหมดห้าคนทำหน้าที่สอบ
สัมภาษณ์ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
ข้างต้น การดำเนินการของคณะกรรมการดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วย
กฎหมาย และย่อมส่งผลให้ประกาศผลการสอบคัดเลือกบุคคล
เพื่อบรรจุ และแต่งตั้งเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่มีผล
มาจากการดำเนินการที่ไม่ชอบดังกล่าว ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน
(๓๘ น.๘๖๖)

เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจกระทำทางปกครอง

โดย....

นายราชัย อัครเวศน์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้านกฎหมาย มทร.อีสาน
ที่ปรึกษากลุ่มนิติกรประจำมหาวิทยาลัยและสถาบัน

เจ้าหน้าที่ (ม.๕)

- บุคคลซึ่งใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย เช่น คณะรัฐมนตรี อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี ฯลฯ
- คณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย เช่น ก.พ. , ก.พ.อ. , คณะกรรมการอาหารและยา, สภามหาวิทยาลัย ฯลฯ
- นิติบุคคลซึ่งใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย เช่น กระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ฯลฯ
- บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลซึ่งใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย เช่น แพทยสภา และ สภานายความ ฯลฯ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.1057/2561

เป็นเจ้าหน้าที่

ผู้แทนชุมชน (ประชาชน) ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็น
คณะกรรมการตรวจการจ้าง เมื่อร่วมกันตรวจรับงานจ้าง
ไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ ทำให้ทางราชการเสียหาย
และพฤติการณ์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่าง
ร้ายแรง ถือเป็นการร่วมกันกระทำละเมิดต่อหน่วยงาน
ของรัฐ ต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในความ
เสียหายให้แก่ทางราชการ

เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง

(กรณีผู้ออกคำสั่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง)

๑. ต้องมีความดำรงอยู่ในทางกฎหมาย กล่าวคือคำสั่งทางปกครองต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจโดย

- เจ้าหน้าที่ผู้ทรงอำนาจทำการพิจารณาทางปกครอง
- เจ้าหน้าที่ผู้รับมอบอำนาจทำการพิจารณาทางปกครอง

๒. การพิจารณาอำนาจของเจ้าหน้าที่

- ข้อพิจารณาด้านเนื้อหา
- ข้อพิจารณาด้านพื้นที่
- ข้อพิจารณาด้านระยะเวลา

๓. ต้องเป็นกลางในเรื่องที่จะพิจารณาทางปกครอง

เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง

(กรณีผู้ออกคำสั่งเป็นคณะกรรมการ)

๑. ต้องครบองค์ประกอบคณะกรรมการ คือ ต้องแต่งตั้งให้ครบองค์ประกอบของคณะกรรมการก่อนจึงจะนัดประชุมได้
๒. ต้องครบองค์ประชุม คือการประชุมต้องครบองค์ประชุมตามที่กำหนด
๓. ต้องมีการประชุม คือมีการประชุมจริง ๆ
๔. ต้องเป็นกลางในเรื่องที่จะพิจารณาทางปกครอง

การลาออกจากกรรมการ

มาตรา ๗๖ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดย ประมาท

(๖) มีเหตุต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้
พิจารณาปัญหาของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยมีผู้แทน
กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวง
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานสถิติ
แห่งชาติ) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีประเด็น
ต้องพิจารณาว่า กรณีที่กรรมการตรวจรับพัสดุในการจัดซื้อ
ครุภัณฑ์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติมีหนังสือขอลาออกจาก
การปฏิบัติหน้าที่กรรมการ จะมีผลทำให้พ้นจากตำแหน่ง
กรรมการตรวจรับพัสดุตามที่กำหนดในมาตรา ๗๖ (๒) แห่ง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
หรือไม่ อย่างไร ซึ่งเห็นว่า โดยที่มาตรา ๗๖ แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ
เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของ
กรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง
กรณีจึงมีปัญหาคือต้องพิจารณาว่า กรรมการตรวจรับพัสดุ
เป็นกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง
หรือไม่ ในปัญหานี้เห็นว่ามาตรา ๕๒ แห่ง พระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

“การพิจารณาทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการ และการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น กรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองจึงต้องมีอำนาจเตรียมการและดำเนินการ เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง สำหรับกรรมการตรวจรับพัสดุ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗๑๓ กำหนดให้มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามสัญญาโดยกรณีที่พัสดุถูกต้องครบถ้วน ก็ให้รับไว้แล้วส่งเรื่องต่อเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อเบิกจ่ายเงินและรายงาน

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

ให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ หากพัสดุมีรายละเอียดไม่เป็นไปตามสัญญา ก็ให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อทราบหรือสั่งการ ถ้าพัสดุถูกต้องแต่ไม่ครบจำนวนหรือครบจำนวนแต่ไม่ถูกต้องทั้งหมด ก็ให้ตรวจรับไว้เฉพาะจำนวนที่ถูกต้อง และรายงานหัวหน้าส่วนราชการเพื่อแจ้งผู้ขายหรือผู้รับจ้างทราบ โดยไม่ตัดสิทธิส่วนราชการที่จะปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้างในจำนวนที่ส่งมอบไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง และกรณีที่กรรมการตรวจรับพัสดุบางคนไม่ยอมรับพัสดุโดยทำความเห็นแย้งไว้ ให้เสนอหัวหน้าส่วนราชการ

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

เพื่อพิจารณาสั่งการ ถ้าหัวหน้าส่วนราชการสั่งการให้รับ
พัสดุนั้นไว้ จึงดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายหรือ
ผู้รับจ้าง ซึ่งการที่หัวหน้าส่วนราชการมีคำสั่งรับหรือไม่รับ
พัสดุ หรือมีคำสั่งปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้าง รวมทั้งการเบิก
จ่ายเงินให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เป็นการดำเนินการตาม
ข้อกำหนดในสัญญา มิใช่การใช้อำนาจตามกฎหมายของ
เจ้าหน้าที่ที่จะเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา ๕๔
แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ดังนั้น
การตรวจรับพัสดุของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุอันเป็น

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

ขั้นตอนที่จะนำไปสู่การมีคำสั่งรับหรือไม่รับพัสดุ หรือมีคำสั่งปรับผู้ขายหรือผู้รับจ้าง รวมทั้งการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง จึงมิใช่กระบวนการพิจารณาทางปกครอง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุฯ จึงมิใช่คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง กรณีตามข้อหาข้อนี้ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในการจัดซื้อครุภัณฑ์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

ปกครองฯ ที่ว่าด้วยการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของ
กรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง

ส่วนปัญหาว่าจะนำบทบัญญัติมาตรา ๗๖ แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครองฯ มา
เทียบเคียงบังคับใช้โดยอนุโลมแก่กรณีของคณะกรรมการ
ตรวจรับพัสดุในการจัดซื้อครุภัณฑ์ของสำนักงาน
สถิติแห่งชาติได้หรือไม่ นั้น **เห็นว่า** คณะกรรมการตรวจรับ
พัสดุตามระเบียบสำนักงานนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ
มีลักษณะเป็นคณะกรรมการภายในส่วนราชการที่หัวหน้า

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

ส่วนราชการ**แต่งตั้งขึ้นตามข้อ ๓๔** แห่งระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่
ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วง และรายงานผลการ
พิจารณาต่อหัวหน้าส่วนราชการภายในระยะเวลาที่กำหนด
ซึ่งตามข้อ ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วย การพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.
๒๕๕๒ **คณะกรรมการตรวจรับพัสดุประกอบด้วย**กรรมการที่
แต่งตั้งจากบุคลากรภายในส่วนราชการที่จัดซื้อพัสดุนั้นเอง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

และบางกรณีอาจมีการแต่งตั้งบุคคลภายนอกส่วนราชการ
ที่จัดซื้อ พัสดุมาเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุด้วยก็ได้
ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงที่มาและสถานะของกรรมการ
แต่ละประเภทแล้ว อาจสรุปหลักเกี่ยวกับการลาออก
ของกรรมการตรวจรับพัสดุได้ ดังนี้

๑. กรรมการที่เป็นบุคลากรภายในส่วนราชการที่จัดซื้อ
พัสดุ การเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุย่อมเป็นการปฏิบัติ
หน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการใน
ฐานะผู้บังคับบัญชาเพื่อให้งานของส่วนราชการสำเร็จลุล่วง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

โดยหลักแล้วผู้เป็นกรรมการจึงไม่อาจลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่ได้ เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และการลาออกจะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าส่วนราชการเสียก่อน จึงจะมีผลให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

๒. กรรมการที่ไม่เป็นบุคลากรภายในส่วนราชการ ที่จัดซื้อพัสดุ อาจแยกพิจารณาได้เป็นสองกรณี ดังนี้

๒.๑ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน โดยส่วนราชการที่จัดซื้อพัสดุขอให้หน่วยงาน

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

อื่นอนุญาตให้บุคลากรในสังกัดมาปฏิบัติหน้าที่กรรมการ
ตรวจรับพัสดุ ในกรณีเช่นนี้ การเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ
ของบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่
ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงานที่ตนสังกัด
หากผู้เป็นกรรมการประสงค์ที่จะลาออกจากการปฏิบัติ
หน้าที่ ก็จะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัด
เสียก่อนจึงจะมีผลให้พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ และในการนี้
จะต้องแจ้งผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้ทราบถึง
การลาออกด้วย

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

๒.๒ กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะส่วนตัว โดยส่วน
ราชการที่จัดซื้อพัสดุ ได้หาบุคคลที่จะแต่งตั้งเป็น
กรรมการตรวจรับพัสดุเป็นการส่วนตัว ไม่ว่าจะมีการขอ
อนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือไม่ก็ตาม ในกรณีเช่นนี้
การเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุของบุคคลที่ได้รับแต่งตั้ง
ย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยส่วนตัว มิใช่การได้รับ
มอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดให้ปฏิบัติหน้าที่
หากผู้เป็นกรรมการไม่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไป
ย่อมมีสิทธิลาออกจากการปฏิบัติหน้าที่ได้ และชอบที่จะนำ

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

มาตรา ๗๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ มาเทียบเคียงบังคับใช้โดยถือว่ากรรมการตรวจรับพัสดุพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เมื่อลาออก โดยไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้แต่งตั้ง
คณะกรรมการตรวจรับพัสดุก่อนแต่อย่างใด โดยกรณีที่กรรมการดังกล่าวมีหนังสือลาออกถึงผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ และผู้แต่งตั้งได้รับหนังสือลาออกแล้วการลาออกย่อมมีผลนับแต่วันที่ได้กำหนดไว้ในหนังสือ
ลาออกนั้น แต่จะระบุให้การลาออกมีผลย้อนหลังไม่ได้

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๘๓๕/๒๕๕๕ (ต่อ)

หรือถ้ามิได้ระบุวันที่ประสงค์ลาออกไว้ การลาออก
ย่อมมีผลเมื่อมีการลงรับหนังสือลาออกตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖
ทั้งนี้ เทียบเคียงตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ
กฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๒๖๓/๒๕๒๕, ๓๗๒/๒๕๒๕ และ
๒๖๖/๒๕๒๙

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๗๔/๒๕๕๖

การสิ้นสุดของการลาออกจากกรรมการบริษัท

กรณีกรรมการบริษัทยื่นหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งเพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งการลาออกย่อมมีผลทันทีเมื่อได้แสดงเจตนาตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๘๒๖ มาตรา ๘๒๗ และมาตรา ๓๘๖ ประกอบมาตรา ๑๑๖๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หาใช้มีผลเมื่อบริษัทได้นำความไปจดทะเบียนต่อสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทไม่ และเมื่อได้รับเลือกตั้ง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๗๔/๒๕๕๖ (ต่อ)

ให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ภายหลัง
จากลาออกจากตำแหน่งแล้ว การที่บริษัทได้ทำสัญญา
และยังคงผูกพันเป็นคู่สัญญารับจ้างก่อสร้างกับ
องค์การบริหารส่วนตำบล ย่อมไม่อาจถือได้ว่า กรรมการ
บริษัทดังกล่าว เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในสัญญาที่องค์การบริหาร
ส่วนตำบลเป็นคู่สัญญา อันจะเป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่ง
ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔/๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่ง
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๗๔/๒๕๕๖ (ต่อ)

หลักกฎหมาย/บรรทัดฐานที่เกี่ยวข้อง

๑. กรรมการบริษัทสามารถบอกเลิกการเป็นผู้แทนของบริษัทได้ โดยการลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งการลาออกจะมีผลทันทีที่ได้แสดงเจตนา ส่วนการยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงกรรมการบริษัทต่อสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทนั้น ถือเป็นเพียงขั้นตอนที่ มาตรา ๑๐๒๑ มาตรา ๑๐๒๒ และมาตรา ๑๐๒๓ แห่ง ป.พ.พ. บังคับให้มีการนำไปจดทะเบียนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวกรรมการบริษัทและส่งไปลงพิมพ์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา เพื่อประโยชน์ต่อทางราชการและบุคคลภายนอกในการตรวจสอบว่า ผู้ใดเป็นกรรมการหรือเป็นผู้แทนของนิติบุคคล

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๗๔/๒๕๕๖ (ต่อ)

๒. การที่กรรมการบริษัทลาออกจากตำแหน่งและต่อมาได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภายหลังจากการลาออกบริษัทได้เข้าทำสัญญากับองค์การบริหารส่วนตำบล และยังคงผูกพันในฐานะคู่สัญญา นั้น กรณีดังกล่าวไม่ถือว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญา อันจะทำให้ต้องพ้นจากตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

การแจ้งนัดการประชุมและวาระการประชุม

มาตรา ๘๐ การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบการ
ที่คณะกรรมการกำหนด

การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้กรรมการ
ทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรรมการ
นั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว กรณีดังกล่าวนี้
จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้

บทบัญญัติในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับในกรณี
มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งประธานกรรมการจะนัดประชุม
เป็นอย่างอื่นก็ได้

การแจ้งนัดการประชุมและวาระการประชุม(ต่อ)

มาตรา ๘๑ ประธานกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการประชุม และเพื่อรักษาความเรียบร้อยในการประชุม ให้ประธานมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นได้

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการหรือมี แต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง ขึ้นทำหน้าที่แทน

ในกรณีที่ประธานกรรมการมีหน้าที่ต้องดำเนินการใด ๆ นอกจากการดำเนินการประชุมให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556

การแจ้งนัดการประชุมน้อยกว่า ๓ วัน

ผู้ฟ้องคดีทั้งหกฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดี (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ) มีคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ออกจากราชการ และลงโทษไล่อผู้ฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ฟ้องคดีที่ ๖ ออกจากราชการ กรณีถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อโปรแกรมบริหารโรงเรียนประถมศึกษาและครุภัณฑ์ประจำห้องคอมพิวเตอร์ โดยมีขอบ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และผู้ร้องสอด (นายกรัฐมนตรี) วินิจฉัยอุทธรณ์ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งหก โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลมีคำพิพากษา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556(ต่อ)

หรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว และคำสั่งผู้ร้องสอดที่ให้ ยกอุทธรณ์ผู้ฟ้องคดีทั้งหก โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่ง ดังกล่าวมีผลบังคับ และให้คืนสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งหก ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีบันทึกลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๒ เสนอผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อเห็นควรเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณามีมติตามที่คณะกรรมการสอบสวน เสนอว่าให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ออกจาก ราชการและให้ลงโทษไล่อผู้ฟ้องคดีที่ ๓ และที่ ๖ ออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งในวันเดียวกันให้สำนักงานปลัดกระทรวง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556(ต่อ)

ศึกษาธิการ ดำเนินการเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ
พิจารณาต่อไป ซึ่งต่อมาได้มีการประชุม อ.ก.พ.
กระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ การประชุม
อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่แจ้ง
ล่วงหน้าน้อยกว่า ๓ วันซึ่งขัดกับมาตรา ๘๐ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ.
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ในการประชุม
อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการครั้งดังกล่าว ประธานอนุกรรมการได้
แจ้งในที่ประชุมว่าได้นัดให้มีการประชุมพิจารณาเป็นการเร่งด่วน
เพราะเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจและการติดตามจากประชาชน
จึงเป็นกรณีที่อ้างว่ามีเหตุจำเป็นเร่งด่วนตามมาตรา ๘๐ วรรค ๓

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556(ต่อ)

แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ที่กำหนดไม่ให้นำข้อความในวรรค ๒ มาใช้บังคับ โดยกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนหรือไม่นั้น **เป็นดุลพินิจ** ของประธานที่จะพิจารณาตามแต่กรณี ทั้งนี้ หาก อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่าการเรียกประชุมดังกล่าวเป็นการไม่เหมาะสม ที่ประชุมก็อาจชักท้วงเพื่อให้เลื่อนการประชุมดังกล่าวออกไป ก็ย่อมสามารถกระทำได้ หรือหากเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานจำนวนมาก ก็เป็นดุลพินิจของที่ประชุมที่ไม่จำเป็นต้องพิจารณากรณีดังกล่าวจนเสร็จสิ้นในคราวเดียว โดยอาจเลื่อนไปพิจารณาต่อในการประชุมคราวต่อไปได้ แต่เมื่อไม่มีการเลื่อนการประชุมดังกล่าว โดยได้พิจารณากรณีของ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 832/2556(ต่อ)

ผู้ฟ้องคดีทั้งหกจนเสร็จสิ้น จึงไม่อาจรับฟังได้ว่า เป็นการนัดประชุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น การนัดประชุม อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ **จึงดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว** อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีและผู้ร้องสอด ที่ว่าการประชุม อ.ก.พ. กระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ ที่นัดประชุมล่วงหน้าน้อยกว่า ๓ วัน **ไม่เป็นเหตุให้การประชุมไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงฟังขึ้น**

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๒๙-๖๓๒/๒๕๕๙

วาระการประชุม

เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีส่งหนังสือเชิญประชุมให้สมาชิก
ทราบล่วงหน้าก่อนวันนัดประชุมน้อยกว่าจำนวน
วันที่ กม.กำหนด ทั้งยังไม่ได้ส่งร่างข้อบังคับที่
จะพิจารณาไปให้ทราบพร้อมกัน แต่กลับมีการแจก
ร่างข้อบังคับก่อนเริ่มการประชุม การประชุม
จึงไม่ชอบด้วย กม. อันมีผลให้ข้อบังคับที่ออกตาม
มติในการประชุมครั้งดังกล่าวไม่ชอบด้วย กม.เช่นกัน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๕

ต้องแก้ไขคำสั่งหรือมีคำสั่งตั้งใหม่

การดำเนินการสอบสวนทางวินัยองค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต้องครบตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนั้น ในกรณีที่ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบกรรมการสอบสวน ต้องดำเนินการตามเงื่อนไขและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด หากไม่แล้วอาจเป็นเหตุให้การดำเนินการสอบสวนจนกระทั่งมีการออกคำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ชอบได้ ดังนั้น ในกรณีที่การแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง ปลัด อบต. โดยมีกรรมการ ๔ คน คือ เอ บี ซี และ ดี แต่ปรากฏว่าต้นสังกัดของ เอ ไม่ยินยอมให้เป็นกรรมการ การแต่งตั้ง เอ เป็นกรรมการสอบสวนจึงเป็นการแต่งตั้ง โดยไม่ได้รับความยินยอมจากต้นสังกัด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๕ (ต่อ)

คณะกรรมการสอบสวนวินัยจึงประกอบด้วย บี ซี และ ดี เพียง ๓ คน
ต่อมาในระหว่างสอบสวน บี ได้รับคำสั่งให้ออกจากราชการ จึงเหลือ
กรรมการสอบสวน ๒ คนซึ่งถือว่ามีองค์ประกอบของคณะกรรมการ
สอบสวนไม่ครบจำนวน ๓ คนตามข้อ ๓๓ ของประกาศคณะกรรมการ
พนักงานส่วนตำบลสระบุรี เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน
การลงโทษวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์
กำหนดไว้ แม้ต่อมาในภายหลังจะปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะมีหนังสือขอ
ยืมตัว เอ จากต้นสังกัดครั้งใหม่และต้นสังกัดของ เอ จะมีหนังสือแจ้งว่า
ไม่ขัดข้องที่จะให้ เอ เป็นกรรมการสอบสวนก็ตาม ก็มีได้ทำให้ เอ เป็น
คณะกรรมการสอบสวนโดยชอบด้วยกฎหมายทันที เมื่อไม่ปรากฏว่า

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๕ (ต่อ)

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยที่มีองค์ประกอบไม่ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดดังกล่าวข้างต้น และได้ออกคำสั่งใหม่เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงตัวกรรมการสอบสวนแทนคำสั่งดังกล่าว รวมถึงได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบถึงการเปลี่ยนแปลงตัวกรรมการสอบสวน กรณีจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยข้อ ๔๐ วรรค ๑ ประกอบข้อ ๓๕ (๑) ของประกาศดังกล่าว การสอบสวนทั้งหมดจึงเสียไปตามข้อ ๖๓ ของประกาศเดียวกัน เมื่อกระบวนการสอบสวนทางวินัยมีที่มาจากคณะกรรมการที่ มีองค์ประกอบไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงยอมทำให้ผลการพิจารณาสอบสวนวินัยที่เกิดจากคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าวเสียไปด้วย ดังนั้นการที่คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๕๐/๒๕๕๕ (ต่อ)

ดังกล่าวรายงานผลการสอบสวนว่าเห็นควรลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี
ออกจากราชการโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นชอบด้วย แล้วเสนอความเห็น
ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติเห็นชอบให้
ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ซึ่งต่อมาได้มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดี
ออกจากราชการ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษาให้
เพิกถอนคำสั่ง อบต. ที่ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๖๔/๒๕๕๘

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การดำเนินการสอบสวนและลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ซึ่งมีข้อกำหนดให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต้องประกอบไปด้วยกรรมการสอบสวนจำนวน ๓ คน

โดยกรณีนี้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ประกอบไปด้วย ๑. นายพื้ง ตำแหน่งปลัดอำเภอ(เจ้าพนักงานปกครอง ๗) เป็นประธานกรรมการ ๒. นายพ่วง ตำแหน่งท้องถิ่นอำเภอ เป็นกรรมการและเลขานุการ และ ๓. นายเพิ่ม ตำแหน่งปลัดอำเภอ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๖๔/๒๕๕๘ (ต่อ)

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยผู้ฟ้องคดีข้างต้น จึงไม่ครบ
ตามองค์ประกอบที่กฎหมายกำหนดไว้ อันเป็นสาระสำคัญเพื่อเป็น
หลักประกันในการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา

การแต่งตั้งข้าราชการให้มีหน้าที่ เป็นเลขานุการหรือ
ผู้ช่วยเลขานุการ หากในคำสั่ง มิได้ระบุให้เป็นกรรมการสอบสวนด้วย
ย่อมทำให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการ
ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการที่จะทำการสอบสวนได้ เพราะประกาศ
คณะกรรมการพนักงานเทศบาลฯ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการสอบสวนไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น คณะกรรมการชุดที่พิพาท

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๖๔/๒๕๕๘ (ต่อ)

จึงประกอบไปด้วยกรรมการสอบสวนเพียง ๒ คนเท่านั้น คำสั่งแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่งผลให้
การสอบสวนที่ดำเนินไปแล้วทั้งหมดย่อมเสียไปด้วย ฉะนั้น คำสั่งลงโทษ
ทางวินัยไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว
โดยนายกเทศมนตรี สามารถออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน
ทางวินัยใหม่ให้ถูกต้อง ตามกฎหมายและดำเนินกระบวนการสอบสวน
ใหม่ให้ถูกต้องต่อไป

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

การประชุม การนับองค์ประชุม และการออกเสียง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของ
องค์การจัดการน้ำเสียประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนองค์การ
จัดการน้ำเสียแล้ว เห็นสมควรกล่าวไว้เป็นเบื้องต้นว่า ตามมาตรา
๑๒[๑] แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ.
๒๕๓๘ คณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียมีองค์ประกอบ
ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ฝ่ายหนึ่ง กรรมการจากผู้แทน
ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายหนึ่ง กรรมการอื่น
ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินเจ็ดคน ฝ่ายหนึ่ง และผู้อำนวยการ
องค์การจัดการน้ำเสีย ซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการของ
คณะกรรมการ อีกฝ่ายหนึ่ง การกำหนดให้องค์ประกอบของ

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

คณะกรรมการมาจากหลายฝ่ายเพื่อประโยชน์ในการระดมความคิดเห็น ประสพการณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับรู้ข้อเท็จจริง รวมทั้งประสานแผนงานและนโยบาย ดังนั้น หากองค์ประกอบของ คณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ใน กฎหมายดังกล่าว ก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นคณะกรรมการองค์การจัดการ น้ำเสีย และไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้ เว้นเสียแต่ว่าเป็นกรณีใน ระหว่างดำเนินงานของคณะกรรมการฯ มีตำแหน่งกรรมการบาง ประเภทว่างลง และมีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้ คณะกรรมการประกอบไปด้วยกรรมการที่เหลืออยู่ คณะกรรมการจึง จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ดังเช่น กรณีคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการตามมาตรา ๗๑/๕[๒] แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ **ที่กำหนดว่า**กรณีที่กรรมการพัฒนาระบบราชการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ **ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้** แม้จะไม่ครบองค์ประกอบตามกฎหมายก็ตาม ด้วยเหตุนี้เมื่อพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ **มิได้มีบทบัญญัติ** **เช่นว่าแล้ว** การที่กรรมการอื่นของคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียลาออกทั้งหมด จึงมีผลให้องค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียไม่ครบตามองค์ประกอบที่กฎหมายกำหนดไว้ **กรรมการ** **ที่เหลืออยู่**จึงไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการฯ ได้นับตั้งแต่วันที่ขาดองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ในส่วนของกรรมการอื่นไป

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

สำหรับกรณีปัญหาเกี่ยวกับ**องค์ประชุม**ของคณะกรรมการองค์การ
จัดการน้ำเสีย ที่กำหนดไว้ในข้อ ๖[๓] ของข้อบังคับองค์การจัดการน้ำ
เสีย (ฉบับที่ ๑) ว่าด้วยการประชุมของคณะกรรมการและ
คณะอนุกรรมการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ว่า **การประชุมคณะกรรมการต้องมี
กรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
จึงจะเป็นองค์ประชุม**นั้น จำนวนทั้งหมดที่กำหนดไว้ดังกล่าว**จะ
หมายถึง**จำนวนเต็มของกรรมการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ แห่ง
พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๓๘ **หรือ
จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่** ในปัญหานี้มีความเห็นว่า
การที่คณะกรรมการจะประชุมหรือนับองค์ประชุมได้ **ก็ต่อเมื่อ
มีคณะกรรมการเกิดขึ้นก่อน** กล่าวคือคณะกรรมการต้องประกอบไปด้วย

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

กรรมการตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒[๔] แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การการนํ้าเสียฯ เมื่อเกิดคณะกรรมการขึ้นแล้ว จึงจะพิจารณาได้ว่าจำนวนทั้งหมดของกรรมการมีจำนวนเท่าใด เช่น ถ้าคณะกรรมการ มีประธานกรรมการ มีผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ครบถ้วน และมีกรรมการอื่น ๓ คน และผู้อำนวยการ จำนวน กรรมการทั้งหมดย่อมเท่ากับ ๑๑ คน (ประธาน ๑ กรรมการซึ่งเป็น ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ๖ ผู้อำนวยการ ๑ และกรรมการอื่น ๓) การนับ องค์ประชุมจึงต้องคำนวณจากจำนวน ๑๑ คน แต่ในกรณีที่ต่อมา กรรมการอื่นดังกล่าวลาออก ๒ คน จำนวนกรรมการทั้งหมดย่อมลดลง เหลือ ๙ คน โดยคณะกรรมการก็ยังคงมีองค์ประกอบครบถ้วน ทั้งนี้ เพราะจำนวนกรรมการอื่นนั้นมาตรา ๑๒ กำหนดให้มี “ไม่เกิน” เจ็ดคน

ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๘๗๗/๒๕๔๗

เมื่อยังมีกรรมการอื่น ๑ คน จึงครบถ้วนตามองค์ประกอบของ
คณะกรรมการแล้ว การนับองค์ประชุมย่อมต้องคำนวณจากจำนวน
กรรมการ ๙ คน

อนึ่ง จากการชี้แจงของผู้แทนองค์การจัดการน้ำเสีย ปรากฏข้อเท็จจริงว่า
ผู้อำนวยการได้ลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕
อันเป็นเวลาก่อนที่กรรมการอื่นจะลาออกจากตำแหน่ง แม้จะได้มีการตั้ง
ผู้รักษาการแทน แต่มาตรา ๒๖ วรรคสอง[๕] แห่งพระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสียฯ ได้บัญญัติไว้ชัดแจ้งมิให้ผู้รักษาการแทน
มีอำนาจในฐานะเป็นกรรมการด้วย โดยเหตุที่ผู้อำนวยการ
เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวมาข้างต้น ดังนั้น
คณะกรรมการฯ จึงขาดองค์ประกอบและไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้
มาตั้งแต่เมื่อผู้อำนวยการลาออกจากตำแหน่ง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.118/2561

องค์ประชุม การมอบหมายผู้แทนหรือมอบอำนาจ ให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนเข้าประชุม

กรณีที่ต้องประกอบของคณะกรรมการกำหนดให้
ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ โดยมีได้
เฉพาะเจาะจงชื่อผู้เป็นกรรมการ ดังนั้น แม้ผู้ดำรง
ตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนดดังกล่าวจะไม่ได้เข้าร่วม
ประชุมคณะกรรมการแต่เมื่อได้มีการมอบหมายผู้แทน
ให้เข้าร่วมประชุมหรือมีการมอบอำนาจให้ผู้ดำรง
ตำแหน่งอื่นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนเข้าร่วมประชุม
บุคคลที่เข้าร่วมประชุมดังกล่าวจึงถือว่าเป็นกรรมการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.118/2561 (ต่อ)

ส่วนในกรณีที่กรรมการที่มาจากผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กร
บางแห่ง ที่ชื่อองค์กรนั้นไม่ตรงตามที่กำหนดในกฎหมาย
แต่เมื่อในขณะที่มีการประชุม ไม่ปรากฏว่ามีองค์กรอื่นที่มี
บทบาทภารกิจอย่างเดียวกันที่จะทำให้เข้าใจเป็นอย่างอื่นได้
จึงถือว่า ผู้ดำรงตำแหน่งที่มาจากองค์กรดังกล่าวมีสิทธิและ
หน้าที่โดยชอบในการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการนั้น

อนึ่งโดยที่พระราชบัญญัตินี้ไม่ได้กำหนดองค์ประชุม
ไว้โดยเฉพาะ จึงต้องเป็นไปตามมาตรา 79 แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539
กล่าวคือ ต้องมีกรรมการมาร่วมประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่ง
จึงจะเป็นองค์ประชุม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.708/2560

องค์ประชุมนั้น....ต้องพิจารณาถึง

องค์ประกอบด้วยเสมอ.นับเฉพาะจำนวนไม่ได้

กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมและ
กำกับธุรกิจโรงแรมดำรงตำแหน่งครบวาระแล้วและยังมิได้
มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่นั้น.....มาตรา 7
แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 กำหนดให้กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไป
พลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่. ..
โดยมิได้กำหนดให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้
แต่อย่างใด.....

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.708/2560(ต่อ)

ดังนั้น หากในการประชุมของคณะกรรมการมีเพียงกรรมการโดยตำแหน่งเข้าร่วมประชุมเท่านั้นส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นวาระไปแล้วและยังไม่ได้มีการแต่งตั้งขึ้นใหม่....ไม่ได้เข้าร่วมประชุมด้วยกรณีจึงไม่ครบองค์ประกอบของคณะกรรมการตามที่มาตรา 6 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว....แม้การประชุมดังกล่าวจะมีจำนวนกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดตามมาตรา 9 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติเดียวกันก็ตาม.....ก็ไม่ถือว่าเป็นองค์ประชุมที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเพื่อมีมติใดๆได้ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้น

ตีความเรื่องมติเวียน

ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๕ “คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง” มาตรา ๗๙ วรรค ๑ บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕ วรรค ๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยก็หนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือกฎหรือคำสั่งที่จัดให้มีคณะกรรมการชุดนั้น จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น” และมาตรา ๘๐ วรรค ๑ บัญญัติว่า “การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบการที่คณะกรรมการกำหนด” จะเห็นได้ว่า พรบ.วิธีปฏิบัติฯ หมวด ๕ กำหนดไว้ชัดเจนว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ จะต้องกระทำโดยที่ประชุมฯ โดยสภาพธรรมชาติของคณะบุคคลหรือคณะกรรมการใดๆ จะต้องดำเนินการโดยที่ประชุม ซึ่งจะต้องมีการปรึกษาหารือกัน

ตีความเรื่องมติเวียน (ต่อ)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๑๐/๒๕๕๒ วางหลัก
ข้อกฎหมายไว้ว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการสอบสวนจะต้อง
กระทำโดยการจัดให้มีการประชุม ซึ่งข้อเท็จจริงในคดีนี้
คณะกรรมการมีการประชุมจริง (คดีนี้มีประเด็นพิจารณา 3 ประเด็น
และประเด็นย่อยอีก ๓ ประเด็นที่วางไว้เป็นประเด็นย่อยที่ ๒) และ
มีตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๖๒/๒๕๒๐ วินิจฉัยกรณี
การประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ไม่ประชุมจริง ถือว่าเป็นรายงานการ
ประชุมเท็จ จำเลยที่ได้รับการแต่งตั้งจากการประชุมที่เป็นเท็จ
การกระทำของจำเลยกรรมการทุกคนจึงไม่ผูกพันบริษัท จากแนว

ตีความเรื่องมติเวียน (ต่อ)

คำพิพากษาทั้งสอง ๒ คดีดังกล่าว และตามหมวด ๕ พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง แสดงชัดแจ้งว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการจะต้องมีการประชุมจริงเท่านั้น เพราะขนาดมีการประชุมจริงแต่เป็นการประชุมที่องค์ประชุมไม่ครบ ยังถือว่าเป็นการประชุมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยอาศัยมติที่ประชุมไม่ชอบ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒) ขนาดประชุมจริงยังถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กับการที่ไม่มีการประชุมเลย แล้วจะอ้างว่าชอบด้วยกฎหมายอย่างไร

ตีความเรื่องมติเวียน (ต่อ)

การที่ไม่มีการประชุมจริง แต่กลับให้มีการเวียนหนังสือถามว่าเห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ ไม่ปรากฏว่าได้มีการปรึกษาหารือ การแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกันในที่ประชุม แม้จะมีหนังสือเวียน ก็ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

และกรณีที่สอง วัตถุประสงค์ของคณะกรรมการตรวจรับงานพัสดุฯ เพื่อให้คณะบุคคลตรวจสอบงานที่ส่งมอบร่วมกัน โดยการปรึกษาหารือโต้แย้งแสดงความคิดเห็นโดยที่ประชุม คณะกรรมการ หากไม่มีการประชุมเพื่อตรวจรับงาน จึงถือเป็นรายงานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (การประชุมเพื่อตรวจรับงาน

ตีความเรื่องมติเวียน (ต่อ)

หรือรายงานการสอบสวนนั้น ขอเพียงแต่ให้มีการประชุมจริงเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องจัดรายงานการประชุม เพราะรายงานการตรวจรับงานหรือรายงานผลการสอบสวนถือว่าเป็นรายงานที่เกิดจากการประชุม)

การจัดทำรายงานการประชุมหรือรายงานการสอบสวนหรือรายงานใดๆ ที่ไม่มีการประชุมกันจริงถือว่าเป็นการจัดทำเอกสารอันเป็นเท็จ มีความผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๒ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๐๗/๒๕๒๖)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๐๗/๒๕๒๖

จำเลยเป็นปลัดเทศบาลและเป็นเลขานุการสภาเทศบาล จำเลยไม่
อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ประธานสภาเทศบาล จึงแต่งตั้งให้ ส.รองปลัดเทศบาล
ทำหน้าที่เลขานุการ สภาเทศบาลแทนจำเลย จำเลยได้ใช้ให้แก้ไขรายงาน
การประชุมที่ ส. ทำขึ้น โดยจำเลยไม่มีอำนาจแก้ไขได้โดยผลการ เพื่อจะ
ให้ผู้เกี่ยวข้องหลงเชื่อว่าสภาเทศบาลมีมติตามที่จำเลยได้แก้ไข
โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น จำเลยจึงมีความผิดฐานใช้
ให้ผู้อื่นปลอมเอกสาร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๕
ประกอบด้วยมาตรา ๘๔ จำเลยเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลรักษา
เอกสารดังกล่าว จำเลยจึงมีความผิดตามมาตรา ๑๖๑ อีกบทหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๐๗/๒๕๒๖ (ต่อ)

เมื่อจำเลยนำเอกสารปลอมนั้นไปอ้างในการขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการ
จังหวัด จำเลยจึงมีความผิดฐานใช้เอกสารปลอมตามมาตรา ๒๖๘
อีกกระทงหนึ่ง จำเลยในฐานะเลขานุการสภาเทศบาลเป็นผู้มีหน้าที่ทำ
รายงานการประชุมของสภาเทศบาล จำเลยทำรายงานการประชุมขึ้น
ตามอำนาจหน้าที่ของตนและลงลายมือชื่อตัวเองเป็นผู้ทำ มิได้ทำใน
นามของบุคคลอื่น เอกสารนั้นจึงเป็นเอกสารที่แท้จริงที่จำเลยทำขึ้น
แม้ข้อความในเอกสารจะไม่เป็นความจริง ก็ไม่ทำให้เป็นเอกสารปลอม
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๑ แต่เป็นการทำเอกสารอันเป็น
ความเท็จตามมาตรา ๑๖๒

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒

ในการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ ซึ่งมีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง เสนอให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และการประชุมของ ก.จ.จ. เชียงราย ซึ่งมีมติเห็นชอบให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยฯ และต่อมาเมื่อผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์ต่อ ก.จ.จ. เชียงราย ซึ่ง ก.จ.จ. เชียงราย ได้มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี มีนาย ศ. ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ทั้งใน
คณะกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัย ใน ก.จ.จ. เชียงราย
ในชั้นการให้ออกจากราชการ และใน ก.จ.จ. เชียงรายในชั้นการพิจารณา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒ (ต่อ)

อุทธรณ์ โดยเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อทำหน้าที่ควบคุมการประชุม และพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมพิจารณา เรื่องของผู้ฟ้องคดี โดยบุคคลคนเดียวกันในคณะกรรมการทั้งสองชุด จึงเป็นกรณีที่มีเหตุแห่งความไม่เป็นกลางในทางรูปแบบ หรือโดยสภาพ ภายนอกของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาทาง ปกครองและไม่ชอบตาม ข้อ ๖๘ วรรค ๔ ของประกาศคณะกรรมการ กลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด เรื่อง มาตรฐานทั่วไป เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔ และข้อ ๗๐ วรรค ๔ ของประกาศคณะกรรมการ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดเชียงราย เรื่อง หลักเกณฑ์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒ (ต่อ)

และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๕ **นอกจากนั้น** ยังเห็นได้ว่าการทำหน้าที่ของ นาย ศ. ยังมีลักษณะที่เป็นการปกป้อง ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและ การให้ออกจากราชการ**ที่ตนเองเคยทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมมา** **ก่อน** อันทำให้เกิดผลในทางลบต่อผู้ฟ้องคดีถือเป็นการพิจารณาทาง ปกครองของคณะกรรมการที่มีเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการ ซึ่งมีสภาพร้ายแรงที่อาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง หรือมีเหตุแห่งความไม่เป็นกลางในทางเนื้อหาหรือโดยสภาพภายใน ของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครอง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒ (ต่อ)

อันเป็นการพิจารณาทางปกครองที่ไม่ชอบ ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งนำมาบังคับใช้ตามมาตรา ๓ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และเนื่องจาก ไม่ใช่กรณีที่ จะไม่มีผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนได้ **และมีใช่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน** หากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ หรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ **หรือไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนผู้นั้นได้** อันจะเป็นข้อยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาบังคับใช้ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากนั้น ตามมาตรา ๕ วรรค ๑ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงาน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๔๕/๒๕๕๒ (ต่อ)

บุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการข้าราชการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีกรรมการทั้งหมดรวม ๑๒ คน แต่ในการ
ประชุมของ ก.จ.จ. เชียงราย ที่พิจารณาเรื่องวินัยของผู้ฟ้องคดี
มีกรรมการเหลืออยู่ในที่ประชุมเพื่อร่วมพิจารณาเพียง ๖ คน **เมื่อการ**
ทำหน้าที่ของนาย ศ. ในฐานะประธานกรรมการ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
อีกคนหนึ่งจึงคงเหลือจำนวนกรรมการที่ทำหน้าที่โดยชอบน้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทำให้การประชุมมีจำนวนกรรมการไม่ครบ
องค์ประชุม ตามมาตรา ๑๐ วรรค ๑ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงาน
บุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ **มติของ ก.จ.จ. เชียงราย** ที่เห็นชอบให้
ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ **จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย**

บทสรุปตีความเรื่องมติเวียน

ถ้าคณะกรรมการไม่มีการประชุมจริง แต่มี
รายงานการประชุมหรือรายงานอื่นๆ ที่อ้างว่า
เป็นมติของคณะกรรมการ บรรดากรรมการ
ที่ลงลายมือชื่อในรายงานหรือผู้จัดทำรายงาน
ไม่เพียงจะถูกเพิกถอนโดยศาลปกครองเท่านั้น
แต่จะต้องถูกดำเนินคดีอาญา และอาจติดคุกได้
และที่แน่ ๆ อาจจะถูกออกจากราชการด้วย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.27/2561

การลงมติการให้คะแนนสอบสัมภาษณ์ (ที่ชอบด้วยกฎหมาย)

ในการสอบสัมภาษณ์ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้สมัครดำรงตำแหน่ง
คณบดี ขณะเวลาสัมภาษณ์กรรมการสอบสัมภาษณ์คนหนึ่ง
มิได้อยู่ในห้องสัมภาษณ์ จนกระทั่งผู้ฟ้องคดีสอบสัมภาษณ์แล้ว
เสร็จ กรรมการคนนั้นจึงเข้ามาในห้อง และให้คะแนนผู้ฟ้องคดี
จึงถือว่าเฉพาะการให้คะแนนของกรรมการคนนั้นเท่านั้นที่ไม่
ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่กระทบถึงการให้คะแนนของกรรมการ
คนอื่นที่อยู่สอบสัมภาษณ์ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.372/2554

การนับคะแนนเลือกตั้ง 3 ครั้ง

มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านแต่การนับคะแนนถึง 3 ครั้งมีผล
คะแนนไม่ตรงกันแต่มีการประกาศผลให้ผู้ชนะในการนับ
คะแนนครั้งที่ 1 เป็นผู้ใหญ่บ้าน

ศาลวินิจฉัยว่า แม้กฎหมายให้อำนาจในการนับคะแนนใหม่
แต่การนับคะแนนถึง 3 ครั้งคะแนนไม่เท่ากันเลยจึงไม่อาจถือ
ได้ว่าผลการเลือกตั้งปราศจากข้อสงสัยในความถูกต้อง
รวมทั้งไม่อาจชี้ชัดได้ว่าการนับคะแนนครั้งใดถูกต้อง รวมทั้ง
พบข้อเท็จจริงในการเก็บบัตรเลือกตั้งที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย
หรือข้อบังคับ...จึงให้ผลการประกาศผลการให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน
นั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและ การบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖

การบันทึกเทปการประชุม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่านายเอ ผู้อุทธรณ์ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเป็นผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีบันทึกลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสรรหาคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน ๕ รายการ คือ

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

๑. เทปบันทึกเสียงการประชุมของคณะกรรมการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖

๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖

๓. มติการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นคณบดีคณะมนุษยศาสตร์

๔. ประมวลผลคะแนนนิยมจากประชาคม

๕. ประมวลผลคะแนนวิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เปิดเผยแพร่ข้อมูล,ข่าวสารรายการที่ ๒ รายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ แก่ผู้อุทธรณ์ สำหรับรายการที่ ๕ แจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสาร และต่อมาได้มีบันทึกลงวันที่

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารที่ ๑ โดยให้เหตุผลว่าได้ตรวจสอบและรวบรวมผล
การแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการสรรหาคุณสมบัติ
คณะมนุษยศาสตร์แล้ว **ปรากฏว่ามีผู้คัดค้านการให้ข้อมูล**
บันทึกเสียงการประชุม

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖ **อุทธรณ์**
คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม
การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย
ได้พิจารณาคำอุทธรณ์และเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบกับข้อมูล
ข่าวสารที่ขอให้จัดส่งมาทั้งได้รับฟังคำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทน

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และของผู้อุทธรณ์ด้วยแล้ว
ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้สมัครเข้ารับการสรรหา
เป็นคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใน
ระหว่างที่ยังไม่มีการประกาศผลการสรรหาอย่างเป็นทางการนั้น
ผู้อุทธรณ์ได้รับทราบว่ากรรมการสรรหาคณบดี
คณะมนุษยศาสตร์ จำนวน ๒ คน ได้มีหนังสือถึงประธาน
คณะกรรมการสรรหาฯ เพื่อขอลถอนชื่อจากการรับรองชื่อบุคคลที่
คณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติเลือกกว่าเป็นผู้เหมาะสม
ในการดำรงตำแหน่งคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ ด้วยเหตุผลว่า
ในการประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้มีกรรมการสรรหาฯ
คนหนึ่งอภิปรายว่าผู้อุทธรณ์ประพฤติผิดจริยธรรมในการควบคุม
การทำปริญญานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

ผู้อุทธรณ์เป็นผู้เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ แต่ข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้ว และคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงมีความเห็นให้ยุติเรื่อง การนำเรื่องดังกล่าวมาอภิปรายถึงคุณสมบัติของผู้อุทธรณ์โดยมีข้อมูลไม่ครบถ้วนจึงไม่เป็นธรรมต่อผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้อภิปรายเพื่อประกอบการดำเนินการแสวงหาความชอบธรรมเพื่อปกป้องสิทธิของตนต่อไป

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชี้แจงว่า โดยทั่วไปการประชุมคณะกรรมการต่างๆของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น ไม่ได้มีข้อกำหนดว่าต้องบันทึกเสียงการประชุม แต่การประชุม

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

จะต้องมีการจัดทำรายงานการประชุมหรือบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐานและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะยึดถือรายงานการประชุมหรือบันทึกการประชุมที่คณะกรรมการรับรองแล้วเป็นหลักฐานของทางราชการสำหรับใช้อ้างอิงหรือใช้ประโยชน์ต่อไป ดังนั้น ในการประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะบันทึกเสียงไว้หรือไม่ก็ได้ อย่างไรก็ดีหากมีการบันทึกเสียงไว้ก็เพื่อความสะดวกหรือใช้ประโยชน์เพื่อจัดทำรายงานการประชุมหรือบันทึกการประชุมของเจ้าหน้าที่เท่านั้น ไม่ได้มีการจัดเก็บข้อความเสียงไว้ในระบบข้อมูลของหน่วยงานเช่นเดียวกับรายงานการประชุมหรือบันทึกการประชุม แต่อย่างใด

การประชุมคณะกรรมการสรรหาคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ นั้น เนื่องจากในช่วงที่มีการสรรหาจะมีการประชุมคณะกรรมการ

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

ชุดต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์หลายคณะ
แต่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประชุมมีเพียง
ชุดเดียว ดังนั้น นอกเหนือจากการบันทึกสาระการประชุม
ที่เจ้าหน้าที่ได้จดไว้ในขณะที่มีการประชุมแล้ว เจ้าหน้าที่ได้
บันทึกเสียงการประชุมไว้ด้วย เพื่อใช้ทบทวนและป้องกันความ
ผิดพลาดหากมีข้อสงสัยว่าจัดทำรายงานการประชุมอย่าง
ถูกต้อง ตรงตามที่มีการประชุมกันหรือไม่ และกรณีนี้เจ้าหน้าที่ได้
บันทึกเสียงด้วยโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่วนตัว ไม่ใช่เครื่องบันทึกเสียง
ของทางราชการแต่อย่างใด นอกจากนั้น
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เปิดเผยรายงานการประชุม
ของคณะกรรมการสรรหาฯ ซึ่งเป็นเอกสารอย่างเป็นทางการ
ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ใช้เป็นหลักฐานทางราชการให้แก่

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

ผู้อุทธรณ์แล้ว ซึ่งน่าจะเป็นการเพียงพอในการตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใสในการสรรหาคุณสมบัติคณะมนุษยศาสตร์

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ชี้แจงเหตุที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอีกประการหนึ่งว่าในการประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้มีการอภิปรายถึงคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาบางคน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งคุณสมบัติคณะมนุษยศาสตร์ **แต่การเปิดเผยข้อความเสี่ยงอาจนำมาซึ่งการฟ้องคดีต่อศาลได้** และอาจจะส่งผลเสียต่อระบบการสรรหาผู้บริหารที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ **เพราะในโอกาสต่อไปอาจไม่มีผู้ใดแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ** หรือรับเป็นกรรมการสรรหาฯ อีกทั้งอาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรภายใน

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

หน่วยงาน **นอกจากนั้น**เมื่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้
สอบถามไปยังคณะกรรมการสรรหาฯ **ปรากฏว่ามีผู้คัดค้านการ**
เปิดเผยข้อความเสี่ยง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จึงไม่เปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ สำหรับในเรื่องนี้ **ผู้แทน**
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ชี้แจงว่า คณะกรรมการสรรหาฯ
จำนวน ๙ คน **มีผู้คัดค้าน จำนวน ๔ คน**

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม
การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย **พิจารณา**
แล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสรรหา
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๕
รายการ และได้อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเฉพาะ
รายการที่ ๑ คือ **ข้อความเสี่ยงการประชุมคณะกรรมการสรรหา**

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

คณะตุลาการศาลฎีกาเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงพิจารณาเฉพาะข้อมูลข่าวสารรายการนี้ **เท่านั้น** ซึ่งก็คือ ข้อความเสี่ยงการประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ที่เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำรายงานการประชุมได้บันทึกไว้ โดยโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่วนตัว แล้วนำข้อความเสี่ยงบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ **เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานการประชุม คณะกรรมการฯ** มีข้อพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารตาม อุทธรณ์นี้ คือ **ข้อความเสี่ยงที่บันทึกไว้เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่** หากไม่เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการก็ไม่ต้องพิจารณาในเรื่องอื่นใดอีก แต่หากเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการจึงจะพิจารณาว่าสมควรเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้เพียงใดหรือไม่

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

ในประเด็นข้อความเสี่ยงที่บันทึกไว้เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน”

การควบคุมดูแลนั้นหมายความว่ารวมถึงการเก็บรักษาตลอดจนการทำลายข้อมูลข่าวสารด้วย หากเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการแล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะทำลายข้อมูลข่าวสารนั้นโดยพลการไม่ได้ ต้องดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ ข้อเท็จจริงตามอุทธรณ์นี้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไม่ได้มีข้อกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องบันทึกเสี่ยงการประชุมไว้เป็นหลักฐาน และไม่มีการจัดระบบการเก็บข้อความเสี่ยงอย่างเป็นทางการแต่เป็น

คำวินิจฉัยที่ สค ๑๒๐/๒๕๕๖ (ต่อ)

เรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เองที่จะดำเนินการบันทึกเสียงการ ประชุมและจัดระบบการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำงาน ของตน ทั้งยังสามารถทำลายข้อมูลดังกล่าวนั้นได้เมื่อเห็นว่าไม่มี ความจำเป็นต้องเก็บไว้แล้วด้วย การบันทึกเสียงดังกล่าวจึงเป็น เพียงวิธีการอย่างหนึ่งของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานเท่านั้น ดังนั้น ข้อความเสียงในกรณีนี้ จึงไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการจึงไม่ต้องพิจารณาว่าสมควรจะเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ หรือไม่

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๘

(ตีความการนับคะแนนเสียงกรณีงดออกเสียง) (ต่อ)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยทั่วไปหลักการห้ามตีของคณะกรรมการโดยการนับคะแนนเสียง นั้นแบ่งออกได้เป็น ๒ แบบ คือ

๑. เสียงข้างมากแบบธรรมดา (Simple Majority) หมายถึง คะแนนเสียงข้างมากของผู้ซึ่งประกอบเป็นองค์ประชุม และได้ออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบในเรื่องนั้น การงดออกเสียงลงคะแนนหรือไม่อยู่ในที่ประชุมไม่ว่าด้วยเหตุใด ย่อมไม่ถือว่าเป็นการออกเสียงจึงไม่อาจนับคะแนนเหล่านั้นไปรวมกับการออกเสียงลงคะแนนของฝ่ายที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยได้

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๘

(ตีความการนับคะแนนเสียงกรณีงดออกเสียง) (ต่อ)

๒. เสียงข้างมากแบบเด็ดขาด (Absolute Majority) หมายถึง คะแนนเสียงข้างมากของจำนวนทั้งหมด ซึ่งอาจกำหนดให้เกินกึ่งหนึ่งหรือมากกว่านั้น เช่น ๒ ใน ๓ หรือ ๓ ใน ๔ ของสมาชิกหรือกรรมการทั้งหมดหรือเท่าที่มีอยู่ ในกรณีนี้การห้ามติของที่ประชุมจึงต้องให้ได้ คะแนนเสียงตามที่กำหนดไว้ ไม่ว่าจะมิผู้ลงคะแนนเสียงเท่าใด มาประชุมเท่าใด หรืองดออกเสียงเท่าใด คะแนนเสียงที่จะถือเป็นมติได้ต้องได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้เท่านั้น

คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๑๑๗๘/๒๕๕๘

(ตีความการนับคะแนนเสียงกรณีงดออกเสียง) (ต่อ)

สำหรับข้อเท็จจริงในกรณีนี้ เมื่อปรากฏว่ามาตรา ๒๕ วรรค ๗ ประกอบกับมาตรา ๑๐ วรรค ๔ แห่งพ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ **กำหนดว่า** การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมากโดยมิได้กำหนดว่าต้องเป็นเสียงข้างมากของทั้งหมด จึงต้องหมายความว่าเป็นการกำหนดให้ถือเสียงข้างมากแบบธรรมดาที่จะต้องนับคะแนนเสียงแต่เฉพาะกรรมการซึ่งออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องดังกล่าวเท่านั้น ส่วนกรรมการที่งดออกเสียงและกรรมการที่ขาดประชุมย่อมไม่อาจนำมานับเป็นคะแนนเสียงได้ ด้วยเหตุนี้ความเห็นของ ก.อบต. จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

ส่วนได้เสียและการบันทึกรายงานการประชุม

นอกจากนั้น **มาตรา ๑๖ วรรค ๑** แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ **บัญญัติว่า** “ในกรณีมีเหตุอื่นใด นอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการ ในคณะ กรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพ ร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่ หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองใน เรื่องนั้นไม่ได้” **มาตรา ๘๓ วรรค ๑** แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว **บัญญัติว่า** “ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ใน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

รายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกความเห็นแย้งนั้นไว้ด้วย” **ประกอบกับ** **ข้อ ๑๗** ของบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๗ **กำหนดว่า** “กรรมการจะอยู่ในการประชุมขณะมีการอภิปรายและลงมติในเรื่องใดที่ตนมีส่วนได้เสียมิได้ เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติอนุญาตให้อยู่ในที่ประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงอันจะทำความกระจ่างในเรื่องนั้นก็ได้” **แต่โดยที่หลักว่าด้วยข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นกลางทำการพิจารณาทางปกครองหรือเข้าร่วมในการพิจารณาทางปกครองและเป็นหลักการที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเข้มงวด** ซึ่งถึงแม้ผู้ฟ้องคดีจะกล่าวอ้างว่า

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

นายปัญญาได้ออกจากห้องประชุมในช่วงที่มีการพิจารณาวาระดังกล่าวแต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ตามบันทึกการงานการประชุมระบุว่านายปัญญาเป็นกรรมการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และได้เข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้โดยมีระเบียบวาระที่ ๔.๒.๒ เป็นเรื่องการพิจารณาแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี ซึ่งนายปัญญาเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย หากจะให้รับฟังข้อเท็จจริงอย่างแจ้งชัดว่านายปัญญาได้ออกจากที่ประชุมในการพิจารณาวาระดังกล่าวซึ่งเกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของนายปัญญา และหลักว่าด้วยข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นกลาง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

ของเจ้าหน้าที่เป็นหลักการสำคัญเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่ชอบด้วยกฎหมายแก่การพิจารณาทางปกครองดังได้กล่าวมาแล้ว
กรณีจะต้องปรากฏพยานหลักฐานที่แสดงข้อเท็จจริงว่านายปัญญา
ไม่ได้ร่วมในการพิจารณาด้วย ดังนั้น เมื่อในรายงานการประชุม
ได้ระบุเพียงว่านายปัญญาเป็นกรรมการที่มาประชุม กรณีจึงยังไม่
อาจจะรับฟังได้ว่านายปัญญาไม่ได้อยู่ร่วมพิจารณาและไม่ได้ร่วมลง
มติในวาระดังกล่าวตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้าง จึงเป็นเหตุ
ให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (สภามหาวิทยาลัย) ไม่ชอบด้วย
กฎหมายอีกด้วยเหตุหนึ่งเช่นกัน อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในข้อนี้
จึงรับฟังได้ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๖๕๑/๒๕๖๑ (ต่อ)

๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งนายปัญญา
การพานิช เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาญจนบุรี **จึงเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย**

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น **ศาลปกครอง
สูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย**

พิพากษากลับ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น
เป็นให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่
๑๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ที่แต่งตั้งนายปัญญา
การพานิช เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาญจนบุรี **ทั้งนี้** นับตั้งแต่วันที่มิมติ

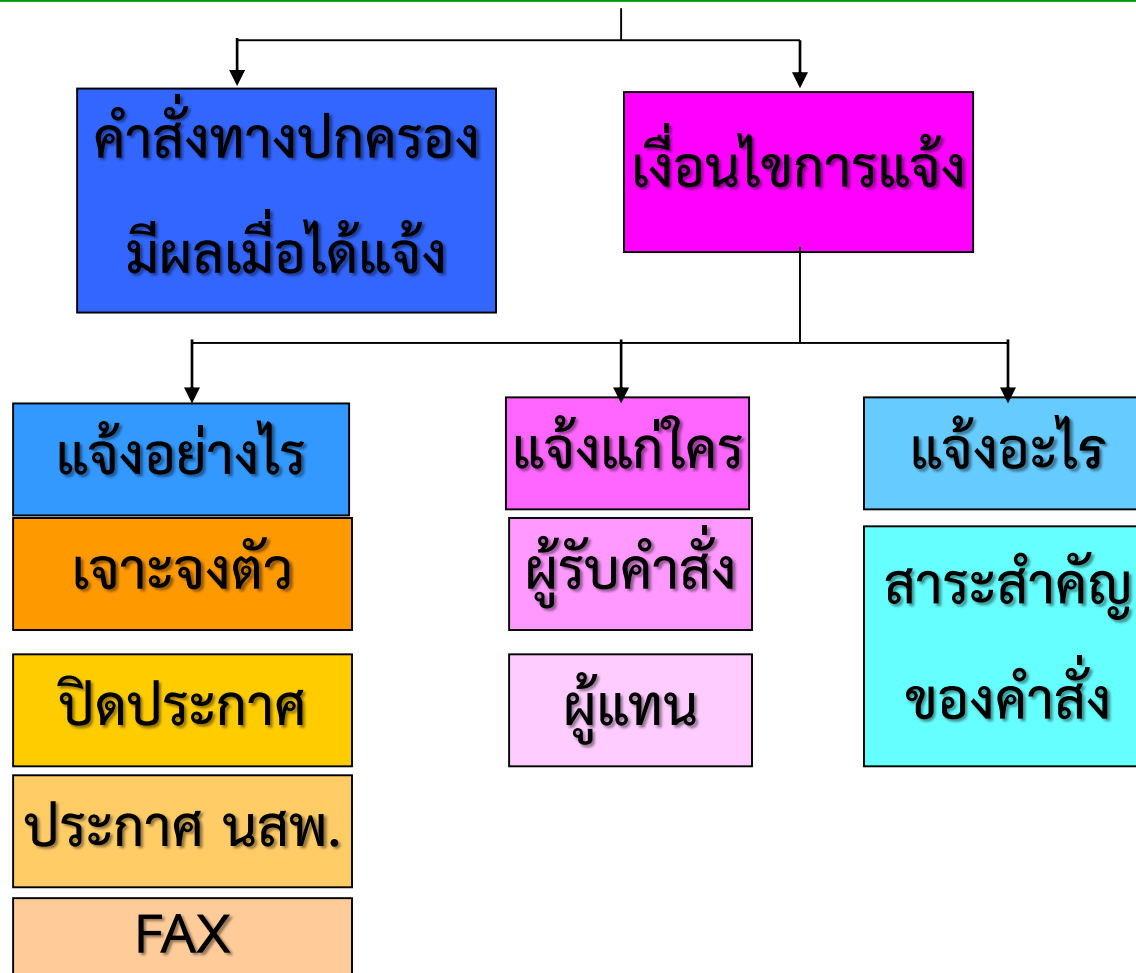
การแจ้งคำสั่งทางปกครอง

โดย....

นายราชัย อัครเวศน์

ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษด้านกฎหมาย มทร.อีสาน
ที่ปรึกษากลุ่มนิติกรประจำมหาวิทยาลัยและสถาบัน

การแจ้งคำสั่งทางปกครอง

วิธีการแจ้ง

๑. แจ้งอย่างไร

■ การแจ้งเป็นหนังสือ (ม.๖๙)

- แจ้งต่อผู้นั้น (ม. ๖๙ และ ม. ๗๐) หรือผู้แทนของคู่กรณี
- ส่งไปยังภูมิลำเนา หรือที่อยู่ที่ได้ให้ไว้กับเจ้าหน้าที่ไว้แล้ว
- ให้บุคคลไปส่ง
- ส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ (ม. ๗๑) (กรณีภายในประเทศ/ต่างประเทศ)

■ การแจ้งโดยวิธีปิดประกาศ ณ ที่ทำการของเจ้าหน้าที่ และที่ว่าการอำเภอที่ผู้รับมีภูมิลำเนา (ในกรณีผู้รับเกิน ๕๐ คน) (ม. ๗๒)

■ การแจ้งโดยประกาศหนังสือพิมพ์ซึ่งแพร่หลายในท้องถิ่น (๑.ไม่รู้ตัวผู้รับ ๒.รู้ตัวแต่ไม่รู้ภูมิลำเนา และ ๓. รู้ตัวและรู้ภูมิลำเนาแต่มีผู้รับเกิน ๑๐๐ คน)

■ การแจ้งโดยเครื่องโทรสาร (ม. ๗๔) กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน (ต้องมีสำเนาการส่งและต้องส่งคำสั่งตัวจริงไปในโอกาสแรกที่สามารถทำได้)

๒. แจ้งใคร

๑. แจ้งแก่ผู้รับ (หรือตัวแทน)

โดยส่งแก่ตัวผู้รับโดยตรงหรือส่งไปยังผู้มีอำนาจ
ของผู้นั้น (ม. ๖๙ วรรค ๒)

๒. ส่งต่อบุคคล (ซึ่งมิใช่ผู้รับคำสั่งหรือตัวแทน) (กรณี
ผู้รับปฏิเสธไม่ยอมรับหรือไม่พบผู้รับ (ม.๗๐))

๓. วางหรือปิดหนังสือไว้ ณ สถานที่นั้นในที่ซึ่งเห็นได้
ง่ายและต่อหน้าเจ้าพนักงานตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๑
ที่ไปเป็นพยาน (กรณีบุคคลดังกล่าวไม่ยอมรับ)

๓. แจ้งอะไร

ต้องแจ้งตัวคำสั่งทางปกครองหรือ
แจ้งสาระสำคัญของคำสั่งทางปกครองซึ่งมี
๓ รายการเป็นอย่างน้อย คือ วัน เดือน ปีที่ทำ
คำสั่ง ชื่อและตำแหน่งของผู้ทำคำสั่ง และ
ลงลายมือชื่อของผู้ทำคำสั่งตามมาตรา ๓๖
โดยในทางปฏิบัติมักมีการส่งตัวคำสั่งทางปกครอง
ไปโดยตรงหรือแนบตัวคำสั่งทางปกครองไป
พร้อมกับหนังสือแจ้ง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๗๘/๒๕๕๐

กรณีที่ผู้รับทุนถูกไล่ออกจากราชการก่อนครบกำหนดระยะเวลาปฏิบัติราชการชดใช้ทุน ถือเป็นการผิดสัญญาที่ผู้รับทุนต้องชดใช้ทุนให้แก่หน่วยงานทางปกครองผู้ให้ทุน แต่เมื่อปรากฏว่าผู้ให้ทุนได้ส่งหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้ตามสัญญาทางไปรษณีย์ตอบรับไปยังที่อยู่ที่ไม่ถูกต้องจึงเป็นการส่งหนังสือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๖๙ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แม้จะมีบิดาของผู้รับทุนเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับไว้แทนก็ตาม ก็ไม่อาจถือได้ว่าผู้รับทุนได้รับหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้ชำระหนี้ดังกล่าว ผู้รับทุนจึงยังไม่อยู่ในฐานะตกเป็นผู้ผิดนัดที่จะต้องรับผิดชอบชดใช้ดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดให้แก่ผู้ให้ทุนและผู้คำประกันการปฏิบัติตามสัญญาย่อมหลุดพ้นความรับผิดในส่วนของดอกเบี้ยระหว่างเวลาผิดนัดดังกล่าวด้วย

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๑/๒๕๕๑

การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อศาลทางไปรษณีย์ (ข้อ ๑๓)

ที่ทำการไปรษณีย์เอกชน เป็นเพียงผู้ดำเนินการรับและรวบรวม
สิ่งของเพื่อส่งทางไปรษณีย์เท่านั้น มิได้มีฐานะเป็นตัวแทนของ
การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ในการรับฝากสิ่งของทางไปรษณีย์
แต่อย่างใด ดังนั้น การยื่นเอกสารหลักฐานต่อศาลโดยวิธีส่งทาง
ไปรษณีย์ ณ ที่ทำการไปรษณีย์เอกชน จึงไม่ถือเป็นการส่งต่อพนักงาน
ไปรษณีย์ ตามข้อ ๑๓ วรรค ๑ แห่งระเบียบ ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง ฯ แต่ต้องถือว่าวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ของบริษัทไปรษณีย์ไทย
จำกัด ตีตราลงทะเบียนรับเอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นวันที่ยื่นเอกสาร
หลักฐานต่อศาล

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.202/2557

กรณีการยื่นทางไปรษณีย์ให้พิจารณาที่ตราประทับประจำวันเป็นสำคัญ

สถานที่รับฝากไปรษณีย์ ซึ่งเป็นการดำเนินการของเอกชน
ซึ่งมิได้จัดตั้งขึ้นโดยบริษัทไปรษณีย์ไทยจำกัด และมีใช้ที่ทำการ
ไปรษณีย์อนุญาตประเภทรับจ่ายที่มีรหัสของตนเอง

การประทับตราประจำวันของที่ทำการรับฝากเช่นนี้ไม่ถือว่าเป็น
เป็นการยื่นทางไปรษณีย์ที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ต้องเป็นวันที่
ที่ได้ประทับตราประจำวันของที่ทำการรับฝากของบริษัทไปรษณีย์ไทย
จำกัด (ปณ.) หรือที่ทำการไปรษณีย์เอกชนที่ได้รับอนุญาต (ปณอ.)
หรือร้านค้าไปรษณีย์ (ปณร.)

ไปรษณีย์เอกชนที่ไม่ได้รับอนุญาตจะเป็นเพียงการรวบรวม
ไปรษณีย์ภัณฑ์เพื่อนำไปส่งต่อไปที่ ปณ. หรือ ปณอ.หรือ ปณร.เท่านั้น

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๕๗/๒๕๕๖

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทำคำชี้แจงเพิ่มเติม โดยวิธี
ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่อันเป็นหลักแหล่งสำคัญของ
ผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดี และมีบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสำนักงานของ
ผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับคำสั่งศาลดังกล่าว โดยมีการระบุชื่อ
สกุลและความเกี่ยวพันของผู้รับแทนกับผู้รับมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดี
พร้อมทั้งมีการลงชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายถูกต้อง ซึ่งปรากฏตามหลักฐานทาง
ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งคำสั่งให้ทำคำ
ชี้แจงเพิ่มเติมแล้วโดยชอบตามข้อ ๑๕ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีปกครองฯ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการทำชี้แจงยื่นต่อศาลปกครอง
ชั้นต้นภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ศาลปกครอง
ชั้นต้นจึงชอบที่จะมีคำสั่งจำหน่ายคดีได้ตามมาตรา ๖๒ วรรค ๑ แห่ง พรบ.
จัดตั้งศาลปกครองฯ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๕๑/๒๕๖๐

การยื่นหนังสือในเรือนจำ

ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำได้รับหมายแจ้งคำสั่งศาลให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลหรือยื่นคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ ซึ่งครบกำหนดระยะเวลาตามคำสั่งศาลในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลฉบับลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่อผู้บังคับแดน ๔ เรือนจำกลางเขาบิน โดยฝ่ายทัณฑปฏิบัติได้รับไว้เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ ซึ่งผู้บัญชาการเรือนจำกลางเขาบินได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๕๑/๒๕๖๐ (ต่อ)

กันยายน ๒๕๕๘ ส่งคำขอตั้งกล่าวของผู้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ อันถือเป็นวันที่ได้ยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อศาลตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ ซึ่งมีผลเป็นการยื่นคำขอเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาที่ศาลกำหนดแล้ว แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ต้องขังในเรือนจำ การจะส่งคำขอทางไปรษณีย์จะต้องฝากเจ้าหน้าที่เรือนจำเป็นผู้ส่งให้ ไม่อาจส่งด้วยตนเองเช่นบุคคลทั่วไปได้ การที่เรือนจำได้ส่งคำขอของผู้ฟ้องคดีมายังศาลปกครองชั้นต้นเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาตามคำสั่งศาลนั้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๕๑/๒๕๖๐ (ต่อ)

ถือเป็นกรณีมีเหตุที่เป็นอุปสรรคขัดขวางมิให้ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ดังนั้น เมื่อฝ่ายทัณฑปฏิบัติได้รับคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลฉบับลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ ของผู้ฟ้องคดีไว้เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดแล้ว ประกอบกับคดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในศาลปกครองชั้นต้นมาก่อนและศาลปกครองชั้นต้นได้อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินคดีโดยได้รับการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๕๑/๒๕๖๐ (ต่อ)

ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์โดยผู้ฟ้องคดียังคงเป็นผู้ต้องชั่งอยู่ในเรือนจำและไม่ได้ประกอบอาชีพหรือมีข้อเท็จจริงอื่นใดที่แสดงว่าผู้ฟ้องคดีมีรายได้เพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะของผู้ฟ้องคดีมิได้เปลี่ยนแปลงไปผู้ฟ้องคดีจึงยังคงเป็นผู้ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาล หรือโดยสถานะของผู้ขอถ้าไม่ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลจะได้รับความเดือดร้อนเกิน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๕๑/๒๕๖๐ (ต่อ)

สมควร ศาลย่อมต้องอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลได้ตามข้อ ๔๑/๑ ประกอบข้อ ๔๑/๕ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาโดยเหตุที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลหรือไม่ยื่นคำขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์เป็นให้รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๕๐๓/๒๕๕๘

เมื่อ พรบ.ควบคุมอาคารฯ กำหนด
วิธีการแจ้งคำสั่งไว้เป็นการเฉพาะแล้ว จึงไม่
อาจนำการแจ้งตาม พรบ. วิ ปฏิบัติ มาใช้ได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๘๙/๒๕๕๖

วิธีการแจ้งตามกฎหมายที่ดิน

การแจ้งให้ผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงไประวางชี้แนวเขตที่ดิน
เจ้าพนักงานที่ดินจะต้องแจ้งเป็นหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
ตอบรับไปยังผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงดังกล่าว ตามที่อยู่ที่เคยติดต่อ
ซึ่งปรากฏหลักฐานอยู่ที่สำนักงานที่ดินหรือตามที่อยู่ที่มีสิทธิในที่ดิน
ข้างเคียงได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงหรือแจ้งย้ายที่อยู่ไว้ เป็นลายลักษณ์
อักษรแล้ว ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานที่ดินมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของที่ดิน
ข้างเคียงไประวางชี้แนวเขตที่ดิน โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
ตอบรับไปยังที่อยู่ของที่ดินข้างเคียงดังกล่าวเคยให้ไว้เมื่อครั้ง
ทำสัญญาซื้อขายที่ดินซึ่งค้นหาได้จากหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดิน
ซึ่งเก็บรักษาไว้ในสารบบที่ดิน จึงถือเป็นการแจ้งโดยชอบด้วย
หลักเกณฑ์วิธีการ และขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๘๙/๒๕๕๖ (ต่อ)

เมื่อต่อมาผู้ขอรังวัดที่ดินได้นำช่างรังวัดทำการรังวัดแนวเขตที่ดิน
ไปก่อนตามแนวเขตที่ครอบครอง โดยขอให้แจ้งเจ้าของที่ดินข้างเคียง
เพื่อไปตรวจสอบและรับรองแนวเขตในภายหลัง ซึ่งผลการรังวัดได้
เนื้อที่ดินเพิ่มขึ้นจากเดิม เจ้าพนักงานที่ดิน จึงมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของ
ที่ดินข้างเคียงไปตรวจสอบแนวเขตที่ดินของตนและลงชื่อรับรองแนว
เขตหรือคัดค้านการรังวัด โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยัง
ที่อยู่ที่เคยแจ้งให้ไประวังชี้แนวเขตที่ดินในวันทำการรังวัด แต่เจ้าของ
ที่ดินข้างเคียง ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว การที่ต่อมาผู้ขอรังวัดได้ให้
ถ้อยคำรับรองว่ามีได้นำรังวัดรูกล้าที่ดินแปลงข้างเคียงและยินยอมให้
เจ้าพนักงานที่ดินแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ให้ตรงกับความเป็นจริง
และเจ้าพนักงานที่ดินได้สั่งให้แก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ในโฉนดที่ดิน
ให้ตรงกับความเป็นจริงโดยไม่มีการรับรองแนวเขตจากเจ้าของที่ดิน
ข้างเคียง จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คบ. ๑๑๙/๒๕๖๑

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้สมัครใจใช้ตู้ไปรษณีย์เป็นที่ติดต่อบรรยายศาลมาโดยตลอด ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องติดตามตรวจสอบบรรยายศาลที่ส่งมายังตู้ไปรษณีย์ และเมื่อหมายแจ้งกำหนดวันนัดฟังคำพิพากษาได้ส่งไปถึงตู้ไปรษณีย์ดังกล่าว ประกอบกับไม่มีเหตุโต้แย้งอื่นใดว่าหมายส่งไปไม่ถึงตู้ไปรษณีย์ หรือสูญหายไป **จึงถือได้ว่าวันที่หมายแจ้งส่งไปถึงตู้ไปรษณีย์** ซึ่งเป็นที่อยู่ที่ผู้ฟ้องคดีได้ให้ไว้ **เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดี** ได้รับแจ้งคำสั่งศาล กรณีจึงเป็นการส่งหมายโดยชอบ และเป็นการแจ้งให้ทราบกำหนดวันอ่านผลแห่งคำพิพากษาล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควรแล้ว **การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ติดตามตรวจสอบการส่งหมายศาลที่ส่งมายังตู้ไปรษณีย์จนล่วงพ้นกำหนด** นัดอ่านคำพิพากษาเป็นความบกพร่องของผู้ฟ้องคดีเอง และไม่อาจยกขึ้นกล่าวอ้างได้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ **จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว**

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 64/2553

ส่งหนังสือให้ตามที่อยู่ตามหัวกระดาษถือว่าส่งไปภูมิลำเนาแล้ว

เมื่อที่อยู่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ส่งหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีนั้นเป็นที่อยู่
ที่ผู้ฟ้องคดีให้ไว้โดยระบุที่หัวกระดาษของหนังสืออุทธรณ์ ลงวันที่ ๖
พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งตามมาตรา ๖๙ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ.
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้บัญญัติว่า ในการ
ดำเนินการเรื่องใดที่มีการให้ที่อยู่ไว้กับเจ้าหน้าที่ไว้แล้ว การแจ้งไป
ยังที่อยู่ดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการแจ้งไปยังภูมิลำเนาของผู้นั้นแล้ว
เมื่อมีผู้รับหนังสือแล้วผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าลายมือชื่อในใบตอบรับ
ไปรษณีย์ไม่ใช่ลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดีก็ตาม ก็ถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับ
หนังสือแจ้งผลอุทธรณ์ ตามนัยมาตรา ๖๙ วรรคสาม
แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้แก่
ผู้ฟ้องคดีตามที่อยู่ดังกล่าวจึงชอบแล้ว

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร. 127/2560

แม้จะส่งแบบไปรษณีย์ด่วนพิเศษ...

อันยอมรับว่าเป็นการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ..ก็ตาม

กรณีส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษแต่ปรากฏว่า
เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ไม่สามารถนำส่งได้และตีกลับคืน
สู่ผู้ส่งโดยระบุเหตุผลของการที่ส่งให้ไม่ได้คือ.....
เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ไม่ชดไม่สามารถนำส่งได้....กรณีเช่นว่านี้
จึงยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครอง
ทางไปรษณีย์

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 102/2560

ส่งคำฟ้อง....ทางไปรษณีย์ธรรมดา

กรณีเกี่ยวกับการยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อศาลตามระเบียบข้อ 13....วิ.ปฏิบัติ

กรณีเป็นการส่งไปรษณีย์ไม่ลงทะเบียน กรณีจึงไม่อาจถือเอาวันที่มีการส่งเอกสารดังกล่าว แก่เจ้าพนักงานไปรษณีย์เป็นวันที่ยื่นเอกสารดังกล่าว ต่อศาลได้ ตามระเบียบข้อ 13 วรรคหนึ่งแต่ต้องถือเอาวันที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลปกครองได้ประทับตราไว้ เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาต่อศาล

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร.28/2560

ใช้คู่ ป.ณ....สำหรับติดต่อกับศาล.....ได้หรือไม่

การแจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสาร โดยทางไปรษณีย์
ลงทะเบียนตอบรับระเบียบข้อ 15

ตามบทบัญญัติในข้อ 14 วรรคหนึ่งข้อ 15 วรรคหนึ่งและวรรคสอง
ข้อ 16 วรรคหนึ่งและวรรคสองแห่งระเบียบนั้น เมื่อศาลปกครอง
แจ้งคำสั่งศาลให้แก่คู่กรณีเพื่อทราบ หรือเพื่อให้ดำเนินการอย่างหนึ่ง
อย่างใด..... โดยปกติศาลจะดำเนินการแจ้งคำสั่งดังกล่าวทางไปรษณีย์
ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ซึ่งคู่กรณีได้แจ้งไว้ต่อศาลตามข้อ 14
วรรคหนึ่งแห่งระเบียบดังกล่าว

ซึ่งในการส่งนั้นพนักงานไปรษณีย์ในฐานะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
ของศาลจะต้องส่งให้แก่คู่กรณีตามชื่อและที่อยู่ซึ่งเจ้าหน้าที่
หรือส่งให้แก่บุคคลอื่นใดที่บรรลุนิติภาวะ ซึ่งอาศัยอยู่ในสถานที่
ตามที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้รับไปแทนก็ได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร.28/2560 (ต่อ)

เว้นแต่ในกรณีซึ่งเกิดข้อขัดข้องในการแจ้งคำสั่งทางไปรษณีย์
ลงทะเบียนตอบรับ ศาลก็อาจมีคำสั่งให้แจ้งคำสั่งโดยวิธีการอื่น
ตามข้อ 16 แห่งระเบียบเดียวกัน เช่น การปิดหมายหรือวางหมาย
และสถานที่ซึ่งคู่กรณีได้แจ้งไว้ต่อศาลต่อหน้าเจ้าพนักงานตำรวจ
ข้าราชการอื่นพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน
แพทย์ประจำตำบลสารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 เป็นต้น.....

กรณีจึงแสดงให้เห็นว่าที่อยู่ซึ่งคู่กรณีจะแจ้งต่อศาลเพื่อที่ศาลจะ
ใช้แจ้งคำสั่งศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับได้ต้องมีลักษณะ
เป็นที่อยู่อันเป็นหลักแหล่งซึ่งมีผู้อยู่อาศัยอยู่ไม่ว่าจะเป็นตัวคู่กรณี
เองหรือบุคคลอื่นและสามารถรับหมายได้โดยสะดวกหรืออย่างน้อย
ที่สุดต้องเป็นที่อยู่อันมีลักษณะที่สามารถวางหรือปิดหมายได้

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร.28/2560 (ต่อ)

.....ที่อยู่อันเป็นหลักแหล่งดังกล่าวจึงมีลักษณะที่แตกต่างจากบริการให้เช่าตู้ไปรษณีย์ (ตู้ ป.ณ.) ซึ่งเป็นบริการที่มีไว้รองรับในกรณีที่ต้องรับพัสดุหรือจดหมายเป็นจำนวนมากโดยเมื่อที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางได้รับพัสดุหรือจดหมาย.....เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ก็นำจดหมายหรือพัสดุดังกล่าวใส่ไว้ในตู้ไปรษณีย์ตามที่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์เพื่อให้ผู้เช่ามาติดต่อรับพัสดุหรือจดหมายต่อไปการรับพัสดุหรือจดหมายดังกล่าวจึงเป็นไปตามอำเภอใจของผู้เช่าตู้ไปรษณีย์ ซึ่งหากผู้เช่าตู้ไปรษณีย์ไม่มาติดต่อรับภายในระยะเวลาที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด กำหนด พัสดุหรือจดหมายดังกล่าวก็จะถูกส่งกลับคืนไปยังผู้ฝากส่งต่อไป จากลักษณะดังกล่าวของบริการให้เช่าตู้ไปรษณีย์ส่งผลให้การแจ้งคำสั่งศาลเกิดความไม่แน่นอนและในบางกรณีผู้รับหมายอาจไม่รับ.....หรือไม่ได้รับแจ้งคำสั่งศาลหรือ

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร.28/2560 (ต่อ)

อาจต้องแจ้งคำสั่งศาลหลายครั้งกว่าคู่กรณีจะได้รับแจ้งโดยชอบ.....
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้คู่กรณีดำเนินการอย่างใด
อย่างหนึ่งภายในระยะเวลาซึ่งกำหนดไว้ตามวันแห่งปฏิทิน ผู้รับแจ้ง
คำสั่งศาลก็อาจไม่ได้รับแจ้งคำสั่งหรือได้รับแจ้งคำสั่งเมื่อล่วงพ้น
ระยะเวลาที่ศาลกำหนดแล้วได้อันจะทำให้การดำเนินกระบวนการ
พิจารณาเกิดความล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร

การแจ้งคำสั่งศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยัง
คู่ไปรษณีย์จึงควรเป็นข้อยกเว้นเฉพาะในกรณีที่มีเหตุอันสมควร
เช่นคู่กรณีแสดงพยานหลักฐานต่อศาลว่าเป็นผู้ไม่มีที่อยู่อาศัย
เป็นหลักแหล่งและขอให้ศาลแจ้งคำสั่งศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียน
ไปยังคู่ไปรษณีย์เท่านั้น

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คร.8/2561

ส่งไปรษณีย์ดึกมากเวลา 23.38 น

....แต่ประทับตราให้เวลา 00.28 น.เสียสิทธิเลย...

เนื่องจากวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในคดีนี้อย่างช้าที่สุดคือวันที่ 16 ธ.ค. 2559 ..ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายใน 90 วันนับแต่วันดังกล่าว ซึ่งก็คือภายในวันที่ 16 มี.ค. 2560

โดยที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าได้ยื่นคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ 16 มี.ค. 2560 เวลา 23.38 น แต่พนักงานไปรษณีย์แจ้งว่าไม่สามารถออกใบเสร็จให้ได้ในเวลา ดังกล่าว..โดยให้มารับใบเสร็จในภายหลังแต่ในระบบไปรษณีย์ระบุว่าได้รับเอกสาร เมื่อเวลา 00.28 น ของวันที่ 17 มี.ค. 2560 และในเวลาดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้ออกมา จากที่ทำการไปรษณีย์แล้ว..ดังนั้น เมื่อไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีดำเนินการยื่นคำฟ้องภายในวันที่ 16 มี.ค. 2560 กรณีจึงต้องรับฟังว่าผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นคำฟ้องต่อเจ้าพนักงานไปรษณีย์เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2560 ตามที่ปรากฏใน หลักฐานการชำระค่าบริการแบบลงทะเบียนตอบรับ..... กรณีจึงเป็นการยื่นฟ้องคดี เมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ร. ๕๘๑/๒๕๕๑

...Post office...

.....การแจ้งคำสั่งทางปกครองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ **ให้ถือว่า**ได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด ๗ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศหรือเมื่อครบกำหนด ๑๕ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยังต่างประเทศ **เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่า**ไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทราบคำสั่งไม่เลื่อนชั้นเงินเดือนรวม ๓ ครั้ง ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองพิจารณาทบทวนคำสั่ง **ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแจ้งผลการพิจารณาครั้งที่ ๑** ตามหนังสือลงวันที่ ๑๑ ก.ค. ๒๕๔๘ **แจ้งผลการพิจารณาครั้งที่ ๒** ตามหนังสือลงวันที่ ๒ พ.ย. ๒๕๔๘ และ**แจ้งผลการพิจารณาครั้งที่ ๓** ตามหนังสือลงวันที่ ๒๓ มิ.ย. ๒๕๔๙ **ตามลำดับ**

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ร. ๕๘๑/๒๕๕๑ (ต่อ)

โดยไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีทราบผลการพิจารณาเมื่อวันที่เท่าไร อย่างไร
ตามตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับให้ถือว่า
ได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด ๗ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศ
หรือเมื่อครบกำหนด ๑๕ วันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีส่งไปยัง
ต่างประเทศ เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือ
หลังจากวันนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงควรได้รับแจ้งผลการพิจารณาอย่างช้าที่สุด
ภายในวันที่ ๑๘ ก.ค. ๒๕๔๘ วันที่ ๙ พ.ย. ๒๕๔๘ และวันที่ ๓๐ มิ.ย.
๒๕๔๙ ตามลำดับ การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องเมื่อวันที่ ๑๒ พ.ย.
๒๕๕๐ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ๑ ปีนับแต่วันที่รู้
หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้ออ้างของ
ผู้ฟ้องคดีรับฟังไม่ได้ จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

กรณีคู่กรณีส่งเอกสารให้แก่ศาล

ทำได้ดังนี้

๑. คู่กรณียื่นส่งด้วยตนเอง **หรือ**
๒. คู่กรณีมอบฉันทะให้ผู้อื่นยื่นเอกสารแทน แต่ต้องทำเป็นหนังสือมอบฉันทะและแนบใบมอบฉันทะดังกล่าวไปพร้อมกับด้วย **หรือ**
๓. ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้. **กรณีเช่นว่านี้ให้ถือว่า**วันที่ส่งให้เจ้าพนักงานไปรษณีย์**เป็นวันที่ส่งให้แก่ศาล...**(ข้อ 13) แต่กรณีที่มีการส่ง...**ในกรณีที่**เป็นวันหยุด**ของทางการหรือตามประเพณี**ให้นับวันที่ส่ง**เป็นวันที่เริ่มทำการใหม่**ต่อจากวันหยุด**เช่นว่านั้น..**(ป.พ.พ. 193/8)

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง ที่ บ 441/2561

ระยะเวลาเร่งรัด แม้ช้ากว่ากำหนดก็ใช้ได้

เมื่อ ปปช. ชี้มูลความผิด ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจจะต้องดำเนินการออกคำสั่งภายใน 30 วัน ปัญหาอยู่ที่ว่าจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ไหนและหากดำเนินการล่าช้ากว่าที่กำหนดผลตามกฎหมายจะเป็นอย่างไร

การที่สำนักงาน ปปช. มีหนังสือลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2557 ถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติขอให้พิจารณาโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีนั้น เมื่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจเริ่มนับระยะเวลา 30 วัน ในวันที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้รับหนังสือตามข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีได้ เพราะการดำเนินการดังกล่าวเป็นเพียงขั้นตอน

คำพิพากษาศาลปกครองกลาง ที่ บ 441/2561 (ต่อ)

การนำส่งคำสั่งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
พิจารณาลงโทษผู้ฟ้องคดีเท่านั้น กับทั้งระยะเวลาที่กำหนด
ให้ดำเนินการภายใน 30 วันตามมาตรา 93 กำหนดขึ้นเพื่อเร่งรัด
ให้ผู้บัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเร่งดำเนินการออกคำสั่ง
เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ได้มีมติ ผู้บัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ใด ไม่ดำเนินการ
หรือละเลยไม่ดำเนินการภายในกำหนดเวลาข้างต้น ย่อมเข้า
หลักเกณฑ์ตามมาตรา 94 และ มาตรา 95 ที่ผู้บัญชาหรือผู้มีอำนาจ
แต่งตั้งถอดถอนอาจถูกลงโทษได้

การออกคำสั่งที่ล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดมิได้มีผลทำให้
คำสั่งลงโทษทางวินัยต้องเสียไปหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ร.๓๕๙/๒๕๕๖

ผู้รับแทนต้องบรรลุนิติภาวะและต้องอาศัยอยู่หรือทำงานในสถานที่นั้น

ผู้ฟ้องคดี (บริษัท ช.) ฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ครอบครอง
ทำประโยชน์ในที่ดินตามหลักฐาน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๕๓๙๖ ตำบลละงู
อำเภอละงู จังหวัดสตูล **ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑** (อธิบดีกรมที่ดิน)
ออกคำสั่งลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ **ให้เพิกถอนหนังสือรับรอง**
การทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๕๓๙๖ ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดี
อุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕
แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (ปลัดกระทรวง
มหาดไทย) **ว่าวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์** ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า
คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดี
ที่ ๓ เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย **เนื่องจากผู้ฟ้องคดี**
ซื้อที่ดินดังกล่าวมาโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทน และได้ครอบครอง

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ร.๓๕๙/๒๕๕๖ (ต่อ)

ทำประโยชน์ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของ
ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๓ และมีคำสั่ง
ให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก.
เลขที่ ๕๓๙๖ กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทาง
ปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ คดีนี้
ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองและได้ดำเนินการตาม
ขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อน
การฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว เมื่อ
ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๖
สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๓
ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดี และเป็นเหตุ

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ร.๓๕๙/๒๕๕๖ (ต่อ)

แห่งการฟ้องคดีนี้ไปให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังบ้านเลขที่ ๔๙/๒๘๔ ซอยพหลโยธิน ๔๘ แยก ๕๖ ถนนรามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร อันเป็นที่ตั้งสำนักงานของผู้ฟ้องคดีตามที่อยู่ในหนังสือรับรองการจดทะเบียนบริษัท ซึ่งถือว่าเป็นภูมิลำเนาของผู้ฟ้องคดี แต่ในการรับหนังสือดังกล่าวปรากฏตามใบตอบรับ มีผู้รับลงชื่อว่า ร. ระบุเกี่ยวพันเป็นเพื่อนบ้าน เป็นผู้รับหนังสือไว้แทนผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยมีได้เป็นผู้อยู่อาศัยหรือทำงานอยู่ในบ้านหรือบริษัทของผู้ฟ้องคดี ซึ่งการแจ้งคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือนั้นตามบทบัญญัติมาตรา ๖๙ วรรคสอง และมาตรา ๗๐ แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การแจ้งที่จะถือว่าผู้รับได้รับหนังสือแจ้งโดยชอบแล้วจะต้องปรากฏว่า

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ร.๓๕๙/๒๕๕๖ (ต่อ)

ผู้นั้นต้องเป็นผู้รับหนังสือดังกล่าวด้วยตนเองหรือหากผู้อื่นรับไว้แทน ก็ต้องเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว และต้องอาศัยอยู่หรือทำงาน ในสถานที่นั้น ดังนั้น จะถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งของผู้ถูก ฟ้องคดีที่ ๑ โดยชอบจากการที่เพื่อนบ้านชื่อ ร. เป็นผู้รับไว้แทน ตั้งแต่วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ แล้วหาได้ไม่ เพราะผู้รับแทนไม่ใช่ เป็นบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ผู้รับแทนได้โดยชอบ แต่ เมื่อข้อเท็จจริงตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำต่อศาลปกครองชั้นต้นใน การไต่สวนคดีและตามคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น ว่าผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาจากนาง ร. เพื่อนบ้าน ในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงต้องฟังว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึง เหตุแห่งการฟ้องคดีในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ การฟ้องคดีนี้ต้อง ยื่นฟ้องภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี

คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ร.๓๕๙/๒๕๕๖ (ต่อ)

คือ ต้องยื่นฟ้องภายในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เมื่อผู้ฟ้องคดี นำคดีมาฟ้องต่อศาลวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จึงเป็นการยื่นฟ้องภายในระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่ง พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองฯ ศาลจึงรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ และขอให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๕๓๙๖ ไว้พิจารณาได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.300/2558

เพื่อนบ้านติดกันรับคำสั่งลงโทษไว้แทนชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ในใบตอบรับระบุว่าบ้านติดกันและผู้รับนั้นมิได้ส่งมอบคำสั่งให้มารดาของผู้ฟ้องคดีทันที รวมทั้งผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จากมารดาของตนถึงความมีอยู่ของคำสั่ง

ศาลวินิจฉัยว่า กรณีผู้รับแทนคำสั่งทางปกครองต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกรณีที่น่าคำสั่งไปยังผู้มีอำนาจของผู้นั้นและไม่พบซึ่งก็จะต้องเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะที่อาศัยหรือทำงานในสถานที่นั้นเมื่อเป็นเพียงผู้ที่อยู่บ้านติดกันมิใช่บ้านหลังเดียวกันจึงถือไม่ได้ว่าเป็นการส่งมอบโดยชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตามเมื่อมารดาของผู้ฟ้องคดีได้แจ้งทางโทรศัพท์จึงถือว่าได้รับโดยชอบแล้วแต่ไม่อาจมีหลักฐานชัดเจนว่าคนข้างบ้านส่งให้มารดาของผู้ฟ้องคดีเมื่อใด เพราะฉะนั้นเมื่อหนังสืออุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ใดทำการอุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ได้รับแจ้งคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายในวันนั้นแล้ว

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 307/2557

กรณีมีถิ่นที่อยู่หลายแห่งให้แจ้งคำสั่งไปยังภูมิลำเนา

มาตรา 38 ป.พ.พ. ถ้าบุคคลธรรมดา มีถิ่นที่อยู่หลายแห่ง ซึ่งอยู่หรือสับเปลี่ยนกันไปหรือมีหลักแหล่งที่ทำงานเป็นปกติ หลายแห่ง ให้ถือเอาแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นภูมิลำเนาของบุคคลนั้น

การแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตาม ม. 69 แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 นั้น ส่งไปที่ใด ก็ชอบด้วยกฎหมายตามภูมิลำเนาแห่งใดก็ได้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้ให้ที่อยู่ไว้เป็นอย่างอื่นก็ตาม

เอกสารอ้างอิง

ชาญชัย แสวงศักดิ์. เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง “หลักและสาระสำคัญของวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง”

สำนักงานศาลปกครอง. สรุปหลักปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐

พิสิษฐ์ พลรักษ์เขตต์. คดีปกครองไกล่ตัว ชาวบ้านฟ้องราชการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๔๙.

มานิตย์ จุมปา. ถาม-ตอบ กฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ ๒ . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๔๗.

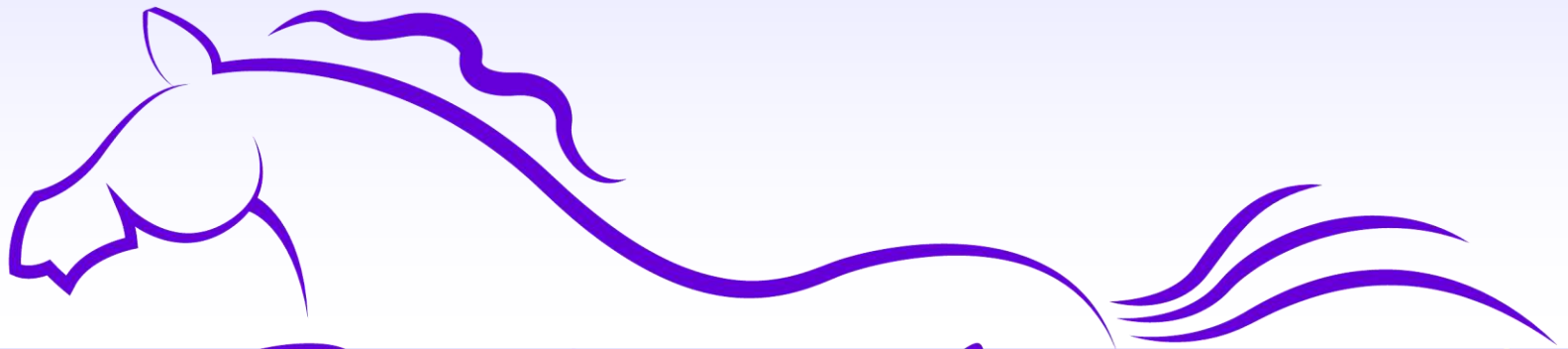
สำนักงานศาลปกครองสูงสุด. แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๔ - พ.ศ. ๒๕๖๒

อิทธิพร จิระพัฒนากุล. เอกสารประกอบคำบรรยาย เรื่อง “หลักปฏิบัติราชการที่ดีเกี่ยวกับการพัสดุ” วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘

อภิปราย & ตอบข้อซักถาม

๐๘๗ ๘๗๗ ๗๘๗๘ AIS
๐๘๗ ๘๗๖ ๖๖๗๗ DTAC
๐๘๐ ๘๘๘ ๘๘๒๒ True

Rachai Asavesna
Law office

สวัสดีครับ

ระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการลาของข้าราชการ

โดย... นายราชัย อัครเวศน์

ขอบเขตการบังคับใช้ (ข้อ ๖)

ข้อ ๖ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และข้าราชการตำรวจ ตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ

ในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม มีเหตุพิเศษซึ่งจะต้องวางหลักเกณฑ์และขั้นตอนวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลาประเภทใดเพิ่มเติมหรือแตกต่างไปจากที่ระเบียบนี้กำหนด ให้ดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ ให้กำหนดระเบียบเป็นการเฉพาะได้ ทั้งนี้ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

การปฏิบัติตามกฎหมายอื่น(ข้อ ๗)

การลาทุกประเภทตามระเบียบนี้ ถ้ามีกฎหมาย ระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดเกี่ยวกับการลาประเภทใดไว้เป็นพิเศษ ผู้ลาและผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลา จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลานั้นด้วย

การลาของข้าราชการที่ไปช่วยราชการ (ข้อ ๙)

๑. การลาป่วย ลาคลอดบุตร ลากิจส่วนตัว ลาพักผ่อน หรือลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพลในช่วงที่ไปช่วยราชการให้เสนอขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่ไปช่วยราชการ และให้หน่วยงานนั้นแจ้งให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

๒. การลานอกเหนือจากข้อ ๑ ให้เสนอขออนุญาตต่อผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตของส่วนราชการเจ้าของสังกัดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับการลาประเภทนั้น

คำถามข้อ ๗ ลาระหว่างฝีกอบบรม

การเข้ารับการฝีกอบบรมหลักสูตรระยะยาวของข้าราชการ เช่น โรงเรียนผู้บริหารระดับต่างๆ หากผู้เข้ารับการอบรมประสงค์จะลาป่วย ลากิจส่วนตัว หรือลาประเภทอื่นระหว่างการฝีกอบบรมนั้น จะต้องยื่นใบลาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง ใช่หรือไม่

คำตอบ

กรณีดังกล่าวข้างต้นมิใช่เป็นกรณีที่ข้าราชการได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการ ณ หน่วยงานอื่นใด ข้าราชการจึงไม่สามารถยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่ไปช่วยราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง หากแต่เป็นกรณีที่ข้าราชการได้รับอนุมัติเดินทางไปราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุมัติให้ข้าราชการเดินทางไปราชการ และการจัดประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งการลาระหว่างการเข้ารับการฝีกอบบรมหลักสูตรต่างๆ ตามที่ได้รับอนุมัติให้เดินทางไปราชการฯ จึงขึ้นอยู่กับระเบียบปฏิบัติของสถาบันหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักสูตรการฝีกอบบรมดังกล่าว

การควบคุมวันลา(ข้อ ๑๑) การลงเวลาปฏิบัติงาน

ให้ส่วนราชการจัดทำบัญชีลงเวลาปฏิบัติราชการ
ของข้าราชการในสังกัด โดยมีสาระสำคัญตามตัวอย่าง
แนบท้ายระเบียบ **หรือจะใช้เครื่องบันทึกเวลา**
การปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ในกรณีจำเป็นหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงหรือ
หัวหน้าส่วนราชการจะกำหนดวิธีลงเวลาการปฏิบัติ
ราชการ **หรือวิธีควบคุมการปฏิบัติราชการของ**
ข้าราชการที่มีการปฏิบัติราชการในลักษณะพิเศษ
เป็นอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่จะต้องมีหลักฐาน
ให้สามารถตรวจสอบวันเวลาการปฏิบัติราชการได้ด้วย

คำถามข้อ ๑๔ (SCAN ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อ)

ส่วนราชการใช้ระบบ SCAN ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อในบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการในสังกัด จึงมิได้ใช้แบบบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการตามตัวอย่างบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ กรณีดังกล่าว ส่วนราชการจะต้องใช้บัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการอย่างไร เพื่อใช้ในการตรวจสอบวันและเวลาทำงานของข้าราชการแต่ละคน

คำตอบ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำบัญชีลงเวลาการปฏิบัติการของข้าราชการในสังกัด โดยมีสาระสำคัญตามตัวอย่างท้ายระเบียบนี้ หรือจะใช้เครื่องบันทึกเวลาการปฏิบัติราชการแทนก็ได้ กรณีที่ส่วนราชการนำเทคโนโลยีในระบบ SCAN ลายนิ้วมือมาใช้เป็นเครื่องบันทึกเวลาการปฏิบัติแทนการจัดทำบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการ นั้น ย่อมสามารถกระทำได้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ระบบ SCAN ลายนิ้วมื่อดังกล่าว สมควรจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการมาปฏิบัติราชการของข้าราชการในสังกัดที่สอดคล้องกับบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการตามตัวอย่างท้ายระเบียบฯ ด้วย

คำถามข้อ ๑๕ (ลี้มลงชื่อปฏิบัติงาน)

กรมแห่งหนึ่งนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการสแกน (SCAN) ลายนิ้วมือมาใช้ ในการลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการในสังกัด หากข้าราชการรายหนึ่งมาปฏิบัติ ราชการจริง แต่ลี้มลงเวลาปฏิบัติราชการ โดยการสแกน (SCAN) ลายนิ้วมืองดกล่าว กรมจะสามารถยกเว้นการลงเวลาปฏิบัติราชการให้แก่ข้าราชการรายดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้กำหนดวิธีปฏิบัติในเรื่องของการลี้มลงเวลาปฏิบัติราชการไว้แต่อย่างใด กรณีจึงสมควรต้องนำหลักทั่วไปในการปฏิบัติราชการมาประกอบการพิจารณา หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้าราชการรายดังกล่าวได้มาปฏิบัติราชการในวันนั้นจริง โดยมีหลักฐานเกี่ยวกับการมาปฏิบัติราชการดังกล่าวตรวจสอบได้ ก็สมควรต้องจัดทำ บันทึกรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อขออนุญาตจดแจ้งการลี้มลงเวลาการมาปฏิบัติ ราชการในวันดังกล่าวแทนการสแกนลายนิ้วมือ

คำถามข้อ ๑๖ (ไม่ต้องลงเวลาปฏิบัติงาน)

ข้าราชการประเภทใด ระดับใด ที่ไม่ต้องลงเวลามาปฏิบัติราชการ

คำตอบ

โดยปกติข้าราชการทุกระดับควรลงเวลามาปฏิบัติราชการ แต่อย่างไรก็ดี การที่ข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใดมิได้ลงเวลาปฏิบัติราชการ ก็มีข้อสันนิษฐานเด็ดขาดว่ามีได้มาปฏิบัติราชการ เช่น ตอนเช้าออกจากบ้านเพื่อไปประชุมหรือติดต่อราชการที่อื่นก่อน จึงมิได้ลงเวลาปฏิบัติราชการ ในกรณีเช่นนี้ จะถือว่ามิได้มาปฏิบัติราชการมิได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการปฏิบัติราชการของข้าราชการที่มีการปฏิบัติราชการในลักษณะพิเศษ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑ วรรคสอง จึงได้กำหนดให้ในกรณีจำเป็น หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงหรือหัวหน้าส่วนราชการจะกำหนดวิธีลงเวลาการปฏิบัติราชการ หรือควบคุมวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการที่มีการปฏิบัติราชการในลักษณะพิเศษเป็นอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่จะต้องมีหลักฐานให้สามารถตรวจสอบวันเวลาการปฏิบัติราชการได้ด้วย กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชาอาจผ่อนผันให้ข้าราชการบางตำแหน่งหรือบางระดับ ไม่ต้องลงเวลาปฏิบัติราชการดังกล่าวก็สุดแล้วแต่ดุลพินิจของหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงหรือหัวหน้าส่วนราชการ แล้วแต่กรณี ที่จะพิจารณา

คำถามข้อ ๑๗ (พิมพ์ลายชื่อไว้ล่วงหน้า)

การให้ผู้อื่นลงชื่อมาปฏิบัติราชการแทน ถือเป็น
ความผิดหรือไม่ ถ้าผิดจะถือเป็นกรณีไม่ปฏิบัติตาม
ระเบียบธรรมเนียมของทางราชการ และเป็นความผิด
ทางวินัยหรือไม่

คำตอบ

กรณีดังกล่าวข้างต้น อาจเข้าข่าย
การปลอมแปลงเอกสารหรือการจัดทำ
เอกสารอันเป็นเท็จ ซึ่งเป็นความผิดทางวินัย
และทางอาญาได้

คำถามข้อ ๑๘

การพิมพ์รายชื่อบุคลากรลงไว้ในบัญชีลงเวลาปฏิบัติราชการไว้ล่วงหน้า เพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากร สามารถจะกระทำหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

ตามตัวอย่างบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการ ท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดหมายเหตุเกี่ยวกับรายละเอียดในช่อง ชื่อ - ชื่อสกุล (ตัวบรรจง) ไว้ว่า ชื่อ ชื่อสกุล จะพิมพ์หรือให้ผู้ลงชื่อเป็นผู้เขียนด้วยตัวบรรจงก็ได้ ดังนั้น การพิมพ์รายชื่อบุคลากรลงไว้ในบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการไว้ล่วงหน้าจึงอยู่ในข่ายที่เป็นการดำเนินการตามหมายเหตุที่กำหนดไว้ในตัวอย่างบัญชีลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการที่พิมพ์ชื่อ ชื่อสกุล ระบุในบัญชีดังกล่าวไว้ล่วงหน้าแล้ว ในแต่ละวันว่า ซึ่งสมควรต้องอนุญาตให้เฉพาะข้าราชการที่มาปฏิบัติราชการตรงตามกำหนดรอบเวลาทำงานเท่านั้นลงลายมือชื่อในบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการได้ (แยกเล่มปกติ กับเล่มสาย)

คำถามข้อ ๒๑

กรณีการลาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จำเป็นต้องพิมพ์ (Print) ใบลาออกมาเป็นเอกสาร กระดาษ เก็บไว้เป็นหลักฐานในราชการอีกด้วยหรือไม่

คำตอบ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑ วรรคสอง กำหนดว่า ส่วนราชการอาจนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการเสนอใบลา อนุญาตให้ลา และยกเลิกวันลา สำหรับการลาป่วย ลาพักผ่อน หรือลากิจส่วนตัวมิใช่ลากิจ เพื่อเลี้ยงดูบุตรตามข้อ ๒๒ ก็ได้ ทั้งนี้ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจะต้องเป็นระบบที่มีความปลอดภัย รัดกุม สามารถตรวจสอบตัวบุคคล และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการลาเป็นหลักฐานในราชการได้ ดังนั้น เมื่อส่วนราชการได้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้ในการลาของ ข้าราชการรวม ๓ ประเภท ซึ่งระบบอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจะต้องเป็นระบบที่ปลอดภัย รัดกุม สามารถตรวจสอบตัวบุคคล และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการลาเป็นหลักฐานในราชการได้อยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องพิมพ์ (Print) ใบลาออกมาเป็นเอกสารไว้เป็นหลักฐานในราชการอีก

การไปต่างประเทศซึ่งอยู่ติดเขตแดนไทย (ข้อ ๑๔)

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ
ในท้องที่ที่มีอาณาเขตติดต่อประเทศนั้น
มีอำนาจอนุญาต ให้ข้าราชการในราชการ
บริหารส่วนภูมิภาคในสังกัดจังหวัดหรือ
อำเภอนั้น ๆ ไปประเทศนั้น ๆ ได้ครั้งหนึ่ง
ไม่เกิน ๗ วัน และ ๓ วันตามลำดับ

การลาป่วย (ข้อ ๑๘)

ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาป่วยเพื่อรักษาตัว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ในกรณีจำเป็น จะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้

ในกรณีที่ข้าราชการผู้ขอลามีอาการป่วยจนไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้ จะให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว

การลาป่วยตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป ต้องมีใบรับรองของแพทย์ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแนบไปกับใบลาด้วย ในกรณีจำเป็นหรือเห็นสมควรผู้มีอำนาจอนุญาตจะสั่งให้ใช้ใบรับรองของแพทย์อื่นซึ่งผู้มีอำนาจอนุญาตเห็นชอบแทนก็ได้

การลาป่วยไม่ถึง ๓๐ วัน ไม่ว่าจะเป็นการลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งติดต่อกัน ถ้าผู้มีอำนาจอนุญาตเห็นสมควร จะสั่งให้มีใบรับรองของแพทย์ตามวรรคสามประกอบใบลา หรือสั่งให้ผู้ลาไปรับการตรวจจากแพทย์ของทางราชการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตก็ได้

คำถามข้อ ๒๗ (ลาผิดประเภท)

ในทางปฏิบัติการไปพบแพทย์หรือเจ็บป่วยเล็กๆ น้อยๆ เป็นครั้งคราว ผู้ลาจะใช้สิทธิลาพักผ่อนทุกครั้ง เนื่องจากไม่ประสงค์ให้มีประวัติการลาป่วยหรือลากิจส่วนตัว กรณีดังกล่าวจะถือเป็นการปฏิบัติตามระเบียบหรือไม่ เนื่องจากเห็นว่าเป็นการเสียสละ อีกทั้งหน่วยงานมีบุคลากรถือปฏิบัติในทำนองเดียวกันนี้เป็นจำนวนมาก หากจะให้ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาลงไปรายละเอียดของมูลเหตุและวัตถุประสงค์ของผู้ลา อาจจะเป็นการยุ่งยากต่อการพิจารณาเป็นอย่างมาก

คำตอบข้อ ๒๗

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๗ (๑)-(๑๑) ได้กำหนดให้การลาแบ่งออกเป็น ๑๑ ประเภท คือ การลาป่วย การลาคลอดบุตร การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ฯลฯ ซึ่งในหลักการของระเบียบ ข้าราชการจะต้องใช้สิทธิลาหยุดราชการเพราะเหตุที่จำแนกไว้ตามประเภทของการลาที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ข้าราชการผู้ลาจะต้องใช้สิทธิการลาให้ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริงมูลเหตุแห่งการลา และประเภทของการลานั้นๆ ด้วย จึงจะเป็นการปฏิบัติที่ชอบด้วยระเบียบ สำหรับการใช้สิทธิลาพักผ่อนนั้น โดยที่ระเบียบฯ มีเจตนารมณ์เปิดโอกาสให้ข้าราชการสามารถใช้สิทธิลาพักผ่อนดังกล่าวได้อย่างกว้างมากกว่าสิทธิการลาประเภทอื่นๆ และเป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตการลาที่จะพิจารณาอนุญาตโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๗ แต่ทั้งนี้ การใช้สิทธิการลาพักผ่อนดังกล่าวจะต้องเป็นไปด้วยความสุจริตด้วย หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าการไปพบแพทย์ดังกล่าวเป็นการไปการไปพบแพทย์เพื่อทำการรักษาอาการเจ็บป่วยในวันนั้น เช่น การฉีดยาแก้ปวดหรือการเข้ารับการผ่าตัด เป็นต้น ก็สมควรจะต้องลาป่วยในวันที่ไปทำการรักษาอาการเจ็บป่วย เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงดังกล่าว ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง ประกอบข้อ ๑๗ (๑)

คำถามข้อ ๒๙

กรณีที่ข้าราชการเจ็บป่วยจริง แต่ไม่จัดส่งใบลาป่วย จะถือว่าเป็นการขาดราชการหรือไม่ และการขาดราชการติดต่อกันหลายวัน ถือว่ามีความผิดอย่างไร และส่วนราชการจะมีมาตรการดำเนินการในเรื่องนี้ (การขาดราชการ) อย่างไรบ้าง

คำตอบ

กรณีข้าราชการได้เจ็บป่วยจริง แต่ลืมส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ ต่อมาจึงได้ยื่นใบลาป่วยในวันหลัง ในกรณีเช่นนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ลาได้ป่วยจริง ผู้บังคับบัญชาที่ย่อมจะต้องใช้ดุลพินิจในการพิจารณาอนุญาตการลาป่วยดังกล่าว แต่ในส่วนของการจัดส่งใบลา ชำนั้น เป็นเรื่องของการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ สมควรที่ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาดำเนินการตามที่เหมาะสม

การลาคลอดบุตร (ข้อ ๑๙)

ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาคลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้ จะให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว โดยไม่ต้องมีใบรับรองของแพทย์

การลาคลอดบุตรจะลาในวันที่คลอด ก่อน หรือหลังวันที่คลอดบุตรก็ได้ แต่เมื่อรวมวันลาแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน

ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาคลอดบุตร และได้หยุดราชการไปแล้ว แต่ไม่ได้คลอดบุตรตามกำหนด หากประสงค์จะขอยกเลิกวันลาคลอดบุตรที่หยุดไป ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตอนุญาตให้ยกเลิกวันลาคลอดบุตรได้ โดยให้ถือว่าวันที่ได้หยุดราชการไปแล้วเป็นวันลากิจส่วนตัว

การลาคลอดบุตรคาบเกี่ยวกับการลาประเภทใด ซึ่งยังไม่ครบกำหนดวันลาของการลาประเภทนั้น ให้ถือว่าการลาประเภทนั้นสิ้นสุดลง และให้นับเป็นการลาคลอดบุตรตั้งแต่วันเริ่มวันลาคลอดบุตร

คำถามข้อ ๑๒

นาง ก. ข้าราชการได้รับบรรจุใหม่และอยู่ระหว่างการทดลองปฏิบัติราชการ ได้รับอนุญาตให้ลาคลอดบุตร ๙๐ วัน ภายหลังจากการลาคลอดบุตรแล้ว ๒๕ วัน นาง ก. ได้รับหนังสือจากส่วนราชการต้นสังกัดให้ไปเข้ารับการอบรมสัมมนาร่วมกัน ในหลักสูตรของการพัฒนาข้าราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติราชการ(กระบวนการที่ ๓) ตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด และโดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๐ วรรคห้า ได้กำหนดให้ การลาของข้าราชการที่ถูกเรียกกลับมาปฏิบัติราชการระหว่างลา ให้ถือว่าสิ้นสุดก่อนวันมาปฏิบัติราชการ **กรณีจึงมีปัญหาดังนี้**

๑.กรณีดังกล่าวจะถือว่าเป็นการที่ข้าราชการถูกเรียกกลับมาปฏิบัติราชการระหว่างการลาหรือไม่

๒.การลาคลอดบุตรของนาง ก. จะสิ้นสุดลงก่อนครบกำหนด ๙๐ วัน หรือไม่

๓.หากการลาคลอดบุตรของนาง ก. ไม่สิ้นสุด การไปเข้าร่วมสัมมนาดังกล่าวข้างต้นของนาง ก. จะถือเป็นการไปปฏิบัติราชการหรือไม่ และสามารถเบิกค่าใช้จ่ายจากทางราชการได้ตามปกติหรือไม่

๔.ในกรณีทำนองเดียวกัน ข้าราชการซึ่งอยู่ระหว่างการลาคลอดบุตร หากประสงค์จะเดินทางไปศึกษาดูงานฯ เพื่อไม่ให้ตนเองเสียโอกาส สามารถจะกระทำได้หรือไม่อย่างไร

คำตอบข้อ ๑๒

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาคลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้ จะให้ผู้อื่นลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาโดยเร็ว โดยไม่ต้องมีใบรับรองแพทย์ และวรรคสอง กำหนดให้การลาคลอดบุตรจะลาในวันที่คลอด ก่อน หรือหลังวันที่คลอดก็ได้ แต่เมื่อรวมวันลาแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน **กรณีตามปัญหา ๑-๔ โดยหลักการแล้ว** ข้าราชการที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการ ย่อมมีฐานะเป็นข้าราชการและมีสิทธิลาคลอดบุตรตามระเบียบฯ ได้ไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร ดังนั้น การที่ข้าราชการได้รับหนังสือจากส่วนราชการต้นสังกัดให้ไปเข้าร่วมสัมมนาด้วยกัน ในหลักสูตรของการพัฒนาข้าราชการในระหว่างการทดลองปฏิบัติราชการ (กระบวนการที่ ๓) **ตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด** หรือกรณีอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน หากข้าราชการผู้นั้นได้เดินทางไปเข้าร่วมสัมมนาดังกล่าวระหว่างการลาคลอดบุตร ซึ่งถือได้ว่าข้าราชการผู้นั้นไม่ประสงค์จะใช้สิทธิลาคลอดบุตรที่เหลืออยู่อีกต่อไป ย่อมส่งผลให้วันลาคลอดบุตรเดิมนั้นสิ้นสุดลง และวันเดินทางไปราชการเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่วันที่เดินทางไปราชการ

การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร (ข้อ ๒๐)

ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่คลอดบุตร และให้มีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

ผู้มีอำนาจอนุญาตตามวรรคหนึ่งอาจให้แสดงหลักฐานประกอบการพิจารณาอนุญาตด้วยก็ได้

คำถามข้อ ๓๓

กรณีข้าราชการชายมิได้จดทะเบียนสมรส
กับหญิง หญิงจึงมิใช่ภริยาโดยชอบด้วย
กฎหมายของข้าราชการชาย แต่ถ้าข้าราชการ
ชายจดทะเบียนรับรองบุตรที่เกิดกับหญิง
ดังกล่าว จะสามารถใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือ
ภริยาที่คลอดบุตรได้หรือไม่

คำตอบ

ไม่ได้

คำถามข้อ ๓๔

กรณีข้าราชการชายมิได้จดทะเบียนสมรสกับภริยา ข้าราชการชายจะสามารถลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้หรือไม่

คำตอบ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร ดังนั้น ข้าราชการที่จะใช้สิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรได้ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๒๐ ภริยาที่คลอดบุตรของข้าราชการผู้นั้นจะต้องเป็นภริยาที่ชอบด้วยกฎหมาย (จดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย) เท่านั้น

คำถามข้อ ๓๗

ขอทราบความหมายของคำว่า “ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมาย” หากข้าราชการมิได้จดทะเบียนสมรส จะต้องมิใช่ข้าราชการดังกล่าวเป็นบิดาในใบสูจิบัตรของบุตรที่เกิดกับภริยาที่ยังมิได้จดทะเบียนสมรสนั้นใช่หรือไม่ และการใช้สิทธิการลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรภายหลังการคลอดบุตรเกิน ๙๐ วัน จะสามารถลาได้หรือไม่อย่างไร

คำตอบข้อ ๓๗

๑.เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ มิได้กำหนดบทนิยามคำว่า“กรียาโดยชอบด้วยกฎหมาย”ไว้ แต่โดยที่ระเบียบฯ มีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้กรียาที่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว หมายความว่าถึง กรียาที่ได้ จดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น กรณีที่ข้าราชการชายมิได้ จดทะเบียนสมรสกับกรียาที่คลอดบุตร แม้ว่าจะมีชื่อเป็นบิดาในสูติบัตรของบุตรที่เกิดจาก กรียาที่มิได้จดทะเบียนสมรสนั้น ก็ไม่ถือว่าเป็นกรียาโดยชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการชาย จึงไม่มีสิทธิลาไปช่วยเหลือกรียาที่คลอดบุตรตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐

๒.ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือกรียาโดยชอบด้วยกฎหมายที่ คลอดบุตร ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อน หรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร ซึ่งในหลักการของระเบียบฯ การใช้ สิทธิลาไปช่วยเหลือกรียาที่คลอดบุตรดังกล่าว ข้าราชการจะต้องใช้สิทธิภายใน ๙๐ วันนับ แต่วันที่กรียาคลอดบุตร ดังนั้น ข้าราชการจะใช้สิทธิลาไปช่วยเหลือกรียาที่คลอดบุตร ภายหลังจากการที่กรียาคลอดบุตรแล้วเกิน ๙๐ วัน ไม่ได้

คำถามข้อ ๔๙

กรณีที่ข้าราชการหญิงได้ใช้สิทธิการลาคลอดบุตรรวม ๙๐ วัน แล้ว
ต่อมาหากบุตรเสียชีวิตในระหว่างการลาคลอดบุตรนั้น ข้าราชการรายนี้
สามารถใช้สิทธิลาคลอดบุตรต่อไปได้อีกหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ.
๒๕๕๕ ข้อ ๑๙ มิได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเงื่อนไขการสิ้นสุดของการลาคลอด
บุตรไว้ ดังนั้น แม้ว่าเด็กที่คลอดออกมาจะเสียชีวิตในภายหลังย่อมไม่
กระทบถึงสิทธิการลาคลอดบุตรที่มีอยู่ของข้าราชการรายนี้ หากข้าราชการ
รายดังกล่าวยังมีความประสงค์จะใช้สิทธิลาคลอดบุตรรวม ๙๐ วัน ก็ย่อมจะ
ใช้สิทธิลาคลอดบุตรเต็มจำนวนต่อไปได้ แต่ถ้าหากประสงค์จะใช้สิทธิ
ลาคลอดบุตรน้อยกว่าสิทธิที่มีอยู่ดังกล่าวเอง หรือประสงค์จะขอยกเลิก
วันลาที่เหลืออยู่ก็ย่อมจะกระทำได้ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๐ วรรคเจ็ด

คำถามข้อ ๕๒

กรณีที่ข้าราชการใช้สิทธิการลาคลอดบุตร ๙๐ วัน แต่ในระหว่างการลาคลอดบุตรดังกล่าว จำเป็นต้องเดินทางไปเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ และเบิกค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายต่างๆตามสิทธิที่มีอยู่ เมื่อเสร็จสิ้นการเสนอผลงานแล้ว ข้าราชการรายนี้จะขอใช้สิทธิลาคลอดบุตรที่เหลืออยู่ต่อไปอีกได้หรือไม่ หรือว่าการลาคลอดบุตรของข้าราชการรายนี้สิ้นสุดลงแล้วตั้งแต่การเดินทางไปเสนอผลงานนั้น

คำตอบ

กรณีดังกล่าวข้างต้น การลาคลอดบุตรได้สิ้นสุดลงแล้ว นับตั้งแต่วันที่ข้าราชการได้เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ และจะขอกลับมาใช้สิทธิลาคลอดบุตรในครั้งนั้นต่อไปอีกไม่ได้

การลากิจส่วนตัว

ข้อ ๒๑ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลากิจส่วนตัว ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถรอรับอนุญาตได้ทัน จะเสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมระบุเหตุจำเป็นไว้แล้วหยุดราชการไปก่อนก็ได้แต่จะต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้มีอำนาจอนุญาตทราบโดยเร็ว

ในกรณีมีเหตุพิเศษที่ไม่อาจเสนอหรือจัดส่งใบลาก่อนตามวรรคหนึ่งได้ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตทันทีในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการ

ข้อ ๒๒ ข้าราชการที่ลาคลอดบุตรตามข้อ ๑๙ แล้ว หากประสงค์จะลากิจส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรให้มีสิทธิลาต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตรได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการ

การลาพักผ่อน

ข้อ ๒๓ ข้าราชการมีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีงบประมาณหนึ่ง
ได้ ๑๐ วันทำการ เว้นแต่ข้าราชการดังต่อไปนี้ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปี
ในปีที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการยังไม่ถึง ๖ เดือน

๑. ผู้ซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครั้งแรก
๒. ผู้ซึ่งลาออกจากราชการเพราะเหตุส่วนตัว แล้วต่อมาได้รับบรรจุ
เข้ารับราชการอีก
๓. ผู้ซึ่งลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือ
เพื่อสมัครรับเลือกตั้งแล้วต่อมาได้รับบรรจุเข้ารับราชการอีกหลัง ๖ เดือน
นับแต่วันออกจากราชการ
๔. ผู้ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่น นอกจากกรณีไปรับ
ราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และกรณีไป
ปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ แล้วต่อมาได้รับบรรจุ
เข้ารับราชการอีก

การลาพักผ่อน (ต่อ)

ข้อ ๒๔ ถ้าในปีใดข้าราชการผู้ใดมิได้ลาพักผ่อนประจำปี หรือลาพักผ่อนประจำปีแล้ว แต่ไม่ครบ ๑๐ วันทำการ ให้สะสมวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อ ๆ ไปได้แต่วันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันจะต้องไม่เกิน ๒๐ วันทำการ

สำหรับผู้ที่ได้รับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ให้มีสิทธินำวันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันได้ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ

การลาพักผ่อน (ต่อ)

ข้อ ๒๕ ให้ข้าราชการที่ประจำการในต่างประเทศในเมืองที่กำลังพัฒนาซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคแอฟริกา ลาตินอเมริกา และอเมริกากลาง หรือเมืองที่มีความเป็นอยู่ยากลำบาก เมืองที่มีภาวะความเป็นอยู่ไม่ปกติ และเมืองที่มีสถานการณ์พิเศษ มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีหนึ่งได้เพิ่มขึ้นอีก ๑๐ วันทำการ สำหรับวันลาตามข้อนี้มีให้นำวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อไป

การกำหนดรายชื่อเมืองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

การลาพักผ่อน (ต่อ) (หยุดช่วงปิดเทอม)

ข้อ ๒๖ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาพักผ่อน ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้

ข้อ ๒๗ การอนุญาตให้ลาพักผ่อน ผู้มีอำนาจอนุญาตจะอนุญาตให้ลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้ โดยมีให้เสียหายแก่ราชการ

ข้อ ๒๘ ข้าราชการประเภทใดที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา และมีวันหยุดภาคการศึกษา หากได้หยุดราชการตามวันหยุดภาคการศึกษาเกินกว่าวันลาพักผ่อนตามระเบียบนี้ ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

คำถามข้อ ๕๙

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีช่วงปิดภาคเรียน หากข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมาทำงานตามปกติ โดยไม่ได้หยุดราชการหรือใช้สิทธิ
การลาประเภทอื่นใด ข้าราชการดังกล่าวจะมีสิทธิลาพักผ่อนในช่วงวันที่มิได้หยุด
ภาคการศึกษาหรือไม่

คำตอบ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕
ข้อ ๒๘ ได้กำหนดให้ข้าราชการประเภทใดที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาและมี
วันหยุดภาคการศึกษา หากได้หยุดราชการตามวันหยุดภาคการศึกษาเกินกว่าวัน
ลาพักผ่อนตามระเบียบนี้ ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ ดังนั้น
ในหลักการหากข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ปฏิบัติงานใน
สถานศึกษา และมีวันหยุดภาคการศึกษา หากได้หยุดราชการตามวันหยุดภาค
การศึกษาเกินกว่าวันลาพักผ่อนตามระเบียบนี้ ย่อมไม่มีสิทธิลาพักผ่อนตามที่
กำหนดไว้ในระเบียบนี้

การลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงาน

ข้อ ๓๓ ข้าราชการซึ่งประสงค์จะลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ ให้เสนอ หรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้า ส่วนราชการยกเว้นผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการ ขึ้นตรงแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุญาตการอนุญาตของหัวหน้า ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง เมื่ออนุญาตแล้วให้รายงาน ปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี ทราบด้วย

ในกรณีที่ข้าราชการตามวรรคหนึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ขึ้นตรงให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ถ้าเป็น หัวหน้าส่วนราชการให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อปลัดกระทรวงหรือ หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรง แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุญาต

คำถามข้อ ๕๗

ข้าราชการในสังกัดกระทรวงแห่งหนึ่งจะเดินทางไป
ศึกษาดูงานในต่างประเทศ โดยบริษัทเอกชนยินดีจะ
เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ข้าราชการผู้นั้น
จะต้องขอลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัยหรือ
ดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ.
๒๕๕๕ หรือไม่

คำถามข้อ ๖๓

ข้าราชการได้รับทุนการศึกษาระดับปริญญาโทเพื่อไปศึกษาต่อในประเทศ โดยหลักสูตรการศึกษาในประเทศดังกล่าวมีการไปศึกษาทำงานในต่างประเทศด้วย ข้าราชการรายนี้จะต้องขอลาไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย หรือทำงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๓๓ อีกหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ข้าราชการซึ่งประสงค์จะไปต่างประเทศในระหว่างการลาตามระเบียบนี้ หรือในระหว่างวันหยุดราชการ ให้เสนอขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงหรือหัวหน้าส่วนราชการ ดังนั้น กรณีจึงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงว่า การที่จะไปศึกษาทำงานในต่างประเทศดังกล่าว นั้น ถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการไปศึกษาในประเทศหรือไม่ (กรณีจะต้องถึงขนาดที่ว่าหากไม่เดินทางไปศึกษาทำงานในต่างประเทศ จะไม่สำเร็จการศึกษา) หากถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการไปศึกษาในประเทศแล้ว การเดินทางไปต่างประเทศในช่วงเวลาดังกล่าวจะต้องขอลาศึกษาฯ ในประเทศด้วยตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง

คำถามข้อ ๘๓

กรณีข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปเป็น
อาจารย์แลกเปลี่ยนกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ
(ราว ๒ เดือน) จะถือว่าเป็นการลาประเภทใด หรือจะ
ถือเป็นการเดินทางไปราชการ

เอกสารอ้างอิง

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. ประมวลคำถาม-ตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ในการประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ รุ่นที่ ๑ และรุ่นที่ ๒ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๕ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น ๓ โรงแรมตรง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร)

อภิปราย & ตอบข้อซักถาม

๐๘๗ ๘๗๗ ๗๘๗๘ AIS
๐๘๗ ๘๗๖ ๖๖๗๗ DTAC
๐๘๐ ๘๘๘ ๘๘๒๒ True

สวัสดีครับ

๑๗. ความรับผิดชอบ ทางด้านวินัย

ราชัย อิศเวศน์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๘/๒๕๕๓ และที่ อ.๒๕๒/๒๕๕๓

การดำเนินการทางวินัยหรือการสั่งลงโทษทางวินัยต่อข้าราชการนั้น กฎหมายมีเจตนารมณ์เพื่อต้องการให้ผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการให้เป็นไปตามหน้าที่ดังกล่าว โดยการดำเนินการทางวินัยหรือการมีคำสั่งลงโทษทางวินัยนั้น มิได้จำกัดแต่เพียงการปฏิบัติในหน้าที่ราชการเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการควบคุมความประพฤติหรือพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีผลกระทบมาถึงหน้าที่ราชการ ภาพพจน์ชื่อเสียงของหน่วยงานราชการหรือองค์กรด้วย

ทูลจรีตต่อหน้าที

ราชัย อัครเวศน์

ข้อหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

แนวทางการพิจารณาว่าเป็น “หน้าที่” มีดังนี้

๑. **หน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบ** ถ้ากฎหมายบัญญัติว่าผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเรื่องใด ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็มีหน้าที่ราชการในเรื่องนั้น

๒. **หน้าที่ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง** ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งได้แสดงหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งต่างๆไว้ เมื่อใครดำรงตำแหน่งใดก็ย่อมมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งสำหรับตำแหน่งนั้น

๓. **หน้าที่จากการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา** แม้จะไม่มีกฎหมายหรือมาตรฐานกำหนดตำแหน่งกำหนดให้เป็นหน้าที่ไว้ แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผู้ใดทำหน้าที่ใด หรือมอบหมายหน้าที่ใดให้ผู้ใดปฏิบัติภายในขอบเขตอำนาจของผู้ที่ได้รับคำสั่งหรือรับมอบหมายที่จะต้องรับผิดชอบตามนั้น การมอบหมายอาจจะทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือมอบหมายด้วยวาจา หรือมอบหมายโดยพฤตินัยอย่างอื่นก็ได้

๔. **หน้าที่โดยพฤตินัย** หรือหน้าที่โดยปริยาย กล่าวคือสมัครใจเข้าผูกพันตนเอง ยอมรับเป็นหน้าที่ราชการที่ตนต้องรับผิดชอบ

๕. **พิจารณาจากสัญญาจ้าง** เช่น จ้างเป็นผู้ดูแลสระว่ายน้ำ ย่อมต้องมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้จะจมน้ำจากการว่ายน้ำด้วย เป็นต้น

มติ ครม.เมื่อปี 2503

งานที่ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการ

กำหนดให้การไปปฏิบัติงานบางประเภทตามคำสั่งการ นั้น **ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการ** ดังนี้

1.งานรัฐพิธี 2.งานราชพิธี 3.งานตามที่ ครม.ได้มีมติให้จัดงาน 4.งานที่ทางราชการ/สถานทูต ตปท.จัดขึ้นตามแบบธรรมเนียมประเพณี (เช่น ทอดกฐินพระราชทาน) 5.งานกุศลสาธารณะ

ทั้ง 5 กรณีนั้นทางราชการจะต้องมีการสั่งการให้ไป

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 1028/2558

ปปช. ชี้มูล หัวหน้างานทะเบียนราษฎร ไล่ออกจากราชการ

องค์ประกอบของการกระทำ**ที่จะถือว่า**
เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

จะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ

- 1) มีหน้าที่ราชการที่ต้องปฏิบัติ
- 2) ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ ซึ่งคำว่า “**โดยมิชอบ**” หมายความว่า **ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา**
- 3) เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ซึ่งคำว่า “**ประโยชน์**” หมายถึง **สิ่งที่ได้รับอันเป็นคุณแก่ผู้ได้รับ ซึ่งอาจเป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่มีใช้ทรัพย์สินก็ได้** และคำว่า “**มิควรได้**” หมายถึง **ไม่มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับประโยชน์ใดๆ** ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น และ
- 4) โดยมีเจตนาทุจริต ซึ่งคำว่า “**ทุจริต**” ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑ (๑) หมายความว่า **เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น**

และการจะพิจารณาว่าการกระทำผิดเป็นการทุจริต
ต่อหน้าที่ราชการหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาลงไปถึงเจตนา
ของผู้กระทำด้วยว่า มีเจตนาทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่
ราชการหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมุ่งที่จะให้
ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้หรือไม่

ดังนั้น กรณีที่จะเป็นผู้กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
ราชการตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม จะต้องมีการกระทำที่เข้า
ลักษณะตามองค์ประกอบทั้ง ๔ ประการดังกล่าวข้างต้น

ประเด็นพิจารณาคดีการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

๑. **อย่างไร คือ การทุจริตต่อหน้าที่** คณะกรรมการต้องไปดูจากความหมายของ มาตรา ๑๔๗ ประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกล่าวคือ ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการที่มีหน้าที่ ซื่อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์ใด ตามนัยกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ ที่กล่าวข้างต้นหรือไม่

๒. **ต้องมีหลักฐานชัดเจน** หรือสามารถชี้ชัดได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาอาศัยหรือยอมให้ ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

๓. **การกระทำนั้นเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากผลที่กระทำนั้น** จริงหรือไม่

๔. **มีการเบียดบังเอาผลประโยชน์ไปเป็นประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นแล้ว** จริงหรือไม่

๕. **ผลประโยชน์มิใช่เฉพาะเป็นตัวเงินเท่านั้น** อาจเป็นผลประโยชน์ในลักษณะอื่นก็ได้

วิเคราะห์คดีการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

คำว่า “**หน้าที่ราชการ**” ตามความหมายทางวินัยนั้น หมายความว่าเฉพาะหน้าที่ที่เป็นราชการโดยตรงเท่านั้น หากเป็นหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่ราชการโดยตรง ก็ไม่อยู่ในความหมายของคำว่า หน้าที่ราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น ข้าราชการผู้มีหน้าที่จะปฏิบัติ หน้าที่อยู่ในสถานที่ราชการหรือนอกสถานที่ราชการก็ได้ ถ้าไม่มี กฎหมายบังคับไว้โดยเฉพาะว่าต้องปฏิบัติ ในสถานที่ราชการและ การปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้น ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติในวันและ เวลาทำงานตามปกติเสมอไป อาจปฏิบัติในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาที่กำหนดให้ปฏิบัติราชการตามปกติก็ได้ ซึ่งเคยมีตัวอย่าง คำพิพากษาฎีกา ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๘/๒๕๒๐

ปลัดอำเภอในฐานะผู้รักษาการแทนนายอำเภอออกไป
ทำหนังสือตัดมิให้รับมรดกที่บ้านเจ้าของมรดกในวันหยุดราชการ
ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทั่วไปนั้น ถ้าไม่มี
กฎหมายบังคับไว้โดยตรงหรือปริยายว่า ให้ต้องทำในสถานที่ราชการ
เท่านั้นแล้ว พนักงานผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะออกไปปฏิบัติราชการตาม
หน้าที่นอกสถานที่ได้ ส่วนการปฏิบัติราชการในวันหยุดราชการ
ก็เช่นเดียวกันเมื่อไม่มีกฎหมายห้ามไว้ และไม่เป็นการขัดต่อระเบียบ
แบบแผน ประกอบทั้งยังเป็นการอุทิศเวลา ให้แก่ราชการและเป็น
การให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งจะให้ประชาชนแต่ละคนไปขอรับบริการ
อย่างเดียวนั้นแล้ว ก็ย่อมจะต้องถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการ
โดยชอบ ข้าราชการผู้ปฏิบัติราชการเช่นนี้ย่อมเป็นพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

ข้อหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ (ต่อ)

โทษในความผิดฐาน “ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ”

หนังสือเวียนของสำนักงานข้าราชการพลเรือน ที่ นร.๐๗๐๙.๒/ป๖๘๖ ได้กำหนดโทษไว้คือ ไล่ออกจากราชการ ห้ามลดหย่อนหรือปรานีลดโทษให้ และยังกำหนดให้ ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญาฐานทุจริตต่อหน้าที่ด้วย เช่นเดียวกับลักษณะความผิดฐานเรียกรับเงิน โดยอ้างว่าสามารถช่วยเหลือให้เข้าปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการได้ ที่กำหนดเป็นสภาพบังคับให้ส่วนราชการต้องแจ้ง ความร้องทุกข์ในคดีอาญาฐานฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๑ ไปพร้อมด้วยเช่นกัน

ข้อหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ (ต่อ)

ข้าราชการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการในเรื่องของทางราชการโดยชอบด้วยกฎหมายแม้ว่า เรื่องที่สั่งการดังกล่าวจะไม่ใชหน้าที่ราชการตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการที่ข้าราชการผู้ได้รับคำสั่งมีหน้าที่ ต้องปฏิบัติตามตำแหน่งงานที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งก็ตาม การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาข้างต้นโดยไม่มีเหตุผล อันสมควร ย่อมเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ หากการละเว้นหน้าที่ดังกล่าวกระทำไปเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น ได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ย่อมเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตัวอย่างเช่น

ข้อหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ(ต่อ)

๑. ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้นำเงินไปชำระค่าโทรศัพท์ของสำนักงาน แล้วนำเงินค่าโทรศัพท์ของสำนักงานไปใช้จ่ายเป็นค่าเหมารถขนของและไปส่งสามเณรที่ต่างจังหวัดซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัว จึงเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งคณะกรรมการมีมติกำหนดแนวทางการลงโทษตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ที่ นร ๐๒๐๕/๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ให้ไล่ออกจากราชการ ดังนั้น การสั่งเพิ่มโทษจาก “ลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น” เป็น “ไล่ออกจากราชการ” จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๖๔/๒๕๕๐)

ข้อหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ(ต่อ)

๒. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่กลับนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการแม้จะปรากฏในภายหลังว่าข้าราชการผู้นั้นได้นำเงินที่ทุจริตมาคืน ก็ไม่เป็นเหตุให้ลดหย่อนโทษจากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการได้ เพราะคณะรัฐมนตรีมีมติว่าการนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนไม่เป็นเหตุให้ลดหย่อนโทษ ผู้ถูกกระทำความผิดจะต้องถูกลงโทษไล่ออกจากราชการสถานเดียว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๑๔/๒๕๕๒)

ข้อหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ(ต่อ)

๓. การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน
ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงจากไล่ออกจาก
ราชการเป็นปลดออกจากราชการ แต่อย่างไร
การมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ
จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษา
ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๕๖/๒๕๕๘)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๔๖/๒๕๕๒

ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำรวจได้นำหลักทรัพย์ประกันไปโดยมิได้ส่งมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อนำเงินประกันตัวผู้ต้องหาส่งให้แก่กรมตำรวจแม้ส่งเงินดังกล่าวคืน ก็อาจสันนิษฐานในเบื้องต้นได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนากระทำการโดยมิชอบเพื่อประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีหรือผู้อื่นอันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการแม้ว่าในคดีอาญาศาลจะมีคำพิพากษายกฟ้องในคดีดังกล่าว แต่การดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีทางอาญามีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน กล่าวคือ มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนและวิธีการสอบสวนแยกต่างหากจากกัน อีกทั้งการรับฟังพยานหลักฐานก็แตกต่างกัน การลงโทษทางวินัยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระเบียบวินัยของวงเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๔๖/๒๕๕๒ (ต่อ)

ผู้เหมาะสมและสมควรแก่ความไว้วางใจของสาธารณชนที่จะใช้อำนาจอรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะ แต่การดำเนินการทางอาญาเป็นการดำเนินการที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้กระทำผิดจึงต้องกระทำโดยมีพยานหลักฐานที่ประจักษ์แจ้ง ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจสั่งลงโทษได้รับฟังข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของทุกฝ่ายแล้ว หากเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยจริงก็ย่อมลงโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้มิได้ผูกมัดที่จะต้องนำหลักยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้แก่จำเลยมาปรับใช้แต่อย่างใด เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการให้ประกันตัวผู้ต้องหาไปโดยผลการโดยสารวัตรสอบสวน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๔๖/๒๕๕๒ (ต่อ)

ผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตให้ประกันตัวยังมิได้พิจารณาสัญญาประกันและอนุญาตให้ประกันตัว ถือเป็นการไม่ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว และได้เอาเงินประกันตัวผู้ต้องหาไปโดยไม่มีเหตุอันสมควร จึงเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรค ๓ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น คำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและคำวินิจฉัยที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว น.๙๙๗ ล.๒

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๔๖๓/๒๕๕๓

ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่ดิน ๔ มีส่วน
เกี่ยวข้องกับการโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเกินกว่าการปฏิบัติหน้าที่
ตามปกติทั่วไป และแม้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ใช่เจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและ
นิติกรรมโดยตรง แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีขณะถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่ง
มีหน้าที่พิมพ์สัญญาและแก้ไข ย่อมมีหน้าที่ราชการเกี่ยวข้องกับการ
จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เมื่อได้เสนอตัวช่วยเหลือผู้ซื้อและผู้ขาย
ที่ดินให้เสียค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
ให้น้อยลงได้ จนในที่สุดตัวแทนของผู้ซื้อยอมมอบเงินให้แก่ผู้ฟ้องคดี
เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาทตามที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้อง (มีพยานบุคคลยืนยันว่า
ได้รับเงิน ศาลรับฟังโดยมองว่าพยานบุคคลแต่ละคนไม่ได้มีสาเหตุ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๔๖๓/๒๕๕๓ (ต่อ)

ไกรธเคื่องเรื่องใดกับผู้ฟ้องคดีที่จะกลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดี จึงเชื่อว่าผู้ฟ้องคดีเรียกรับเงินจำนวน ๒,๕๐๐ บาทตามที่ถูกกล่าวหาจริง) พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการจึงเป็นการเรียกรับเงินโดยมิชอบจากผู้มาติดต่อราชการ อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และยังเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรค ๓ และมาตรา ๙๘ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ การสั่งลงโทษไล่ออกจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว น.๑๐๓๔ ล.๓

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๓๔/๒๕๕๗

การที่ จนท. นำเงินราชการมาพักไว้ในบัญชีของตนเอง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการงานกองทุนมหาวิทยาลัย โดยเป็นผู้เบิกเงินจากบัญชีเงินฝากกองทุนเพื่อนำส่งนักวิจัยจึงถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีโดยตรง การที่ผู้ฟ้องคดีเบิกเงินจากกองทุนไปแล้วและจ่ายเงินให้ ดร.ส.โดยวิธีนำเข้าบัญชีเงินฝากของ ดร. ส. แต่ไม่จ่ายให้รองศาสตราจารย์ ภ. กลับนำเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวในวันเดียวกัน โดยระเบียบของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยกองทุน มอ. เพื่อวิจัยและพัฒนาภาคใต้ พ.ศ.

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๓๔/๒๕๕๗ (ต่อ)

๒๕๓๒ และระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๓๕ ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินเข้าบัญชีส่วนตัวได้ จึงถือว่าการนำเงินราชการฝากเข้าพักไว้ในบัญชีส่วนตัวเป็นการดำเนินการนอกเหนือจากที่ระเบียบกฎหมายกำหนด การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ใช้ความพยายามติดตามหรือสอบถามเลขที่บัญชีของรองศาสตราจารย์ ภ. เพื่อจะรับนำเงินเข้าบัญชีซึ่งผู้ฟ้องคดีควรจะต้องติดต่อประสานงานขอข้อมูล โดยเฉพาะเลขที่บัญชีของผู้ขออนุมัติเงินก่อนจะดำเนินการเบิกเงินยืมเพื่อจัดส่งให้นักวิจัยแต่ละราย และหากยังไม่ทราบเลขที่บัญชีของรองศาสตราจารย์ ภ. จะต้องเก็บรักษาเงินที่ไม่อาจจ่ายได้โดย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๓๔/๒๕๕๗ (ต่อ)

วิธีนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนไว้ก่อน เพื่อสอบถามเลขที่บัญชีเงินฝากให้ทราบแน่ชัดหรืออาจใช้วิธีซื้อตั๋วแลกเงินหรือแคชเชียร์เช็คของธนาคารส่งจ่ายในนามรองศาสตราจารย์ ภ. แล้วจัดส่งไปยังสถานที่ทำงานหรือโทรศัพท์ติดต่อสอบถามเลขที่บัญชีจากรองศาสตราจารย์ ภ. ตามหมายเลขโทรศัพท์ที่ระบุไว้ในคำขออนุมัติยืมเงินได้ การที่ผู้ฟ้องคดีมีได้ดำเนินการโดยวิธีการใด ๆ แต่กลับนำเงินเข้าบัญชีส่วนตัวและนำไปใช้ประโยชน์นานถึง ๕๖ วัน จนกระทั่งถูกทวงถามจึงได้นำเงินเข้าบัญชีให้แก่รองศาสตราจารย์ ภ. ในวันเดียวกับที่ถูกทวงถาม ย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนาที่แท้จริงของผู้ฟ้องคดี ทั้งงานเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของกองทุนเป็น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๓๔/๒๕๕๗ (ต่อ)

งานส่วนพิเศษที่มีได้มีปริมาณงานที่มากจนเกินภาระที่ผู้ฟ้องคดีจะปฏิบัติให้แล้วเสร็จเรียบร้อยได้ อีกทั้งผู้ฟ้องคดีจบการศึกษาเกี่ยวกับการเงินการบัญชีและดำรงตำแหน่งนักวิชาการการเงินและบัญชี ระดับ ๖ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการเงินและบัญชี ย่อมต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการเบิกจ่ายเงินในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี

พฤติการณ์การนำเงินเข้าฝากในบัญชีส่วนตัวและนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวในช่วงเวลาดังกล่าวหลายครั้งทำให้รองศาสตราจารย์ ภ.ไม่ได้รับเงินไปใช้ในโครงการวิจัยทำให้เกิดความเสียหายแก่รองศาสตราจารย์ ภ. และทางราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๓๔/๒๕๕๗ (ต่อ)

จึงถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๓๙ วรรค ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการและคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ จึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๖๕/๒๕๖๐

ยกยอกเงินค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียม

การที่ลูกจ้างประจำของมหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงินค่าลงทะเบียนเรียนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ จากนักศึกษา ได้อาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่เบียดบังยกยอกเงินค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมของนักศึกษาไป นั้น ถือเป็นการจงใจกระทำให้มหาวิทยาลัยได้รับความเสียหายอันเป็นการกระทำละเมิดต่อมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อความเสียหายเกิดจากการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการอันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จึงไม่มีเหตุที่จะต้องหักส่วนความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๖๕/๒๕๖๐ (ต่อ)

การดำเนินงานส่วนรวม การที่มหาวิทยาลัยมีหนังสือเรียกให้
เจ้าหน้าที่นั้นชดใช้เงินตามจำนวนเงินที่ได้รับความเสียหาย จึงเป็น
การกำหนดค่าเสียหายที่เหมาะสมกับพฤติการณ์และการกระทำแล้ว
นอกจากนั้น เมื่อลูกจ้างกระทำละเมิดต่อมหาวิทยาลัยซึ่งเป็น
นายจ้างในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่ถือว่าจ้าง
ซึ่งถือเป็นการผิดสัญญาจ้าง ผู้ที่ทำสัญญาค้ำประกันเพื่อค้ำประกัน
การเข้าทำงานของลูกจ้างโดยตกลงร่วมกันรับผิดชอบในฐานะลูกหนี้ร่วม
จึงต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้ทำละเมิดในจำนวนเงินเดียวกันนั้นด้วย
ตามสัญญาค้ำประกัน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๔๒/๒๕๖๐

ได้ลงนามสั่งจ่ายเช็คโดยไม่มีฎีกา

กรณีข้าราชการดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการรับและเบิกจ่ายเงิน ควบคุมบัญชี รายงาน และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินและหนี้และตรวจ เอกสารการรับจ่ายเงินการขอเบิกเงิน และการก่อหนี้ผูกพันของ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ลงนามสั่งจ่ายเช็คโดยไม่มีฎีกา และหลักฐานการเบิกจ่ายเงินตามเช็คหลายครั้ง ทำให้ออกเช็ค โดยไม่ถูกต้องจำนวนมากเป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง พฤติการณ์ดังกล่าวจึงเป็นการไม่ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๔๒/๒๕๖๐ (ต่อ)

ถือเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เนื่องจากเป็นนโยบายของผู้บริหารที่ต้องการให้มีการเบิกจ่ายเงินโดยเร็วเพื่อให้เกิดการบริการที่รวดเร็วแก่ประชาชน ข้าราชการดังกล่าวจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ในสถานะที่จำเป็น ประกอบกับความเสียหายของราชการได้รับการชดใช้ครบถ้วนแล้ว ดังนั้น การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งให้ลดโทษข้าราชการดังกล่าวจากไล่ออกจากราชการเป็นปลดออกจากราชการ ตามมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัด นั้น จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๓๙๕/๒๕๖๐

พฤติการณ์ของข้าราชการซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่รับซองสอบราคา **ที่ร่วมกับนายกเทศมนตรีปกปิดไม่เผยแพร่ประกาศสอบราคา และจัดทำบัญชีผู้มาซื้อแบบแปลนเอกสารการสอบราคาบัญชีผู้มายื่นซองเสนอราคา และหลักฐานการรับซองเสนอราคาอันเป็นเท็จเพื่อเอื้ออำนวย** แก่บุคคลบางรายให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับเทศบาลตำบล **ย่อมถือเป็นการ** ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ **อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ** และเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง **อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง** การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้ **ลงโทษปลดข้าราชการคนดังกล่าวออกจากราชการ** ตามผลการชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. **จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย** (ล.๘ น ๙๕๒)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๐๗/๒๕๕๖

หน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

บุคคลที่เป็นข้าราชการนอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ส่วนราชการกำหนดไว้แล้ว ยังจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตาม que ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมายอีกด้วย การที่ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นนิติกรได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานบังคับคดี โดยมีหน้าที่นำค่าธรรมเนียมอากรแสตมป์ที่ได้จากการขายทอดตลาดส่งมอบให้แก่กรมสรรพากร แต่กลับมีเจตนาไม่ยอมส่งมอบเงินดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบตามหน้าที่อันพึงต้องปฏิบัติ ถือเป็นการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และฐานเป็นผู้ประพฤติด้อยอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง การที่สำนักงานศาลยุติธรรมมีคำสั่งลงโทษไล่นิติกรคนดังกล่าวออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย(ล.๔ น.๑๖๘๖)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๖๐

ปลอมลายมือชื่อ....แล้วคืนเงินภายหลัง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๔ ปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ กรณีที่ถูกฟ้องคดี ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานสรรพสามิต ๕ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่แพร่ ได้ปลอมลายมือชื่อของนาย ส. สรรพสามิต พื้นที่แพร่ ในสัญญาว่าด้วยการอนุญาตให้ทำและขายสุรากลั่นชุมชน ใบอนุญาตให้ทำสุรา (ส.๑/๗๒) และใบอนุญาตให้ทำเชื้อสุราสำหรับหรือเพื่อใช้ในโรงงานสุรา (ส.๑/๒ ก.) **นอกจากนั้น ยังได้ชักยอกเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำสุราฯ (ส.๑/๗๒) และใบอนุญาตให้ทำเชื้อสุราฯ (ส.๑/๒ ก.) เป็นเงินจำนวน ๑๐,๕๐๐ บาท** ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

(ก.พ.ค.) ซึ่งต่อมาได้มีคำวินิจฉัยให้ **ยกอุทธรณ์**ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย **จึงนำคดีมาฟ้อง**ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งที่ลงโทษไล่ออกจากราชการ และมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีกลับเข้ารับราชการดังเดิมตามสิทธิที่ผู้ฟ้องคดีพึงได้รับ **เห็นว่า** ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๔ ปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ฟ้องคดี กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง คณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนโดยได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ตามข้อ ๑๔ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา ตามบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๔(แบบ ส.ว. ๒) ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว และให้ถ้อยคำเบื้องต้นต่อคณะกรรมการสอบสวนแล้ว เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาผู้ฟ้องคดีเสร็จสิ้นแล้ว โดยได้มีการสอบสวนเจ้าหน้าที่ และพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นคณะกรรมการสอบสวน ได้แจ้งข้อหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ตามข้อ ๑๕ ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว ปรากฏตามบันทึกการแจ้งและรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๕ (แบบ ส.ว. ๓) ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาในวันเดียวกัน คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการอันเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๙๑

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเอง หรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ **เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ** อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เห็นควรลงโทษปลดออกจากราชการ ต่อมา อ.ก.พ. กรมสรรพสามิต ได้มีมติให้ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๔ ปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ **จึงมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ** เห็นว่าการดำเนินการสอบสวนเพื่อลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการเป็นไปตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

ส่วนประเด็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดวินัยตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่ **เห็นว่า** ผู้ฟ้องคดีได้ ยอมรับต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดว่าได้ ลงลายมือชื่อเลียนแบบลายมือชื่อนาย ส. สรรพสามิตพื้นที่แพร่ ในใบอนุญาต ให้ทำเชื้อสุราสำหรับหรือเพื่อใช้ในโรงงานสุรา (ส.๑/๒ ก.) จำนวน ๑๐ ฉบับ ส่วนใบอนุญาตให้ทำสุราตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. สุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ (ส.๑/๗๒) ที่จะต้อง ออกควบคู่กันโดยใช้วิธีการถ่ายเอกสารจากเอกสาร ต้นฉบับที่ยังไม่ได้ใช้แล้วลงลายมือชื่อนาย ส. สรรพสามิตพื้นที่แพร่ ในสำเนานั้น มอบให้แก่ผู้ประกอบการเสมือนหนึ่งว่าเป็นใบอนุญาตที่แท้จริง **ส่วนเงินค่าใบอนุญาตทั้งสองประเภทนั้น** ผู้ฟ้องคดีได้เก็บไว้ โดยตั้งใจว่า จะดำเนินการให้ถูกต้องสอดคล้องกับเอกสารการออกใบอนุญาตที่ตนได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

ลงลายมือชื่อเลียนแบบลายมือชื่อของนาย ส. สรรพสามิตพื้นที่แพร่ ในภาย
หน้า ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง โดย
ยอมรับในทำนองเดียวกันกับที่ได้ให้การในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการ
สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด หากผู้ฟ้องคดีไม่ได้ลงลายมือชื่อ
เลียนแบบลายมือชื่อนาย ส. สรรพสามิตพื้นที่แพร่ และไม่ได้ยกยอกเงิน
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดังกล่าวไว้ **ก็ไม่มีเหตุที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องให้ถ้อยคำ**
รับสารภาพต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและ
คณะกรรมการสืบสวนเช่นว่านั้น ด้วยเหตุดังกล่าว **ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้มีวุฒิ**
ภาวะพอที่จะล่วงรู้ผลในทางกฎหมายเหล่านี้ จึงอยู่ในฐานะที่จะต้องยอมรับ
ผลของการให้ถ้อยคำรับสารภาพดังกล่าวด้วย และเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้
ว่า การดำเนินการออกใบอนุญาตให้ทำสุราตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. สุรา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

พ.ศ. ๒๕๕๓ (ส.๙/๗๒) และใบอนุญาตให้ทำเชื้อสุราสำหรับหรือเพื่อใช้ใน
โรงงานสุรา (ส.๑/๒ก) รวมถึงการเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจาก
ผู้ประกอบการเพื่อนำส่งให้แก่เจ้าหน้าที่การเงิน โดยส่วนใหญ่อยู่ในความ
รับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีแต่เพียงผู้เดียว จึงเป็นเรื่องปกติที่ไม่มีผู้ใดยืนยันได้
ว่าพบเห็นผู้ฟ้องคดีปลอมลายมือชื่อของนาย ส. สรรพสามิตพื้นที่แพร่ และ
ยกยอดเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าวแต่อย่างใด ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่า
ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันได้ว่าพบเห็นผู้ฟ้องคดีปลอมลายมือชื่อของนาย ส.
สรรพสามิตพื้นที่แพร่ และยกยอดเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดังกล่าว
จึงเป็นข้อกล่าวอ้างที่ไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างข้อเท็จจริงตามคำรับ
สารภาพของผู้ฟ้องคดีที่ได้ให้ไว้ต่อคณะกรรมการสอบสวนได้ อีกทั้ง
ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่าผู้ฟ้องคดีถูกนาย ส. ช่มชู้้นั้นเป็นเพียง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

ข้อกล่าวอ้างลอย ๆ ไม่อาจรับฟังได้เช่นเดียวกัน กรณีจึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ปลอมลายมือชื่อของนาย ส. สรรพสามิตพื้นที่แพร่ ในสัญญาว่าด้วยการอนุญาตให้ทำและขายสุรากลั่นชุมชนและใบอนุญาตให้ทำเชื้อสุราสำหรับหรือเพื่อใช้ในโรงงานสุรา (ส.๑/๒ ก.) และใบอนุญาตให้ทำสุราตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. สุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ (ส.๑/๗๒) และยกยอกเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามที่ผู้ฟ้องคดีได้เคยให้ถ้อยคำไว้ การกระทำความผิดดังกล่าวถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและอย่างร้ายแรงฐานไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๘ วรรคสอง และ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๐/๒๕๖๐ (ต่อ)

มาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๓ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แม้ผู้ฟ้องคดีจะได้นำเงินจำนวนดังกล่าวมาส่งคืนให้แก่ทางราชการ ก็ไม่ถือว่าเป็นเหตุอันควรปราณีลดหย่อนโทษให้แก่ผู้ฟ้องคดี การที่ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ ๔ ปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน กรณีจึง มิได้เป็นการกระทำละเมิด ต่อผู้ฟ้องคดี **พิพากษายกฟ้อง**

ประพจน์ชั่ว

ราชัย อัครเวศน์

ข้อหาประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

การพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้น ต้องพิจารณาถึงความประพฤติและความรู้สึกหรือเจตนาในการกระทำนั้นเป็นสำคัญ โดยพิจารณารายละเอียด ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นเรื่อง ๆ ไปว่ามีผลกระทบต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการและความรู้สึกของวิญญูชนโดยทั่วไปหรือความรู้สึกของสังคมว่ารู้สึกรังเกียจต่อการกระทำนั้น ๆ ว่าเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่ เช่น

ข้อหาประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ต่อ)

๑. ข้าราชการครูมีความสัมพันธ์ฉันคู่สาวกับภรรยา
ของบุคคลอื่นจนเป็นเหตุให้ครอบครัวเกิดความแตกแยก
ศาลปกครองเห็นว่าข้าราชการครูเป็นปูชนียบุคคล
เป็นพ่อพิมพ์ของชาติ มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ อบรม
ลูกศิษย์ให้เป็นคนดีแต่กลับมีพฤติการณ์มีความสัมพันธ์
ฉันคู่สาวกับภรรยาของบุคคลอื่นย่อมก่อให้เกิด
ความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
และความรู้สึกลึกซึ้งของสังคมย่อมเป็นความผิดวินัย
อย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ข้อหาประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ต่อ)

๑. ข้าราชการครูมีความสัมพันธ์ฉันคู่สาวกับภรรยา
ของบุคคลอื่นจนเป็นเหตุให้ครอบครัวเกิดความแตกแยก
ศาลปกครองเห็นว่าข้าราชการครูเป็นปูชนียบุคคล
เป็นพ่อพิมพ์ของชาติ มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ อบรม
ลูกศิษย์ให้เป็นคนดีแต่กลับมีพฤติการณ์มีความสัมพันธ์
ฉันคู่สาวกับภรรยาของบุคคลอื่นย่อมก่อให้เกิด
ความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
และความรู้สึกลึกซึ้งของสังคมย่อมเป็นความผิดวินัย
อย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ข้อหาประพฤติก้าวอย่างร้ายแรง (ต่อ)

๒. ข้าราชการครูใช้กลอุบายหลอกลวงกู้ยืมเงินผู้อื่น
แล้วไม่ใช่คืนและปลอมแปลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกัน
ในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ศาลปกครองเห็นว่า
การปลอมแปลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันในการกู้เงินสหกรณ์
ออมทรัพย์นั้น ย่อมทำให้ผู้ที่ถูกปลอมลายมือชื่อและสหกรณ์
ออมทรัพย์เสียหายเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ฐานเป็นผู้ประพฤติก้าวอย่างร้ายแรง (คำพิพากษา
ศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๕๔/๒๕๕๑, อ.๖๓/๒๕๔๙,
อ. ๓๓๒/๒๕๔๙ และ อ.๓๔๐/๒๕๔๙)

ข้อหาประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ต่อ)

การที่เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีซึ่งมีหน้าที่รับเงินและลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินมีพฤติการณ์ทุจริตเกี่ยวกับการออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตค้าของเก่าให้แก่ผู้ขออนุญาตจำนวน ๓ ฉบับซึ่งมีจำนวนเงิน ๒๕,๐๐๐ บาททั้ง ๓ ฉบับ ไม่ตรงกับต้นขั้วที่ติดเล่มที่ออกเป็นค่าคัดสำเนาทะเบียนบ้านจำนวน ๕ บาท ทั้ง ๆ ที่ผู้ฟ้องคดีทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินเป็นเวลา ๗ ปีเศษ ย่อมทราบถึงระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเงินและบัญชีหากพบว่ามีเงินในความรับผิดชอบคลาดเคลื่อนถึง ๒๔,๙๘๕ บาทผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้มีวิชาชีพทางการเงินย่อมต้องไม่อยู่นิ่งเฉยแต่ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อติดตามหาตัวคนร้ายกรณีจึงเป็นการกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายตามมาตรา ๘๒ วรรค ๓ และมาตรา ๙๘ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ การสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว น.๑๐๔๐ ล.๓ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๐/๒๕๕๔)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๗๗/๒๕๕๒

ในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการครูถูกดำเนินคดีอาญาในข้อหาเรียกรับเงินจากผู้ปกครองนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนและเข้าเรียนตามโครงการ พสวท. และศาลอุทธรณ์ได้พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นที่พิพากษาว่าผู้ฟ้องคดีมีความผิดตาม ป.อาญา มาตรา ๓๔๑ ลงโทษจำคุกผู้ฟ้องคดี ๒ ปี และให้คืนเงินแก่ผู้ปกครองนักเรียนและต่อมาผู้ฟ้องคดีได้คืนเงินแก่ผู้ปกครองนักเรียนอันเป็นเหตุให้ผู้ปกครองนักเรียนทั้ง ๒ รายถอนคำร้องทุกชั้น แม้ในชั้นของการพิจารณาคดีอาญาจะมีการปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา แต่จากข้อเท็จจริงข้างต้นเป็นที่เชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ตามที่ถูกร้องเรียน เป็นการกระทำอันได้เชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ทั้งนี้ แม้ว่าการดำเนินการทางอาญาจะยุติเนื่องจากการถอนคำร้องทุกชั้น แต่การดำเนินการในทางอาญากับการดำเนินการทางวินัยเป็นคนละส่วนกัน การดำเนินการทางวินัยไม่อาจยอมความกันได้และไม่มีกฎหมายกำหนดให้การสอบสวนและการลงโทษทางวินัยต้องยุติตามผลในทางคดีอาญา รวมทั้งไม่มีเหตุที่จะนำมาลดหย่อนโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี การที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว(น.๑๐๐๘ ล.๒)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๗๑/๒๕๕๗

ข้าราชการครูมีหน้าที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน และครูย่อมได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไปและสังคมว่า เป็นผู้ที่มีเกียรติศักดิ์และศักดิ์ศรี ต้องปฏิบัติตามกฎหมายและ ศีลธรรมอันดี เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ดังนั้นครูจึงต้อง ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด **ในกรณีที่ครู มีพฤติการณ์ซื้อบริการทางเพศกับนักเรียน และมีพฤติกรรม ทางชู้สาวกับนักเรียน** ย่อมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ ของตำแหน่งหน้าที่ราชการและความรู้สึกรักของสังคม **พฤติการณ์ และการกระทำถือว่าครูเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง..การลงโทษไล่ออกจึงชอบแล้ว**

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙

เบิกเบี้ยเลี้ยงเท็จ ๑ วัน

ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้ไปฟังคำให้การพยานโจทก์และนำพยานจำเลยเข้าสืบหักล้างประเด็นในคดีแทนเทศบาลนครสวรรค์ ในวันที่ ๒๔ - ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เป็นเวลา ๒ วัน ตามคำสั่งที่ ๒๐๒/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวในกระบวนการพิจารณาของศาล ตลอดจนกำหนดนัดต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายงานกระบวนการพิจารณาของศาล หากไม่ทราบก็มีหน้าที่ต้องขวนขวายเพื่อให้ทราบได้ นอกจากนั้นพยานบุคคล ๒ รายที่มาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงที่ปรากฏตามรายงานการสอบสวนวินัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

(แบบ สว.๖) **ก็ไม่ปรากฏว่ามีเหตุโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดี**
กล่าวคือนายผัน ปราศรัยได้ให้ถ้อยคำว่า “เมื่อวันที่ ๒๔
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตนได้รับคำสั่งให้ขับรถไปราชการที่
กรุงเทพมหานครพร้อมกับผู้ฟ้องคดีและนายปริญญา จุฬพันธ์
ทอง หมายความว่า ผู้ฟ้องคดีและนายปริญญาได้เข้าไปดำเนินเรื่อง
คดีในศาล พอเวลาใกล้เที่ยงนายปริญญาได้เดินออกมาจากศาล
คนเดียว แล้วบอกกับตนว่าจะทานข้าวกลางวันก่อนเดินทาง
กลับจังหวัดนครสวรรค์ เสร็จธุระแล้ว พรุ่งนี้ไม่ต้องมาศาล
อีก ตนจึงขับรถกลับจังหวัดนครสวรรค์พร้อมกับนายปริญญา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

เพียงสองคน กลับถึงจังหวัดนครสวรรค์เวลา ๑๖ นาฬิกา ส่วนวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตนปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่เทศบาลนครสวรรค์” ส่วนนายปริญญา ได้ให้ถ้อยคำว่า “ตนเป็นทนายความในวันนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ทนายโจทก์ขอเลื่อนการสืบพยาน ศาลจึงยกเลิกวันนัดสืบพยานจำเลยในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีอยู่ในห้องพิจารณาจนกระทั่งศาลได้อ่านรายงานกระบวนการพิจารณาและเมื่อออกมาจากศาล ตนได้ย่ำกับผู้ฟ้องคดีว่าพรุ่งนี้ไม่ต้องมาศาล ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและบอกว่าจะไป

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

นอนพักบ้านญาติที่กรุงเทพมหานครอีกหลายวัน ตนจึงกลับ
จังหวัดนครสวรรค์พร้อมกับคนขับรถ” ซึ่งการให้ถ้อยคำของ
นายผันและนายปริญญา มีลักษณะที่สอดคล้องกันและไม่ปรากฏ
เหตุพิเศษใดที่นายปริญญาจะไม่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าจะ
เดินทางกลับจังหวัดนครสวรรค์ในวันดังกล่าว ส่วนผู้ฟ้องคดีได้
ให้ถ้อยคำปรากฏตาม แบบ สว.๖ โดยสรุปว่า ในวันนั่งพิจารณา
คดี ตนเดินเข้าห้องน้ำเพื่อทำธุระส่วนตัวจึงไม่ได้อยู่ในห้อง
พิจารณาตลอด และไม่ได้รับรู้รายงานกระบวนการพิจารณาของศาล
ฉบับลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งมีเพียงนายโจทก์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

พยานโจทก์ และทนายจำเลยทั้งสองเป็นผู้ลงนามในรายงาน
กระบวนการพิจารณาของศาล ต่อมา ทนายความแจ้งตนว่า ศาลได้
เลื่อนพิจารณาคดี เสร็จแล้วกลับได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีไปที่ศาลแขวง
พระนครเหนือในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ อีกครั้ง จึงได้
ทราบแน่ชัดว่าศาลได้เลื่อนการพิจารณาคดีซึ่งไม่ปรากฏเหตุผล
ที่ชัดเจนว่าเหตุใดผู้ฟ้องคดีซึ่งมีข้อสงสัยในเรื่องกำหนดนัดใน
วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ จึงไม่โทรศัพท์นัดหมาย
กับทนายความเกี่ยวกับกำหนดนัดในวันดังกล่าว แต่กลับเลือกที่
จะเดินทางไปศาลแขวงพระนครเหนือด้วยตนเองจึงได้ทราบถึง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

การเลื่อนนัดของศาล จึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบว่ามี การเลื่อนนัดสืบพยานตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ แล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าตนไม่ได้อยู่ในห้องพิจารณาคดีตลอด จึงไม่ทราบถึงการเลื่อนกำหนดวันนัดสืบพยานดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ได้ใช้สิทธิขอเบิกเบี้ยเลี้ยงในการเดินทางไปราชการ อันเป็นเท็จโดยเจตนาทุจริต เป็นความผิดวินัยฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๕% เป็นเวลา ๓ เดือนตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น จึงเป็นคำสั่งคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นคุณต่อผู้ฟ้องคดีแล้ว

เล่นการพนันน้ำเต้าปูปลา

จึงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งสองมีพฤติการณ์ในการร่วมเล่นการพนันน้ำเต้าปูปลาพนันเอาทรัพย์สินกันโดยไม่ได้รับอนุญาตหาใช้การกระทำโดยประมาทเลินเล่อ กระทำการไม่รอบคอบหรือขาดความระมัดระวังไม่การกระทำของผู้ฟ้องคดีทั้งสองจึงถือได้ว่าเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๗๙ (๕) ...

ตัวอย่างรักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์และประเพณีชั่ว

๑. เสพสุรา
๒. ปลอมแปลงเอกสาร
๓. ชู้สาว
๔. ยาเสพติด
๕. การพนัน
๖. ลอกผลงานทางวิชาการ
๗. ทูจจริต ลักทรัพย์ ยักยอก ฉ้อโกง เรียกเงิน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๐๓๖/๒๕๕๙

นำอาวุธปืนของทางราชการไปจำหน่าย

ข้าราชการตำรวจเมื่อเบิกอาวุธปืนของทางราชการมาใช้ย่อมมีหน้าที่ต้องดูแลรักษา พฤติการณ์ของข้าราชการตำรวจที่เบิกอาวุธปืนของทางราชการไป แต่ได้นำอาวุธปืนดังกล่าวไปจำหน่ายกับผู้อื่น ย่อมถือได้ว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ให้แก่ตนเอง จึงเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่มีควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นการกระทำการอันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ (๑) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ การที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด มีคำสั่งไล่ข้าราชการตำรวจ ที่มีพฤติการณ์ดังกล่าว ออกจากราชการ จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.243/2554

แจ้งข้อความเท็จ เพื่อรับสิทธิอาศัยในบ้านพักข้าราชการ

สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือสิทธิในการเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ เป็นสวัสดิการแต่จะหมดสิทธิเมื่อผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านพักของตนเองในเขตท้องที่ปฏิบัติราชการ

กรณีที่ข้าราชการได้ซื้อบ้านโดยกู้เงินจากธนาคาร และจำนองบ้านไว้เป็นประกัน บ้านดังกล่าวย่อมเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว การจำนองบ้านเป็นเพียงการประกันการชำระหนี้เท่านั้น

การที่แจ้งว่าไม่มีบ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของตน จึงเป็นการกล่าวเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และหากได้รับการจัดสรรบ้านพักก็จะเป็นการตัดสิทธิของผู้อื่น **จึงถือว่าเป็นความผิดวินัยฐานกล่าวเท็จต่อผู้บังคับบัญชา** การลงโทษจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว.....

ประมาทเกินไปแล้ว

ราชัย อัศวาศน์

ข้อหาประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

หมายถึง การกระทำโดยมิได้เจตนาแต่เป็นการกระทำซึ่งบุคคล
พึงคาดหมายได้ว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ และหากใช้ความ
ระมัดระวังแม้เพียงเล็กน้อยก็อาจป้องกันได้ และหากมีความระมัดระวัง
แม้เพียงเล็กน้อยก็อาจป้องกันมิให้เกิดความเสียหายได้ แต่กลับมิได้ใช้ความ
ระมัดระวังเช่นนั้นเลย ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่ามีรถยนต์บรรทุก
กระบะเร่งเครื่องแซงรถยนต์บรรทุกสิบล้อเข้ามาในช่องทางเดินรถของ
ผู้ฟ้องคดีอย่างกระทันหัน ข้อเท็จจริงที่อ้างว่าผู้ฟ้องคดีขับรถเร็วเพียง
ประการเดียวยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีขับรถด้วยความ
ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง การออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหม
ทดแทนจึงเป็นการออกคำสั่งที่ยังไม่มีเงื่อนไขข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุให้มี
การออกคำสั่งขึ้น (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐/๒๕๕๒)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๑๙/๒๕๕๖

กรณีที่ผู้ช่วยนักวิชาการประจำสำนักงานได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ขับรถขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไปราชการแทนพนักงานขับรถที่ลาป่วย และเกิดอุบัติเหตุระหว่างเดินทาง ทำให้ข้าราชการและพนักงานที่โดยสารมาด้วยกันเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ เป็นการขับรถโดยปราศจากความระมัดระวัง ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อพิจารณาจากปัจจัยแวดล้อมบริเวณจุดเกิดเหตุที่มีต้นไม้บังสายตาและมีแต่เพียงป้ายเตือนให้ระวังรถไฟโดยไม่มีเครื่องกั้นและสัญญาณไฟความชำนาญในการขับรถของเจ้าหน้าที่ซึ่งมิได้มีหน้าที่ในการขับรถโดยตรง และสภาพของรถที่ใช้มานานกว่าสิบปี ตลอดจนพฤติกรรมและภาวะวิสัยของพนักงานซึ่งมิได้ดื่มแอลกอฮอล์ที่จะเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๑๙/๒๕๕๖ (ต่อ)

ศาลปกครองวางหลักกฎหมายว่า

เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบประจำ ยังคงถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อมีการกระทำละเมิดเกิดขึ้น จึงเป็นการกระทำละเมิดจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยการพิจารณาถึงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่นั้นจะต้องพิจารณาประกอบกันทั้งปัจจัยภายนอกที่ก่อให้เกิดความเสียหาย (เช่น สภาพแวดล้อมในที่เกิดเหตุ และสภาพของเครื่องมือที่นำมาใช้) และปัจจัยภายในของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด (เช่น ความชำนาญในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ สภาพะทางด้านร่างกายและจิตใจ และดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาในการมอบหมายงาน เป็นต้น)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๑๖/๒๕๕๑

การลงโทษทางวินัยแก่ผู้บังคับบัญชา

กรณีไม่ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน ให้เป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์ของทางราชการ และระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการไม่ว่าด้วยประการใด ๆ **จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บังคับบัญชา**ที่จะต้องรับผิดชอบตรวจสอบควบคุม ไม่ให้เกิดข้อบกพร่อง ความผิดพลาด หรือการทุจริตขึ้น **โดยมีหน้าที่ต้อง** ศึกษาข้อมูลหน่วยงาน ระบบงาน ตลอดจนบุคลากรภายในหน่วยงานอย่างละเอียด หากพบว่าระบบงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานในหน่วยงานไม่เป็นระบบ หรือไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน **ผู้บังคับบัญชาก็สามารถจัดระบบงาน**

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๑๖/๒๕๕๑ (ต่อ)

ให้เหมาะสมได้โดยอาจกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบโดยมีผู้บังคับบัญชาคอยให้คำแนะนำ ควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด กรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่อาจดำเนินการด้วยตนเองได้ก็อาจมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้ดำเนินการแทนแต่ผู้บังคับบัญชาก็ต้องควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มอบหมายนั้นอย่างสม่ำเสมอและรอบคอบ การที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินของหน่วยงานและมีการเบิกจ่ายเงินจำนวนมากต่อเนื่องกันหลายรายการ รวมทั้งการเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารที่มีผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาอีก ๒ คน โดยจำนวน ๒ ใน ๓ คน มีอำนาจสั่งจ่ายเงินได้นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาให้ความไว้วางใจ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๑๖/๒๕๕๑

ผู้ไต่บังคับบัญชาเป็นอย่างมากเนื่องจากบุคคลทั้งสองสามารถส่งจ่ายเงินจากบัญชีดังกล่าวได้โดยไม่ต้องผ่านผู้บังคับบัญชา ซึ่งความไว้วางใจดังกล่าวอาจเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้ง่ายผู้บังคับบัญชาจึงต้องควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคคลทั้งสองอย่างสม่ำเสมอว่าได้ทำการเบิกเงิน รับเงิน และส่งเงินให้กับหน่วยงานที่เป็นเจ้าหนี้อย่างถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ หรือผู้บังคับบัญชาอาจป้องกันมิให้เกิดการทุจริตได้โดยการกำหนดเงื่อนไขการเบิกจ่ายเงินในแต่ละครั้งไว้ว่าจะต้องมีลายมือชื่อของผู้บังคับบัญชาทุกครั้งแต่หากเห็นว่าตนมีงานที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมากก็ควรกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ลงลายมือชื่อในการเบิกจ่ายเงินในบัญชีแทนผู้ฟ้องคดีเพื่อเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานผู้ไต่บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีและเป็นการป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวร่วมกับการทุจริตได้ **การที่**

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๑๖/๒๕๕๑(ต่อ)

ผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลยไม่ตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติงานของ
ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอและถี่ถ้วนเพียงพอจนเป็นเหตุให้เกิด
การทุจริตเบียดบังเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวหลาย
กรณีรวมเป็นเงิน ๒,๙๖๙,๒๑๗ บาท ถือเป็นการกระทำโดยปราศจาก
ความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในระดับหัวหน้า
งาน จักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์โดยอาจใช้ความรอบคอบติดตาม
ตรวจสอบได้ แต่มิได้ใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นอย่างเพียงพอ
พฤติการณ์ดังกล่าวจึงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประมาท
เลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่าง
ร้ายแรง การลงโทษปลดออกจากราชการจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๒/๒๕๕๐, อ. ๗๓/๒๕๕๐

ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในสำนักงานมีหน้าที่ต้องลงนามในหนังสือนำส่งเงินภาษีอากรต่อกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง แต่มิได้ตรวจสอบรายละเอียดของจำนวนเงินภาษีอากรที่จัดเก็บได้เป็นเงินสดในแต่ละวันว่ามีจำนวนเงินตรงกับแคชเชียร์เช็คที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตมีหน้าที่นำเงินดังกล่าวไปแลกซื้อมาจากธนาคารเพื่อนำส่งคลังหรือไม่ คงตรวจสอบเฉพาะยอดรวมของภาษีที่จัดเก็บได้ในแต่ละวันเท่านั้น เป็นเหตุให้ไม่ทราบว่าจำนวนเงินสดที่จัดเก็บได้มีจำนวนตรงตามแคชเชียร์เช็คที่แลกซื้อหรือไม่ อันเป็นช่องทางให้ผู้บังคับบัญชาทุจริตยกยอกเงินภาษีอากรในขั้นตอนการแลกซื้อแคชเชียร์เช็คไปโดยง่ายซึ่งตามภาวะวิสัยของบุคคลที่มีหน้าที่ดังเช่นผู้ฟ้องคดีจะต้องใช้ความระมัดระวังดูแลและตรวจสอบด้วยความรอบคอบ ประกอบกับการตรวจสอบดังกล่าวเป็นเรื่องไม่ยุ่งยากสามารถกระทำได้ง่ายและอยู่ในวิสัยที่ผู้ฟ้องคดีจะกระทำได้ นอกจากนั้นยังปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมิได้จัดให้มีการลงทะเบียนคุมเช็คตามระเบียบกรมสรรพากรฯ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๒/๒๕๕๐, อ. ๗๓/๒๕๕๐ (ต่อ)

ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยจะสามารถตรวจสอบได้ว่าในแต่ละวันได้รับเช็คที่ชำระภาษีอากรจำนวนกี่ฉบับและเป็นของผู้ใดบ้าง ซึ่งหากเปรียบเทียบกับหนังสือนำส่งภาษีอากรก็จะทำให้ทราบได้ว่ามีเช็คที่นำส่งคลังเพิ่มขึ้นจากสมุดทะเบียนคุมเช็คหรือไม่ ดังนั้น **ผู้ฟ้องคดี**ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐ **แต่ไม่ได้ควบคุมดูแลผู้ไต่บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ** จึงถือได้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว**เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ**อันเป็นการกระทำผิดซึ่งจะต้องรับผิดชอบในผลแห่งการกระทำนั้นตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคหนึ่งแห่ง พรบ. ความรับผิดทางละเมิดฯ อย่างไรก็ตามผู้ถูกฟ้องคดีทราบดีอยู่แล้วว่าการนำเงินจำนวนมากไปแลกแคชเชียร์เช็คแล้วนำส่งคลังโดยเจ้าหน้าที่คนเดียวไม่ได้กระทำในรูปคณะกรรมการเนื่องจากอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอยอมเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ทุจริตได้โดยง่ายแต่ผู้ถูกฟ้องคดีก็มิได้จัดการแก้ไขคงปล่อยปละละเลยตลอดมา จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ **๔๐%** และให้หัวหน้างานของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการทุจริตรับผิดชอบ **๖๐%** และหากผู้ถูกฟ้องได้รับชำระหนี้จากผู้ทุจริตเพียงใดให้คืนเงินส่วนที่ได้รับไว้เกินแก่ผู้ฟ้องคดีตามสัดส่วนความรับผิดชอบต่อไป

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๖๗/๒๕๕๐

ผู้ควบคุมงานก่อสร้างมีหน้าที่จัดบันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวัน พร้อมทั้งผลการปฏิบัติงานเพื่อรายงานคณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์ การที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้างไปดูผลงานบางวันและมิได้จัดบันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมรายวันและบันทึกรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานและวัสดุที่ใช้ เพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์ ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๔๕๖/๒๕๕๐

การที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหน้าที่
ควบคุมการปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บ
ภาษีอากรและเงินผลประโยชน์ของรัฐ
ไม่จัดทำสมุดทะเบียนคุมเช็คตามระเบียบ
ของทางราชการ เป็นการเปิดโอกาสให้
ผู้ใต้บังคับบัญชาทุจริตยักยอกเงิน
ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ
ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๕๒๓/๒๕๕๗

ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแม้ไม่ผิดอาญาแต่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

กรณีที่จะกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่การเงินทุจริตเบียดบังเงินที่อยู่ในความครอบครองไป **จะต้องมีพยานหลักฐานที่ชัดเจนเพียงพอ** เมื่อไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนประกอบกับในคดีอาญาศาลแขวงพิพากษา ยกฟ้อง จึงยังไม่อาจฟังได้ว่าเจ้าหน้าที่ได้อาศัยโอกาสและการปฏิบัติหน้าที่เบียดบังเงินที่อยู่ในความครอบครองไปโดยทุจริต แต่การที่เจ้าหน้าที่การเงินไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการรับส่งเงินตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด จนเป็นเหตุให้เงินของทางราชการสูญหาย ถือเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และอาจใช้ความระมัดระวังได้ แต่หาได้ใช้ความระมัดระวังเพียงพอไม่ จึงเป็นการกระทำโดย **ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง**

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๕๒๓/๒๕๕๗ (ต่อ)

เจ้าหน้าที่การเงินซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเงินมากกว่า ๘ ปี
ย่อมต้องมีความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามวิสัยและพฤติการณ์
ของบุคคลที่มีวิชาชีพเช่นนั้น เมื่อละเลยไม่ทำหลักฐานการส่งมอบเงิน
ตามระเบียบของทางราชการจนเป็นเหตุให้เงินของราชการ
สูญหายจึงควรต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่หน่วยงานของรัฐ
ในอัตราร้อยละ ๔๐ ของความเสียหายทั้งหมด

คำพิพากษาศาลปกครอง สูงสุดที่ อ.๓๙๖-๓๙๗/๒๕๕๕

ผู้บังคับบัญชาละเลยไม่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงาน
ให้เป็นไปตามระเบียบ (ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง)

การที่ผู้บังคับบัญชาละเลยไม่ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติงานของ
ผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง
ของส่วนราชการพ.ศ.๒๕๒๐ เป็นเหตุให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินในเช็ค
อีกทั้งไม่ได้ควบคุมดูแลให้มีการจัดทำบัญชีเงินสด บันทึกบัญชีอย่างครบถ้วน
และรายงานฐานะการเงินงบประมาณให้เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่อาจตรวจพบ
การทุจริตได้ทันท่วงที พฤติการณ์ดังกล่าวถือเป็นการกระทำละเมิดโดย
ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้น การที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งให้
ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ ใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๐ ของ
ค่าเสียหายทั้งหมด จึงเป็นจำนวนเงินที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์และเป็นธรรมแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๙๕/๒๕๖๑

ประมาทเลินเล่อเกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

กรณีพนักงานเทศบาล ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ระดับ ๕ ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานการเงินและบัญชี ส่วนช่างสุขาภิบาล สำนักการช่าง มีพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบ โดยปล่อยปะละเลยไม่จัดทำ รายงานสถานะทางการเงินประจำวัน รายงานแสดงรายรับ-รายจ่าย และงบแสดงฐานะการเงินของงานจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่เอาใจใส่และระมัดระวังดูแลการ ปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ใต้บังคับบัญชา จนเป็นเหตุให้มีกรณีผู้ใต้บังคับบัญชา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๙๕/๒๕๖๑ (ต่อ)

กระทำการทุจริตยักยอกเงินค่าบริการบำบัดน้ำเสียเป็นระยะเวลาเกือบ ๒ ปี เป็นจำนวนเงิน ๒,๑๖๒,๐๙๐.๒๐ บาท ไปเป็นประโยชน์ส่วนตน ถือได้ว่าเป็นการประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามข้อ ๕ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสงขลา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ดังนั้น การที่นายกเทศมนตรีมีคำสั่งลงโทษปลดพนักงานเทศบาล คนดังกล่าวออกจากราชการซึ่งเป็นโทษขั้นต่ำของความผิดวินัยร้ายแรง อันเป็นการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาล จังหวัด จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย (ล.๘ น ๙๕๗)

ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

ราชัย อัศวศน์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๕๓๘/๒๕๕๑

(สร้างหลักฐานเพื่อให้มีการเบิกจ่ายเงินเท็จ)

ผู้ฟ้องคดีจัดทำฎีกาเบิกเงินเป็นค่าปรับปรุงถนน และเขียนเช็คจ่ายให้กับ หจก.ธ พร้อมกับจัดทำสมุดคุมการส่งจ่ายเช็คในฐานะหัวหน้าส่วนการคลังได้ลงนามในเอกสารใส่แฟ้มเสนอเซ็นวางไว้บนโต๊ะทำงาน เจ้าหน้าที่จึงได้นำแฟ้มเสนอปลด อบจ. และนายกอ.อบจ. ๑ ผู้มีอำนาจส่งจ่ายเงิน และได้มีการลงนามในเอกสาร

คณะกรรมการตรวจการจ้างพบว่างานเสร็จ ๑๐% จึงไม่ตรวจรับ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือให้ยืนยันการส่งมอบงานถึง หจก.ธ โดยไม่มีอำนาจ และสั่งให้เจ้าหน้าที่ลงทะเบียนส่งย้อนหลังแทรกลงในสมุดทะเบียนส่ง โดยใช้เลขหนังสือซ้ำๆ และสั่งให้ลงทะเบียนรับหนังสือส่งมอบค่าซ่อมแซมปรับปรุงถนนของ หจก.ธ โดยลงทะเบียนรับย้อนหลังแทรกในสมุดทะเบียนรับด้วย

แม้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีจะไม่เป็นความผิดฐานปลอมเอกสาร
ราชการ แต่ก็เป็นการสร้างหลักฐานเท็จเพื่อให้มีหลักฐานการเบิกจ่ายเงิน
สมบูรณ์ แม้ต่อมาได้สั่งให้ยกเลิกฎีกาเบิกเงินและมีให้จ่ายเช็คให้กับผู้รับจ้าง
ทางราชการยังไม่ได้รับความเสียหาย แต่ก็ถือว่าได้กระทำความผิดฐาน
ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม อาศัยหรือยอม
ให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม
หาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม
กฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ และฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา
โดยการปกปิดข้อความจริงซึ่งต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

แม้อาจใช้ดุลพินิจเตรียมการจัดทำฎีกาและเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินไว้
ล่วงหน้าเพื่อให้สามารถเบิกจ่ายเงินได้ทันทีเมื่อตรวจรับงานแล้วได้ แต่ต้องเป็น
กรณีที่ผู้ฟ้องคดีทราบว่างานใกล้จะเสร็จตามสัญญา การที่ผู้ฟ้องคดีกับนาย ว.
หุ้นส่วนผู้จัดการ หจก.ธ เป็นสามีภรรยา กัน อาศัยอยู่ด้วยกัน จึงยอมทราบดีว่า
ทำงานเสร็จเพียง ๑๐%

คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดีของนายก อบจ. ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายต่อมา ผู้ฟ้องคดีโอนไป อบจ. ๒ และยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ต่อ นายก อบจ. ๒

ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖ ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ ข้อ ๑๓ กำหนดว่า เมื่อ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ถ้าเห็นว่า การสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น การที่ กจจ. ๒ (= อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. กรม) เห็นว่า การลงโทษยังไม่เหมาะสมกับความผิด จึงมีมติให้เพิ่มโทษเป็นลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น มติจึงชอบด้วยกฎหมาย และคำสั่งที่สั่งเพิ่มโทษตามมติฯ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙

ผิดระเบียบแต่ไม่เสียหายก็ต้องรับโทษทางวินัย

ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือที่ กบ ๐๐๒๗/๙๖๙๘ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โรงพยาบาลเกาะพีพี เป็นเงินจำนวน ๗๗,๐๐๐ บาท เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ โดยคดีมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาก่อนว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำละเมิดต่อโรงพยาบาลเกาะพีพี หรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิดผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โรงพยาบาลเกาะพีพีหรือไม่ เพียงใด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหาย ถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น และระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕ กำหนดว่า (๑) เงินบำรุงได้แก่ (๑) เงินที่หน่วยบริการได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์เนื่องจากการดำเนินงานในกิจการของหน่วยบริการ ยกเว้น ๑.๑ เงินงบประมาณรายจ่าย ๑.๒ เงินรายรับอื่นที่หน่วยบริการได้รับหรือจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นๆ เช่น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

เงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตสาธารณสุข เงินค่าธรรมเนียมสมัครสอบ เงินค่าปรับ เปรียบเทียบคดี เป็นต้น (๒) เงินที่หน่วยบริการได้รับในลักษณะหนึ่งลักษณะ ใดดังต่อไปนี้ด้วย (๒.๑)... (๒.๔) เงินที่มีผู้มอบให้โดยไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์หรือระบุวัตถุประสงค์ไว้ไม่ชัดเจน... (๒.๘) เงินที่ได้รับจากการจัดบริการพิเศษให้แก่ผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วย เช่น บริการรถรับส่ง ผู้ป่วย การใช้บริการเครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น (๒.๙)... **ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า** เงินบำรุงที่หน่วยบริการได้รับจะนำไปก่อหนี้ผูกพันหรือจ่ายได้เพื่อการปฏิบัติราชการของหน่วยบริการ **วรรคสอง กำหนดว่า** เงินบำรุงที่หน่วยบริการได้รับสำหรับดำเนินการสร้างหลักประกันสุขภาพให้นำไปใช้จ่ายเพื่อดำเนินการด้านการเสริมสร้างระบบบริการและ คຸ້ມครองสุขภาพประชาชนให้มี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

สุขภาพดีถ้วนหน้า **และวรรคสาม กำหนดว่า** การจ่ายเงินบำรุง
ในกรณีต่อไปนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กำหนด คือ (๑)... (๒) การจ่ายเงิน
บำรุงเพื่อซื้อครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และยานพาหนะ และ
ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า รายจ่ายต่อไปนี้ห้ามจ่ายจากเงิน
บำรุง (๑)... (๓) รายจ่าย เกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างที่มีวงเงินแต่ละ
รายการเกินกว่า ๓๐ ล้านบาท **และวรรคสอง กำหนดว่า** ในกรณีที่
มีความจำเป็นต้องจ่ายตามรายการ (๓) ให้ขอทำความตกลงกับ
สำนักงานประมาณ

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งจาก
สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๔ จังหวัด
นครศรีธรรมราชตามหนังสือลับที่ ตผ๐๐๔๒นศ/๑๔๘๔ ลงวันที่

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ พร้อมรายงานการตรวจสอบสืบสวนของ
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๔ จังหวัด
นครศรีธรรมราช ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่ารักษาผู้ป่วยชาวต่างชาติ
จำนวน ๓๒,๕๙๖ บาท เงินค่าเรือส่งตัวผู้ป่วย จำนวน ๑๒๕,๐๐๐
บาท และเงินในตู้บริจาค จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๕
เมษายน ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ รวม ๔ ครั้ง เป็น
เงินจำนวน ๑๕๗,๕๙๖ บาท **แล้วนำเข้าเป็นเงินบำรุงโรงพยาบาล
เพียงจำนวน ๘๐,๕๙๖ บาท** (ค่าเรือส่งตัวผู้ป่วย ๔๕,๐๐๐ บาท
ค่ารักษาพยาบาล ๓๒,๕๖๙ บาท และเงินในตู้บริจาค ๓,๐๐๐
บาท) **ส่วนเงินที่เหลือ จำนวน ๗๗,๐๐๐ บาท** **ไม่นำเข้าเป็นเงิน
บำรุงของโรงพยาบาลเกาะพีพี** แต่ได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไป
ใช้จ่าย โดยไม่ได้ปฏิบัติตาม'ข้อ ๕ ข้อ ๗ และข้อ ๙ ของระเบียบ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

กระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเงินบำรุง ของหน่วยบริการในสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาผลการสอบสวนของสำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๔ จังหวัดนครศรีธรรมราชแล้ว
เห็นว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
ดังกล่าวจริง จึงมีหนังสือ ที่ กบ ๐๐๒๗/๑๕๓๔๘ ลงวันที่, ๑๘
ธันวาคม ๒๕๕๐ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชำระเงินจำนวน ๗๗,๐๐๐ บาท
ภายใน ๑๕ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ผู้ฟ้องคดีเพิกเฉย
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งจังหวัดกระบี่ ที่ ๒๖๘/๒๕๕๑ ลงวันที่
๗ มีนาคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับ
ผิดทางละเมิดผู้ฟ้องคดีในเรื่องดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๒
กรกฎาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทาง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ละเมิดได้รายงานผลการสอบสวนพร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นเหตุให้โรงพยาบาลเกาะพีพีได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๗๗,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โรงพยาบาลเกาะพีพีเต็มจำนวน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด จึงมีหนังสือที่ กบ ๐๐๒๗/๙๖๙๘ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โรงพยาบาลเกาะพีพี จำนวน ๗๗,๐๐๐ บาท นั้น **เห็นว่า** เงินค่ารักษาผู้ป่วยชาวต่างชาติเป็นเงินที่โรงพยาบาลเกาะพีพีได้รับไว้เนื่องจากการที่โรงพยาบาลได้ให้บริการในการรักษาตัวผู้ป่วยชาวต่างชาติ ซึ่งถือว่าเป็นเงินที่

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ได้มาจากการดำเนินการในกิจการของโรงพยาบาลเกาะพีพี ส่วนเงินในตู้บริจาคเป็นเงินที่มีผู้มอบให้โรงพยาบาลเกาะพีพีโดยไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์หรือระบุวัตถุประสงค์ไว้ไม่ชัดเจน และเงินค่าเรือส่งตัวผู้ป่วยเป็นเงินที่โรงพยาบาลเกาะพีพีได้รับจากการจัดบริการพิเศษให้แก่ผู้ป่วย ดังนั้น เงินทั้ง ๓ รายการ ที่โรงพยาบาลเกาะพีพีได้รับจึงเป็นเงินบำรุงตามข้อ ๕ (๑) (๒) (๒.๔) และ (๒.๘) ของระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้อำนวยการโรงพยาบาลเกาะพีพี ย่อมมีหน้าที่นำเงินบำรุงที่โรงพยาบาลเกาะพีพีได้รับไว้ส่งเข้าระบบบัญชีเงินบำรุงของโรงพยาบาลเกาะพีพี ทั้งนี้ เนื่องจากในแต่ละเดือนโรงพยาบาลเกาะพีพีจะต้องจัดทำรายงานการรับจ่ายเงินบำรุง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

เก็บไว้เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ตรวจสอบ ตามข้อ ๑๓ ของระเบียบ กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเมื่อนำเงินทั้ง ๓ รายการดังกล่าวเข้าเป็นเงินบำรุงของโรงพยาบาลเกาะพีพีแล้ว ผู้ฟ้องคดีย่อมมีอำนาจพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินบำรุงเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันโรงพยาบาลเกาะพีพีได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และโดยเฉพาะการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินบำรุงเพื่อเป็นค่าครุภัณฑ์ที่มีราคาไม่เกินหน่วยละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้างที่มีราคาไม่เกิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีมีอำนาจพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายได้ตามความจำเป็นตามที่ได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารของโรงพยาบาลเกาะพีพี ตามข้อ ๑๑ วรรคสาม ของ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการ
ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
ประกอบคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๘๑๕/
๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง มอบอำนาจในการ
อนุมัติจ่ายเงินบำรุง

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่ารักษาตัว
ผู้ป่วยชาวต่างชาติ เงินค่าเรือส่งตัวผู้ป่วย และเงินในตู้บริจาค
ที่ได้รับตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๒๔ สิงหาคม
๒๕๔๖ เป็นเงินจำนวน ๑๕๗,๕๙๖ บาท โดยผู้ฟ้องคดีได้นำเงิน
ค่ารักษาพยาบาล จำนวน ๓๒,๕๙๖ บาท และเงินในตู้บริจาค
จำนวน ๓,๐๐๐ บาท รวมทั้งหมดจำนวน ๓๕,๕๙๖ บาท เข้าเป็น
เงินบำรุงของโรงพยาบาลเกาะพีพีเต็มจำนวน นั้น ถือได้ว่า

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติโดยถูกต้องตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว สำหรับเงินค่าเรือส่งตัวผู้ป่วย นั้น ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้นำเข้าเป็นเงินบำรุงเพียงจำนวน ๔๕,๐๐๐ บาทซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเงินค่าเรือส่งตัวผู้ป่วยที่ โรงพยาบาลเกาะพีพีได้รับไว้เท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำเงินค่าเรือส่งตัวผู้ป่วยเข้าเป็นเงินบำรุงเพียงบางส่วน ถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นอกจากนี้ผู้ฟ้องคดีได้เบิกเงินค่าเรือส่งตัวผู้ป่วยส่วนที่เหลือจากการนำเข้าเป็นเงินบำรุงจำนวน ๗๗,๐๐๐ บาท ไปใช้จ่ายเป็นค่าเช่าสัญญาณโทรทัศน์ UBC ค่าครุภัณฑ์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

เครื่องเสียง และค่าจ้างเหมาก่อสร้างโรงพยาบาลชั่วคราว ซึ่งการเบิกจ่ายเงินบำรุงเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมดังกล่าวของโรงพยาบาลเกาะพีพี ในครั้งนี้ ผู้ฟ้องคดี มีอำนาจพิจารณาอนุมัติได้ เนื่องจากเป็นการนำเงินบำรุงไปใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันโดยมีราคาไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายที่ผู้ฟ้องคดีได้เบิกเงินบำรุงไปใช้จ่ายรวม ๓ รายการ ดังกล่าวนั้น เป็นการจ่ายเพื่อเป็นค่าครุภัณฑ์ และค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าว มีราคาไม่เกินกว่าที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๘๑๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีจึงมีอำนาจพิจารณาอนุมัติสั่งจ่ายได้ตามความจำเป็น ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารของโรงพยาบาลเกาะพีพี แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ผู้ฟ้องคดีได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินบำรุงตั้งกล่าวโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารของโรงพยาบาลเกาะพีพี

การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงถือได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้ อันเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อทำให้โรงพยาบาลเกาะพีพีได้รับความเสียหายจากการที่ต้องสูญเสียเงินจำนวนหนึ่งไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมของโรงพยาบาลเกาะพีพี กรณีจึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดต่อโรงพยาบาลเกาะพีพี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

คดีมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายให้แก่โรงพยาบาลเกาะพีพีหรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และวรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำ และความเป็นธรรม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้ **มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า** ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ **และมาตรา ๑๒ บัญญัติว่า** ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่, หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหาย ตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ที่เสียหาย มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่ารักษาตัวผู้ป่วยชาวต่างชาติ เงินค่าเรือส่งตัวผู้ป่วย และเงินในตู้บริจาคแล้ว ได้นำเงินส่วนหนึ่งเข้าเป็นเงินบำรุงของโรงพยาบาลเกาะพีพี แต่อีกส่วนหนึ่งนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมของโรงพยาบาลเกาะพีพี โดยไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบที่ทางราชการกำหนด ทำให้โรงพยาบาลเกาะพีพีได้รับความเสียหาย การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อโรงพยาบาลเกาะพีพี แต่เนื่องจากการเบิกจ่ายเงินบำรุงดังกล่าวนั้น ผู้ฟ้องคดีได้นำไปเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อกิจกรรมภายในโรงพยาบาลเกาะพีพี รวม ๓ รายการ คือ

๑. ค่าเช่าสัญญาณโทรศัพท์ผ่านดาวเทียม (UBC) เพื่อประโยชน์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ในการรับรู้ข่าวสารของเจ้าหน้าที่และผู้ป่วยที่มารับบริการทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความผ่อนคลายขณะนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลเกาะพีพี โดยทำสัญญาเช่าในชื่อของโรงพยาบาลเกาะพีพี กำหนดจุดติดตั้งไว้บริเวณห้องผู้ป่วย และห้องผู้ป่วยรวม ๒. ชื่อครุภัณฑ์ประเภทเครื่องเสียง นำมาใช้ประโยชน์ในโครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย เช่น การเต้นแอโรบิกบริเวณชายหาดและชุมชน โดยมีเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลควบคุมดูแลครุภัณฑ์และเป็นผู้ดำเนินการเต้นแอโรบิกด้วย ทั้งนี้ เพื่อสุขภาพของเจ้าหน้าที่และเป็นบริการชุมชน ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อลดความเสี่ยงการเกิดโรค อีกทั้ง ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ผลดำเนินการมีผู้ร่วมกิจกรรมออกกำลังกายประจำเป็นจำนวนมาก และ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

๓. จ่ายเป็นค่าจ้างเหมาบริการต่างๆ เช่น **ค่าก่อสร้างอาคารชั่วคราวและปรับปรุงห้องต่างๆ** โดยว่าจ้างช่างฝีมือชาวบ้านในราคาประหยัด ทั้งนี้ **เพื่อเตรียมการก่อสร้างอาคารใหม่**ของโรงพยาบาลเกาะพีพี เนื่องจากต้องเร่งรีบส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างโรงพยาบาลเกาะพีพีให้ผู้รับเหมาดำเนินการต่อไปโดยเร็ว **ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเงินจำนวนดังกล่าวที่ผู้ฟ้องคดีนำไปใช้จ่าย****ล้วนแล้วแต่ก่อให้เกิดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับประชาชนในชุมชนและโรงพยาบาลเกาะพีพีทั้งสิ้น** ประกอบกับผู้ฟ้องคดีเป็นผู้บริหารของโรงพยาบาลขนาดเล็กที่ตั้งอยู่บนเกาะพีพีซึ่งอยู่ห่างไกลจากจังหวัดกระบี่ ย่อมมีอุปสรรคในการทำงาน การติดต่อสื่อสารหรือรับข่าวสาร **แต่ผู้ฟ้องคดีมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนา**สถานพยาบาลที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ผู้เจ็บป่วยที่มาใช้บริการด้านสาธารณสุขอย่างเต็มที่ ทั้งที่เป็นคนไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นต้องจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ ไว้ใช้ภายในโรงพยาบาลเพื่อให้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า แม้ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเกาะพีพี ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีเคยปฏิบัติหน้าที่แพทย์ที่โรงพยาบาลแห่งอื่นมาแล้วก็ตาม แต่มิใช่ตำแหน่งฝ่ายบริหาร จึงยังถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีย่อมที่จะต้องทราบและเข้าใจระเบียบดังกล่าวได้เป็นอย่างดี แต่การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่ารักษาตัวผู้ป่วยชาวต่างชาติ เงินค่าเรือส่งตัวผู้ป่วย และเงินในตู้บริจาคแล้วได้นำเงินส่วนหนึ่งเข้าเป็นเงินบำรุงของโรงพยาบาลเกาะพีพี แต่อีกส่วนหนึ่งนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมของ โรงพยาบาลเกาะพีพี โดยไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบที่

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ทางราชการกำหนดเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ และไม่ปรากฏข้อพิรุธหรือพยานหลักฐานอื่นที่บ่งชี้ว่าผู้ฟ้องคดีได้เบียดบังนำเงินบำรุงไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนตัวแต่อย่างใด จึงเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่มีเจตนาฝ่าฝืนต่อระเบียบของทางราชการ การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงมิได้กระทำด้วยความจงใจ

คดีจึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีนำเงินไปเป็นค่าใช้จ่ายเป็นค่าเช่าสัญญาอนุญาตผ่านดาวเทียม (UBC) ซื้อครุภัณฑ์ประเภทเครื่องเสียง และจ่ายเป็นค่าจ้างเหมาก่อสร้างอาคารและปรับปรุงห้องต่างๆ นั้น อยู่ในอำนาจที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล มีอำนาจอนุมัติได้ตามข้อ ๙ ของระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเงินบำรุง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๖ ประกอบกับคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๘๑๕/๒๕๔๔ เรื่อง มอบอำนาจในการอนุมัติจ่ายเงินบำรุง **เพียงแต่ผู้ฟ้องคดีมิได้เสนอคณะกรรมการบริหารหน่วยบริการเป็นผู้ให้ความเห็นชอบก่อน เท่านั้น** อีกทั้ง ผู้ฟ้องคดีก็ได้ยอมรับว่าการเบิกจ่ายเงินบำรุงเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมของโรงพยาบาลเกาะพีพีนั้น **เกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์** ค่าใช้จ่ายบางรายการไม่มีระเบียบและแนวปฏิบัติกำหนดไว้ และค่าใช้จ่ายบางรายการก็เป็นประโยชน์สำหรับกิจการของโรงพยาบาลเกาะพีพี **และการเบิกเงินบำรุงดังกล่าวก็เพื่อประโยชน์ของทางราชการ** โรงพยาบาลเกาะพีพี ผู้มารับบริการ และชาวบ้านที่อาศัยที่เกาะพีพี **นอกจากนี้** ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ไม่ได้ปฏิเสธว่าการเบิกเงินบำรุงของผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ไม่ได้นำไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมของโรงพยาบาลเกาะพีพี
ดังนั้น จึงถือได้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นการกระทำโดย
ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่า
สินไหมทดแทนให้แก่โรงพยาบาลเกาะพีพี ตามมาตรา ๑๐
ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจออก
คำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดใน
การปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ แห่ง พระราชบัญญัติฉบับ
เดียวกัน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งตามหนังสือ ที่ กบ ๐๐๒๗/
๙๖๙๘ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหม
ทดแทนแก่โรงพยาบาลเกาะพีพี จำนวน ๗๗,๐๐๐ บาท
จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

ส่วนข้ออุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่อ้างว่า หลักความรับผิดชอบทางละเมิด ไม่ได้อยู่ภายใต้การดำเนินการลงโทษทางวินัย แม้การกระทำของเจ้าหน้าที่ในบางกรณีจะเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง แต่หากความเสียหายเกิดแก่ทางราชการแล้ว เจ้าหน้าที่ก็ยังคงต้องรับผิดชอบอยู่ การที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงและผู้บังคับบัญชาได้กล่าวกล่าวตักเตือนแล้ว การกระทำดังกล่าวจึงไม่เป็นการกระทำละเมิดแก่โรงพยาบาลเกาะพีพี จึงเป็นการวินิจฉัยที่อาศัยเหตุการณ์ดำเนินการทางวินัยมาวินิจฉัยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ย่อมไม่ชอบด้วยหลักการวินิจฉัยความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า หลักความรับผิดชอบทางละเมิดนั้นเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ซึ่งได้วางหลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการกระทำละเมิดไว้ ๓ ประการคือ ๑. ต้องเป็นการกระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ๒. ต้องเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ๓. เป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหาย ส่วนการดำเนินการและการลงโทษทางวินัย นั้น เป็นหลักเกณฑ์ที่เป็นกรอบควบคุมเพื่อให้ข้าราชการประพฤติปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยกำหนดให้ข้าราชการวางตัวให้เหมาะสม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรข้าราชการที่ต้องการให้ข้าราชการสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้าราชการจึงต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

อุตสาหะ ตั้งใจปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่น
ในกรอบของกฎหมายและระเบียบแบบแผนของราชการ **ดังนั้น**
หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความรับผิดชอบและการกระทำ
ผิดวินัยย่อมแตกต่างกัน แม้การกระทำของเจ้าหน้าที่ที่จะเป็น
ความผิดวินัยซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด**อาจถูกลงโทษทางวินัย**
ได้ไม่ว่าจะเป็นความผิดวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงก็ตาม
แต่หากการกระทำดังกล่าวมิได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทาง
ราชการแล้วจึงไม่ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการละเมิดและเจ้าหน้าที่
ไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำนั้น เมื่อศาลได้วินิจฉัยแล้วว่าการกระทำ
ของผู้ฟ้องคดีแม้จะเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่มิได้
เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง กรณีจึงไม่

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๕/๒๕๕๙ (ต่อ)

จำเป็นต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ในประเด็นนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามหนังสือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่ ที่ กบ ๐๐๒๗/๙๖๙๘ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โรงพยาบาลเกาะพีพี จำนวน ๗๗,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่ออกคำสั่งนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผล พิพากษายืน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๙/๒๕๖๑

ละทิ้งหน้าที่ราชการ (ลงชื่อแล้วไม่อยู่ในที่ทำงาน)

กรณีที่ข้าราชการมาลงชื่อปฏิบัติราชการในสมุดบัญชีลงเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการ แต่ถ้าปรากฏว่าในวันดังกล่าวข้าราชการผู้นั้นไม่อยู่ปฏิบัติราชการต้องถือว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการในวันดังกล่าว

การที่ข้าราชการจะออกไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ หรือติดต่องานกับส่วนราชการอื่น ย่อมจะต้องมีคำสั่งมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชา หรือมีเอกสารหลักฐานในการปฏิบัติราชการมายืนยัน เมื่อไม่ปรากฏว่าข้าราชการคนดังกล่าวได้รับคำสั่งให้ออกไปปฏิบัติราชการนอกสถานที่ และไม่มีพยานหรือบุคคลใดยืนยันว่าได้ไปติดต่อ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๙/๒๕๖๑ (ต่อ)

ราชการหรือติดต่องานในช่วงดังกล่าว **จึงฟังไม่ได้ว่า**ข้าราชการผู้นั้น
ออกไปปฏิบัติงานนอกสถานที่จริง

กรณีข้าราชการพลเรือนมีพฤติการณ์ ไม่มาปฏิบัติราชการ
เป็นช่วง ๆ ติดต่อกัน เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด จนทำให้ไม่ได้รับ
เงินเดือนอยู่บ่อยครั้ง **และไม่มาปฏิบัติราชการเช่นนี้ติดต่อกันมาเป็น**
เวลาหลายปี ทั้งยังมีการส่งใบลาป่วย โดยอ้างใบรับรองแพทย์ปลอม
แม้ภายหลังจะได้ขอถอนใบลาฉบับดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่ก็แสดง
ให้เห็นถึง พฤติการณ์ที่พยายามจะหลบเลี่ยงความผิด **ทั้งที่ตนเอง**
ดำรงตำแหน่งนิติกร ซึ่งเป็นผู้ที่รู้กฎหมาย กรณีจึงไม่มีเหตุ
ที่จะลดหย่อนโทษเมื่อข้าราชการคนดังกล่าวกระทำผิดวินัยฐานละทิ้ง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ.๑๙/๒๕๖๑ (ต่อ)

หน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ อันเป็นการกระทำความผิดวินัย อย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ การที่ผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจ สั่งบรรจุมีคำสั่งไล่ข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจออกคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว (ล.๘ น ๙๖๕)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๒๔/๒๕๕๕

การที่ข้าราชการตำรวจมีพฤติการณ์ไม่ส่งมอบสำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จคืนให้แก่ผู้บังคับบัญชาก่อนที่จะพ้นจากตำแหน่งเดิม ทำให้ไม่อาจฝากขังผู้ต้องหาตามกำหนดเวลา เป็นเหตุให้ผู้ต้องหาถูกปล่อยตัวและไม่สามารถติดตามจับกุมตัวเพื่อมาดำเนินคดีในศาลได้ การกระทำดังกล่าว ย่อมส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนรวมและทางราชการอย่างร้ายแรง ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ข้าราชการตำรวจผู้นั้นออกจากราชการ จึงเป็นคำสั่งที่ ชอบด้วยกฎหมาย (ล.๔ น.๑๖๙๕)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๖๗/๒๕๕๕

กรณีที่ข้าราชการมีความประสงค์จะใช้สิทธิในการลาป่วยหรือ
ลากิจ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายว่าด้วย
การลาของข้าราชการกำหนดไว้ ซึ่งการลาป่วยนั้น จะต้องมีการ
ยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชา ก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่กรณีมีเหตุ
จำเป็น จึงอาจจะยื่นในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการได้ ในขณะที่
การลากิจ จะต้องเสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชา และเมื่อได้รับการ
อนุญาตแล้วจึงจะลาได้ เว้นแต่ กรณีมีเหตุจำเป็นหรือเหตุพิเศษ
จึงจะเสนอใบลาพร้อมกับระบุเหตุผลในภายหลังได้ การที่
ข้าราชการ ไม่เข้ารับการอบรม ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
โดยมิได้ยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชา หลังจากนั้น ก็ไม่ได้มา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๖๗/๒๕๕๕ (ต่อ)

ปฏิบัติราชการเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวัน แม้จะได้มีการ
ยื่นใบลาป่วยและลาภิกในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ตาม
แต่เมื่อการยื่นใบลาดังกล่าวมิได้ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลา
ของข้าราชการ ประกอบกับข้อเท็จจริงไม่อาจรับฟังได้ว่า
มีเหตุผลและความจำเป็นในการลา พฤติกรรมดังกล่าวจึงเป็น
การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่า
สิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีพฤติการณ์แสดงถึง
ความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ อันเป็นความผิดวินัย
อย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษให้ปลดข้าราชการ
ผู้นั้น ออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย

ละเว้นปฏิบัติตามหน้าที่

ราชัย อัครเวศน์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๒๕/๒๕๕๕

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสังกัด เมื่อผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายในการแต่งตั้งข้าราชการครูซึ่งมีคุณสมบัติครบแล้วตามที่กฎหมายกำหนด ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาในเบื้องต้นก่อนเสนอแต่งตั้งบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ผู้บังคับบัญชาจึงต้องผูกพันต่อการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดซึ่งมีอำนาจในสังกัดโดยไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ ดังนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดซึ่งมีหน้าที่ดังกล่าวเลยไม่พิจารณาเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ที่ว่างตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด จึงเป็นกรณีต้องถือว่าผู้บังคับบัญชาละเลยต่อหน้าที่ไม่พิจารณาแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติเช่นกัน จึงพิพากษาให้ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ดังกล่าวร่วมกันพิจารณาแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าอาจารย์ใหญ่ตามที่ได้รับการคัดเลือกในขณะนั้น โดยให้ผลตั้งแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิแต่ไม่ช้ากว่าเดือนตุลาคม ๒๕๔๔ โดยให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด

คำพิพากษาฎีกาที่ 7663/2543

ลักษณะของการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

แบ่งได้ 4 ลักษณะคือ

1. การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นการกระทำนอกขอบเขตแห่งอำนาจหรือโดยปราศจากอำนาจ
2. การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นการฝ่าฝืนต่อวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง อันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น
3. การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
4. การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๘๙/๒๕๕๖

กรณีที่คณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีคำวินิจฉัยให้เทศบาลนครเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ร้องขอได้ถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง แต่นายกเทศมนตรีจัดส่งข้อมูลให้โดยไม่มีการรับรองความถูกต้องและมีการตัดทอนสาระสำคัญของข้อความบางส่วนไปจนขาดความสมบูรณ์และไม่ครบถ้วนถูกต้องตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ เป็นเหตุให้ผู้ร้องขอไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะนำไปใช้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ซึ่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ เป็นการควบคุมตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของราชการ โดยเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะผลของคำวินิจฉัยจึงย่อมเป็นที่สุดตามมาตรา ๓๗ วรรค ๒ แห่ง พรบ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐผู้ครอบครองและควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นที่จะต้องปฏิบัติตาม (เทศบาลนครและนายกเทศมนตรีต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ครบถ้วนถูกต้องตามคำวินิจฉัย) การที่เทศบาลนครและนายกเทศมนตรีไม่ดำเนินการดังกล่าวถือเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๕๘/๒๕๕๒

มติของคณะรัฐมนตรีที่กำหนดว่า ผู้ใดที่เคยมีประวัติการเสพหรือติดยาเสพติด และได้พ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดโดยได้รับการรับรองจากแพทย์หรือโดยผ่านการบำบัดรักษาจากสถานบำบัดของทางราชการหรือสถานบำบัดที่ได้รับการรับรองจากทางราชการ **ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีโอกาในการเข้าทำงานหรือเข้ารับการศึกษารับบุคคลทั่วไป** โดยหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจจะปฏิเสธการรับผู้นั้นเข้าทำงานหรือศึกษาต่อโดยอ้างเหตุว่าบกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคมมิได้ แม้จะไม่ใช้กฎหมาย แต่ก็เป็นกำหนัดแนวทางให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ดุลพินิจวินิจฉัยคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับราชการตำรวจกรณีผู้นั้นเคยเป็นผู้เสพยาเสพติดมาก่อนว่าจะถือเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดีหรือไม่ โดยต้องพิจารณาข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีด้วย ดังนั้นในกรณีที่ผู้สมัครสอบเป็นนักเรียนพลตำรวจเคยกระทำความผิดตามมาตรา ๑๗

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๕๘/๒๕๕๒ (ต่อ)

แห่ง พรบ.ป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ แต่แพทย์ได้ออกหนังสือรับรองผลการตรวจพิสูจน์แล้วไม่พบสารเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ที่ขอตรวจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวได้พ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดแล้ว **กรณีจึงไม่ได้เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี** การที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ดุลพินิจวินิจฉัยว่าผู้สมัครสอบข้างต้นเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี โดยมีได้พิจารณาถึงมติคณะรัฐมนตรีข้างต้นและหนังสือของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติส่วนที่สี่ ที่ ศตส./๑๕๑๒ เรื่องการให้โอกาสผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดเข้าทำงานหรือรับการศึกษาในหน่วยงานภาครัฐ ที่ได้กำหนดเนื้อหาเป็นแนวทางเดียวกันกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว **จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ** เนื่องจากไม่ได้พิจารณาถึงมติคณะรัฐมนตรีและหนังสือข้างต้น รวมถึงข้อเท็จจริงที่เป็นกรณีเฉพาะเรื่องเฉพาะรายของผู้ฟ้องคดี (น.๙๐๓ ล.๒)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๓๕/๒๕๕๓

การออกคำสั่งให้อาจารย์ผู้สอนงดทำการสอนเป็นการใช้อำนาจหน้าที่จัดการวัดผลประมวลผลและควบคุมมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการประจำคณะตามมาตรา ๓๑(๕) แห่ง พ.ร.บ. มหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๓๗ คนบดีจึงไม่อาจใช้อำนาจในฐานะผู้บังคับบัญชาของคณะหรือในฐานะประธานคณะกรรมการประจำคณะ ตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่ง พ.ร.บ. มหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนงดสอนได้โดยลำพัง และโดยที่พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการที่คนบดีจะออกคำสั่งให้อาจารย์ทำการงดสอนไว้ ดังนั้นในการออกคำสั่งดังกล่าวจึงต้องพิจารณาตาม พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนตามมาตรา ๓๐ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๖๔/๒๕๕๘

กทม. มีหน้าที่จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ ทางระบายน้ำ และการดูแลรักษาที่สาธารณะเพื่อให้มีความสะดวกและปลอดภัยแก่ราษฎรที่ใช้ในการสัญจรตามปกติวิสัย เมื่อการประปานครหลวงก่อสร้างและติดตั้งตูมิเตอร์วัดแรงดันน้ำและบ่อกักมิเตอร์วัดแรงดันน้ำไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์ที่ กทม. กำหนดไว้ในคำขออนุญาต กทม. ย่อมมีหน้าที่ที่ต้องตรวจสอบดูแลให้การประปานครหลวงปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ แต่ กทม. กลับปล่อยให้การประปานครหลวงติดตั้งตูมิเตอร์วัดแรงดันน้ำพิพาทจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดีเดินสะดุดตูมิเตอร์วัดแรงดันน้ำดังกล่าวเป็นเวลา ๒ ปีกว่า โดยมีได้ดูแลและบำรุงรักษาตูมิเตอร์วัดแรงดันน้ำดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ โดยไม่ก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนผู้สัญจรไปมา จึงถือได้ว่า กทม. ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๖๗/๒๕๕๙

ในกรณีที่มีกฎหมายหรือระเบียบ กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการไว้ หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการออกคำสั่งทางปกครอง ภายในกรอบระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดหรือภายในระยะเวลาอันสมควร คือ ๙๐ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับคำขอ และในปัจจุบัน มาตรา ๓๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๗ ยังได้กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องถือปฏิบัติในการออกคำสั่งทางปกครองไว้ด้วย ดังนั้น หากกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะในเรื่องนั้นไม่ได้กำหนดระยะเวลาการพิจารณาคำขอไว้ หน่วยงานของรัฐต้องถือปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๗๑/๒๕๖๐

กรณีข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการ และขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

กรณีพนักงานส่วนตำบลลงชื่อปฏิบัติราชการ แต่ไม่อยู่ปฏิบัติราชการ ในสำนักงานโดยอ้างว่าออกไปปฏิบัติราชการนอกสำนักงาน โดยไม่ได้ขออนุญาต และไม่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา ถือเป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ และละทิ้งหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นความผิดวินัยตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง และข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออก จากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๕ นอกจากนี้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อบ.๗๑/๒๕๖๐ (ต่อ)

ยังมีพฤติการณ์**ขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา**ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ ซึ่งเป็นความผิดวินัยตามข้อ ๙ วรรคหนึ่งของประกาศ ฉบับเดียวกัน อันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง **อีกทั้งยังปรากฏว่า** พนักงานส่วนตำบลคนดังกล่าว เคยถูกลงโทษตัดเงินเดือน ๕% เป็นระยะเวลา ๒ เดือนในความผิดฐานเดียวกันมาก่อน **กรณีจึงไม่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษ** ดังนั้น การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลใช้ดุลพินิจลงโทษลดชั้นเงินเดือนพนักงานส่วนตำบล คนดังกล่าว ๑ ชั้น จึงเหมาะสมแก่กรณีความผิดแล้ว

๑๘. ข้อควรระมัดระวัง

ราชัย อิศเวศน์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙

เบิกเบี้ยเลี้ยงเท็จ ๑ วัน

ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้ไปฟังคำให้การพยานโจทก์และ
นำพยานจำเลยเข้าสู่สืบหักล้างประเด็นในคดีแทนเทศบาลนครสวรรค์
ในวันที่ ๒๔ -๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นเวลา ๒ วัน ตามคำสั่งที่
๒๐๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ จึงเป็นหน้าที่ของ
ผู้ฟ้องคดีที่จะต้องติดตามความเคลื่อนไหวในกระบวนการพิจารณา
ของศาล ตลอดจนกำหนดนัดต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายงานกระบวนการ
พิจารณาของศาล หากไม่ทราบก็มีหน้าที่ต้องขวนขวายเพื่อให้ทราบ
ได้ นอกจากนั้นพยานบุคคล ๒ รายที่มาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ
สอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงที่ปรากฏตามรายงานการสอบสวนวินัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

(แบบ สว.๖) ก็ไม่ปรากฏว่ามีเหตุโกรธเคืองกับผู้ฟ้องคดี กล่าวคือ นายผัน ปราศรัยได้ให้ถ้อยคำว่า “เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ตนได้รับคำสั่งให้ขับรถไปราชการที่ กรุงเทพมหานครพร้อมกับผู้ฟ้องคดีและนายปริญญา จุฬพันธ์ทอง หมายความว่า ผู้ฟ้องคดีและนายปริญญาได้เข้าไปดำเนินเรื่องคดีในศาล พอเวลาใกล้เที่ยงนายปริญญาได้เดินออกมาจากศาลคนเดียว แล้วบอกกับตนว่าจะทานข้าวกลางวันก่อนเดินทางกลับจังหวัดนครสวรรค์ เสร็จธุระแล้ว พรุ่งนี้ไม่ต้องมาศาลอีก ตนจึงขับรถกลับจังหวัดนครสวรรค์พร้อมกับนายปริญญา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

เพียงสองคน กลับถึงจังหวัดนครสวรรค์เวลา ๑๖ นาฬิกา ส่วนวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ตนปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่เทศบาลนครสวรรค์” ส่วนนายปริญญา ได้ให้ถ้อยคำว่า “ตนเป็นทนายความในวันนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ทนายโจทก์ขอเลื่อนการสืบพยาน ศาลจึงยกเลิกวันนัดสืบพยานจำเลยในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีอยู่ในห้องพิจารณาจนกระทั่งศาลได้อ่านรายงานกระบวนการพิจารณาและเมื่อออกมาจากศาล ตนได้ย่ำกับผู้ฟ้องคดีว่าพรุ่งนี้ไม่ต้องมาศาล ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบและบอกว่าจะไป

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)
นอนพักบ้านญาติที่กรุงเทพมหานครอีกหลายวัน ตนจึงกลับ
จังหวัดนครสวรรค์พร้อมกับคนขับรถ” ซึ่งการให้ถ้อยคำของ
นายผันและนายปริญญา มีลักษณะที่สอดคล้องกันและไม่ปรากฏ
เหตุพิเศษใดที่นายปริญญาคจะไม่แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าจะ
เดินทางกลับจังหวัดนครสวรรค์ในวันดังกล่าว ส่วนผู้ฟ้องคดีได้
ให้ถ้อยคำปรากฏตาม แบบ สว.๖ โดยสรุปว่า ในวันนั่งพิจารณา
คดี ตนเดินเข้าห้องน้ำเพื่อทำธุระส่วนตัวจึงไม่ได้อยู่ในห้อง
พิจารณาตลอด และไม่ได้รับรู้รายงานกระบวนการพิจารณาของศาล
ฉบับลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ซึ่งมีเพียงนายโจทก์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๙๕๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

พยานโจทก์ และทนายจำเลยทั้งสองเป็นผู้ลงนามในรายงาน
กระบวนการพิจารณาของศาล ต่อมา ทนายความแจ้งตนว่า ศาลได้
เลื่อนพิจารณาคดี เสร็จแล้วกลับได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีไปที่ศาลแขวง
พระนครเหนือในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ อีกครั้ง จึงได้
ทราบแน่ชัดว่าศาลได้เลื่อนการพิจารณาคดีซึ่งไม่ปรากฏเหตุผล
ที่ชัดเจนว่าเหตุใดผู้ฟ้องคดีซึ่งมีข้อสงสัยในเรื่องกำหนดนัดใน
วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ จึงไม่โทรศัพท์นัดหมายกับ
ทนายความเกี่ยวกับกำหนดนัดในวันดังกล่าว แต่กลับเลือกที่จะ
เดินทางไปศาลแขวงพระนครเหนือด้วยตนเองจึงได้ทราบถึง

มติคณะรัฐมนตรีอ้างว่าไม่รู้กฎหมายและระเบียบในหน้าที่

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ได้พิจารณาเห็นว่า ข้าราชการแต่ละคนย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่ของตนหากได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ดีหรือละเว้นมิได้ปฏิบัติที่ดี เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการแล้ว **จะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนข้อบังคับของทางราชการมิได้**

จึงได้ลงมติว่า ข้าราชการผู้มีหน้าที่ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งจะอ้างว่าไม่รู้กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนข้อบังคับอันตนจำต้องปฏิบัติและอยู่ในหน้าที่ของตนมิได้ การที่ข้าราชการปฏิบัติงานไม่ชอบด้วยกฎหมายระเบียบแบบแผนที่ดี หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายและระเบียบแบบแผนกำหนดก็ดี **ให้ถือว่าเป็นการผิดวินัยหรือหย่อนสมรรถภาพแล้วแต่กรณี** และให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณีต่อไป (หนังสือกรมสารบรรณ คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ น.ว. ๘๙/๒๕๕๗ เรื่อง ข้าราชการอ้างว่าไม่รู้กฎหมายและระเบียบแบบแผนในหน้าที่ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.342/2558

กรณีผู้ใหญ่บ้านอ้างว่า ไม่รู้กฎหมายว่า
ตนสามารถถูกถอดถอนได้ตามพระราชบัญญัติ
ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2475

การได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่
ของรัฐ ไม่ว่าตำแหน่งใดๆก็ตามจะต้องตกอยู่ในบังคับของ
กฎหมาย.....ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น จะต้องรู้กฎหมาย
และไม่อาจยกความไม่รู้กฎหมายขึ้นกล่าวอ้างได้.....ดังนั้น
เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงต้องศึกษาข้อกฎหมาย ทั้งอำนาจหน้าที่
ข้อห้ามข้อปฏิบัติให้ชัดเจน.....เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ตาม
ตำแหน่ง นั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ให้อำนาจ.....

“การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย”

(ไม่อาจอ้างความไม่รู้ให้พ้นผิด)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๘๓๗/๒๕๕๕

แม้ว่านายเอ จะได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำสัญญารับสภาพหนี้และผ่อนชำระหนี้ ซึ่งเป็นงานที่ตนไม่มีความรู้และไม่เคยปฏิบัติงานด้านกฎหมายและบัญชีมาก่อน ทั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ยังเห็นว่าการกระทำของนายเอมิใช่การประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเนื่องจากนายเอไม่มีหน้าที่โดยตรงและไม่มีความรู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายและหน่วยงานไม่ได้จัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากงานในหน้าที่ แต่เมื่อได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาแม้จะเป็นงานนอกเหนืองานที่มีหน้าที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำและไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานนั้นก็ตาม ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชาย่อมมีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานดังกล่าวด้วยความอดทน เอาใจใส่ ระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการหากเห็นว่าตนเองไม่มีความรู้เกี่ยวกับการทำสัญญารับสภาพหนี้

“การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย” (ต่อ)

(ไม่อาจอ้างความไม่รู้ให้พ้นผิด)

และผ่อนชำระเงินก็ควรจะปรึกษาและขอคำแนะนำอย่างเป็นทางการ และ เป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งจะมี ความรู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการทำสัญญาโดยเฉพาะ การที่นายเอไม่ดำเนินการ แต่กลับสอบถามหรือขอคำแนะนำปรึกษาเป็นการภายในไม่อาจนำมาอ้างอิง เป็นข้อแก้ตัวได้ ประกอบกับกองกฎหมายได้จัดทำร่างสัญญาให้นายเอแล้ว นายเอกลับเห็นว่าไม่รัดกุมครอบคลุมเนื้อหา จึงดำเนินการจัดทำสัญญารับ สภาพหนี้ขึ้นใหม่ทั้งที่ตนเองไม่มีความรู้เชี่ยวชาญ กรณีจึงถือได้ว่าเป็นการ กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลที่อยู่ในสถานะเช่นนั้นจักต้องมีความวิสัยและพฤติการณ์และนายเออาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้แต่หา ใช้ให้เพียงพอไม่ จึงเป็นการกระทำโดยประมาท และความเสียหายดังกล่าว ย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้หากวิญญูชนทั่วไปได้ดำเนินการด้วยความระมัดระวังเอา ใจใส่เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ ดังนั้น การกระทำของนายเอ จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๘๗/๒๕๕๙

(อ้างว่างานเยอะ เลยเป็นความบกพร่องหรือหย่อนความสามารถ)

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาต่อไปว่า ผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์และการกระทำเข้าลักษณะเป็นผู้หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ เห็นว่า จากข้อเท็จจริงดังกล่าวรับฟังได้ว่า สำนวนคดีที่ผู้ฟ้องคดีสอบสวนล่าช้า จำนวน ๒๙ คดี เป็นคดีที่มีการแจ้งความร้องทุกข์ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ... การที่ผู้ฟ้องคดีปล่อยคดีไว้โดยไม่เร่งรัดดำเนินการสืบสวนสอบสวนและไม่ได้ขอขยายระยะเวลาการสอบสวนต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบล่วงหน้ามาเป็นเวลาหลายปี พฤติกรรมการกระทำของผู้ฟ้องคดีแม้จะฟังว่าไม่มีเจตนาทุจริต แต่ก็แสดงให้เห็นถึงความเกียจคร้านไม่รับผิดชอบเอาใจใส่ต่อหน้าที่การงาน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๘๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

ในการสอบสวนคดีอาญา แม้จะไม่ปรากฏว่ามีการทุจริตหรือเสียหายต่อราชการ เพราะไม่มีคู่กรณีหรือผู้เสียหายร้องเรียนถึงความล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็ย่อมแสดงให้เห็นถึงความบกพร่องหรือหย่อนความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าความล่าช้าในการสอบสวนมีสาเหตุจากผู้ฟ้องคดีมีปริมาณงานมากถึงปีละ ๑๐๐ คดี นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีรับคดีปีละประมาณ ๑๐๐ คดี ซึ่งผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำว่าเป็นเหตุเปรียบเทียบกับพนักงานสอบสวนคนอื่นที่มีสำนวนคดีเล็กน้อยไม่ต่างกันแล้วไม่มีพนักงานสอบสวนคนใดทำสำนวนการสอบสวนบกพร่องล่าช้าดังเช่นผู้ฟ้องคดี ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีว่ามีปริมาณงานมากเป็นเหตุให้การทำสำนวนคดีล่าช้าเกินสมควรจึงไม่อาจอ้างได้ ... ดังนั้น คำสั่งที่ลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาฎีกา ที่ ๒๕๖๔/๒๕๕๗

การเล่นเน็ต แซต

โจทก์เป็นพนักงานฟ็องนายจ้างเป็นจำเลยว่าได้เลิกจ้างเนื่องจากการเล่นเน็ต แซต ไม่เป็นธรรม ศาลฎีกาพิพากษาว่าเนื่องจากเวลาทำงานโจทก์เล่นเน็ตพูดคุยในเรื่องส่วนตัวเป็นประจำเกือบทุกวันวันละเป็นชั่วโมงก็มี ถือว่าโจทก์ใช้เวลาทำงานของจำเลยไปในเรื่องไม่เกี่ยวกับงานกรณีเช่นนี้เป็นการกระทำอื่นอันไม่สมควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ลุล่วงไปโดยถูกต้องและสุจริต จำเลยชอบที่จะเลิกจ้างโจทก์ได้ทันทีโดยมิพักต้องบอกกล่าวล่วงหน้าและไม่ต้องจ่ายสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า และการที่โจทก์ใช้เวลาทำงานของจำเลยทำเรื่องส่วนตัวย่อมทำให้จำเลยได้รับความเสียหายจึงเป็นการเลิกจ้างที่มีเหตุอันสมควรจึงไม่เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม

คำพิพากษาปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๕๙/๒๕๕๙

(อ้างว่าทวงด้วยวาจา.....ศาลไม่รับฟัง)

คดีฟ้องว่า จนท.ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่
ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าตาม ม.๙(๒) การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า
ได้ทวงถามเรื่องด้วยวาจาต่อหน่วยงานแล้ว โดยไม่มี
หลักฐานมาแสดงต่อศาล จึงเป็นข้อกล่าวอ้างลอย ๆ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๖๒/๒๕๕๙

(สั่งให้มาปฏิบัติหน้าที่ช่วงปิดภาคเรียนแต่ไม่มาและไม่ลา)

ผอ.รร.สั่งให้ครู 2 คนมาปฏิบัติหน้าที่ช่วงปิดภาคเรียนแต่ข้าราชการครูไม่มาและไม่ลา จึงมีคำสั่ง
ไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือน

ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อ 6

ของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย
กำหนดเวลาทำงาน และวันหยุดราชการของ
สถานศึกษา พ.ศ.2547 กำหนดว่า “วันปิดภาคเรียน
คือวันหยุดพักผ่อนของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาอาจ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๖๒/๒๕๕๙ (ต่อ)

อนุญาตให้ข้าราชการหยุดพักผ่อนด้วยก็ได้ แต่ถ้ามี
ราชการจำเป็น ให้ข้าราชการมาปฏิบัติราชการ
เหมือนการมาปฏิบัติราชการตามปกติ”

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าข้าราชการทั้ง ๒ คน
ไม่มาปฏิบัติราชการโดยไม่ยื่นใบลา จึงถือว่าเป็นขาด
ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คำสั่งไม่เลื่อนชั้น
เงินเดือนจึงชอบด้วยกฎหมาย พิพากษายกฟ้อง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๖๒/๒๕๕๘

(ลาไม่ถูกต้อง - ละทิ้งราชการ - วินัยร้ายแรง)

ในการลากิจเพื่อพักรักษาตัวของผู้ฟ้องคดีนั้น ไม่ปรากฏว่ามีใบรับรองแพทย์ให้การรับรองว่าผู้ฟ้องคดีควรจะพักรักษาตัวต่อเนื่องอีกแต่อย่างใด จึงเชื่อได้ว่าอาการเจ็บป่วยของผู้ฟ้องคดีไม่ได้ร้ายแรงถึงขนาดที่จะไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาป่วยเป็นเวลา ๒๖ วัน จึงเพียงพอในการพักรักษาตัวแล้ว อีกทั้งในการลากิจส่วนตัวนั้น ผู้ฟ้องคดีจะต้องเสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และต้องได้รับอนุญาตเสียก่อนจึงจะลาได้ เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นไม่สามารถรอรับอนุญาตได้ทัน เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นใบลากิจส่วนตัวภายหลังที่ได้หยุดราชการไปแล้วอันเป็นการลากิจส่วนตัวย้อนหลัง เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๙ ของระเบียบว่าด้วยการลาของราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งที่ ผู้ฟ้องคดี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๒๖๒/๒๕๕๘ (ต่อ)

รับราชการมาเป็นเวลานาน และมีตำแหน่งเป็นถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งเป็นระดับผู้บริหารสถานศึกษา ย่อมต้องทราบระเบียบปฏิบัติในการลาเป็นอย่างดี แต่ผู้ฟ้องคดีกลับไม่ใส่ใจประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลากิจส่วนตัว จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และเมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับอนุญาตให้ลากิจตั้งแต่วันที่ ๒๘ เม.ย. ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๖ พ.ค. ๒๕๕๑ รวมเป็นเวลา ๑๙ วัน กรณีจึงเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๓๖/๒๕๕๗

ขาดราชการเลื่อนเงินเดือนไม่ได้ (ลาพักผ่อนแต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ลา)

รองปลัดยื่นใบลาพักผ่อนตั้งแต่วันที่ 9 ถึงวันที่ 12 เมษายน
ปลัดพิจารณาแล้วเห็นว่าในช่วงเวลาดังกล่าวปลัดต้องไปราชการ
(อบรม) และมีงานราชการจะต้องปฏิบัติ หากอนุญาตให้ลา
จะเกิดความเสียหายต่อราชการได้ จึงไม่อนุญาตให้ลา แต่รองปลัด
เมื่อยื่นใบลาแล้วกลับไม่รอฟังว่าปลัดอนุญาตให้ลาหรือไม่
หัวหน้าสำนักปลัดพยายามติดต่อก็ติดต่อไม่ได้ จึงให้เจ้าหน้าที่
โทรศัพท์แจ้งให้สามีของรองปลัดทราบ ซึ่งรองปลัดควรทราบจาก
สามีว่าปลัดไม่อนุญาตให้ลาพักผ่อน และควรกลับมาปฏิบัติราชการ
แต่กลับหยุดราชการไปตามที่ยื่นใบลาไว้ จึงถือว่ารองปลัด
ขาดราชการ คำสั่งไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนจึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.777/2561

รับรองข้อมูลเท็จ (โทษไล่ออก)

เมื่อภัยพิบัติผ่านพ้นไป รัฐต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนตามควรแก่กรณี การให้เงินถือเป็นวิธีการหนึ่งที่รัฐเข้าไปช่วยเหลือเพื่อชดเชยความเสียหายในเบื้องต้น โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสำรวจและแจ้งข้อมูลจำนวนราษฎรที่รับความเสียหาย เพื่อให้รัฐจัดสรรเงินอย่างถูกต้อง ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง ความช่วยเหลือจึงตรงกับความต้องการของประชาชน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.777/2561 (ต่อ)

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ตามแบบ กษ.01 และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้ใหญ่บ้านลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลความเสียหายให้แก่ราษฎรจำนวน 7 ราย โดยไม่ได้รับความเสียหายจริง การลงลายมือชื่อรับรองข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นการรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย และยังน่าเชื่อว่าผู้ใหญ่บ้านได้เรียกและรับเงินเพื่อเป็นการตอบแทนกรณีช่วยเหลือรับรองข้อมูลอันเป็นเท็จ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำสั่งลงโทษไล่ออกจึงชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 548/2554

ต้องหักท้วงคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้บังคับบัญชาสั่งการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้รับคำสั่ง
ต้องหักท้วง หากผู้รับคำสั่งดำเนินการต่อไปโดยที่ไม่หักท้วง
ต่อมาจะยกเหตุดังกล่าวโดยอ้างว่านายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรีสั่งการให้ทำ มาเป็นเหตุ
ยกเว้นเพื่อให้ตนเองพ้นผิดไม่ได้ จึงเป็นความผิดวินัย
ร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเช่นเดิม

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 6

หากหักท้วงแล้วไม่ต้องรับผิดชอบ

(คดีดำ อท.19/2560)

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 6 ได้มีคำพิพากษา ว่า นายกเทศมนตรีเมือง...กับพวกรวม 14 คน มีความผิด อาญา ม. 151 และม.157 และ พ.ร.บ.เกี่ยวกับการเสนอราคาต่อ หน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ม.7 และ ม. 12 จำคุก 6 ปี ไม่รอลงอาญาปรับนิติบุคคลที่รับดำเนินการ 200,000 บาท , จำเลยที่ 3 และจำเลยที่ 5 ลงโทษจำคุก 2 ปี และปรับ 10,000 บาท ให้รอมีกำหนด 2 ปี

กรณี จัดจ้างโครงการก่อสร้างลานอเนกประสงค์ โดยมีชอบ และพิพากษายกฟ้องคณะกรรมการตรวจการจ้างและช่างควบคุมงาน เนื่องจากได้หักท้วงแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๙๒/๒๕๕๙

เอาทรัพย์สินราชการไปใช้ส่วนตัว

ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
ว. เป็นผู้ไปเอาเหล็กจำนวน ๑๐ เส้นที่เหลือจากการได้รับ
บริจาคในการซ่อมแซมบ้านให้แก่ผู้ยากไร้จากใต้ถุนบ้าน
ของนาย พ. ไปใช้ต่อเติมบ้านของตนโดยพลการ แม้ต่อมา
ได้มีการทำบันทึกข้อตกลงระหว่างนาง ล. ภรรยาของ
ผู้ฟ้องคดีกับนาย พ.ฉบับลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒
ตกลงแลกเปลี่ยนเหล็กกับการสร้างห้องน้ำให้และได้มีการ
สร้างให้นาย พ. แล้วก็ตามแต่บันทึกข้อตกลงดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๙๒/๒๕๕๙ (ต่อ)

ก็เป็นการทำขึ้นภายหลังจากที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับ
พฤติกรรมการกระทำของผู้ฟ้องคดีแล้ว จึงไม่ทำให้ผู้ฟ้องคดี
พ้นจากความผิดที่ได้กระทำขึ้น การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึง
เป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย
สำหรับตนเองหรือผู้อื่น กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรม
ในทางทุจริตตามความในมาตรา ๔๗ ทวิ (๒) และมีผล
ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลต้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๔๗ ตริ วรรคหนึ่ง (๗)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๕๙๒/๒๕๕๙

แห่ง พ.ร.บ. สถาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. ๒๕๓๗แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖
การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำวินิจฉัย ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๔
ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ว. จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วย
กฎหมาย

คำพิพากษาฎีกาที่ 10823/2551

อ้างว่าไม่ได้เป็นผู้มีวิชาชีพเพื่อให้พ้นความรับผิด

คำว่า "ผู้มีวิชาชีพในการก่อสร้าง" ไม่ได้จำกัดเฉพาะผู้ที่ได้เล่าเรียนมาโดยตรงเพื่อเป็นสถาปนิก วิศวกร หรือหัวหน้าคนงาน แต่หมายถึงผู้มีอาชีพที่ต้องอาศัยวิชาความรู้ ความชำนาญ หรือผู้มีความรู้ ซึ่งอาจได้จากการเล่าเรียนโดยตรงหรือจากการทำงาน อันเป็นการฝึกฝนในการประกอบอาชีพเป็นปกติธุระก็ได้ ดังนั้น แม้จำเลยที่ 3 ไม่ได้จบการศึกษาด้านก่อสร้างอาคาร ก็ถือได้ว่า จำเลยที่ 3 มีความรู้ความชำนาญและใช้ความรู้ด้านการก่อสร้างในการประกอบอาชีพเป็นปกติธุระ จึงถือว่าจำเลยที่ 3 มีอาชีพในการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างด้วย ...

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๙๗๗/๒๕๕๙

ในขณะที่ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งแม้ว่าการเดินทางไปปฏิบัติราชการดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจะเป็นการเดินทางไปราชการตามคำสั่งโดยชอบของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการตามอำนาจหน้าที่ แต่สิทธิในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการซึ่งเป็นเรื่องของงบประมาณ เป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากจากคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งเป็นเรื่องของการบริหารงานบุคคล ด้วยเหตุดังกล่าว การใช้สิทธิในการเบิก

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๙๗๗/๒๕๕๙ (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ จึงต้องได้รับการอนุมัติจาก
ผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ เสียก่อน
จึงมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ดังนั้น
เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ขออนุมัติต่อ
ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจก่อนการเดินทางไปราชการ จึงเป็นกรณี
ที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกค่าใช้จ่ายใน
การเดินทางไปราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายใน
การเดินทางไปราชการในครั้งนี้ และไม่ผูกพันผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๑
ที่จะต้องพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5746/2559

ขณะลงลายมือชื่อในสัญญาเช่าซื้อ กรรมการ
โจทก์เป็นผู้ลงลายมือชื่อโดยไม่ได้ประทับตรา
แต่เพิ่งมาประทับตราภายหลังเนื่องจากมีการ
เปลี่ยนแปลงตราประทับเพราะมีการจดเปลี่ยนชื่อ
บริษัท แสดงว่าขณะลงลายมือชื่อโจทก์มิได้
ประทับตรา ถือไม่ได้ว่าโจทก์ลงลายมือชื่อในสัญญา
สัญญาเช่าซื้อเป็นโมฆะ ตาม ป.พ.พ. มาตรา 572
วรรคสอง ไม่อาจให้สัตยาบันได้แม้จะมีการเข้าถือเอา
ประโยชน์จากสัญญา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๘๔/๒๕๕๗

ไม่อาจอ้างเหตุที่บุคคลอื่นไม่ถูกดำเนินการทางวินัย

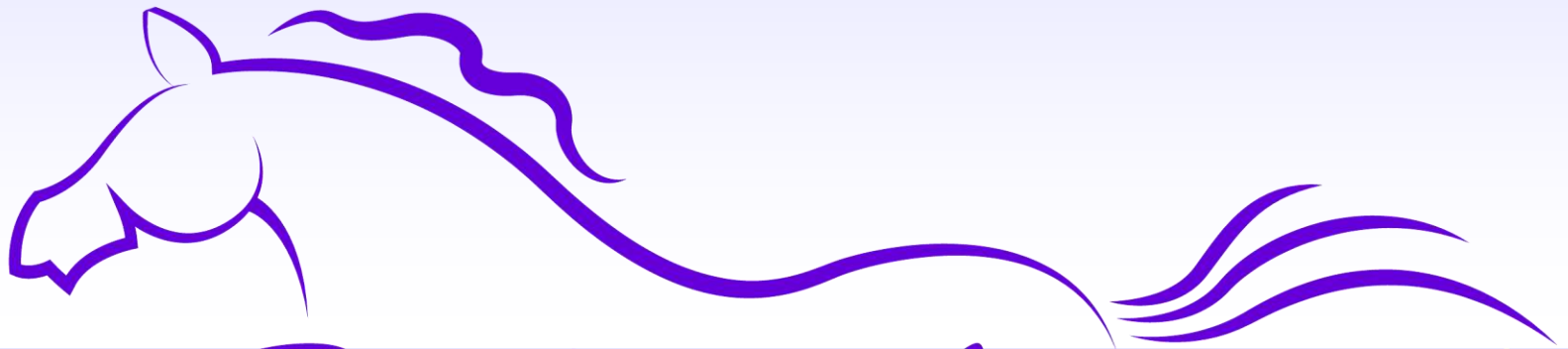
มาเป็นเหตุยกเว้นโทษของตนเองได้

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์โดยอ้างว่า มีการเลือกปฏิบัติกรณีนาย ส. ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ไม่ควบคุมดูแลการลงเวลาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และกระทำผิดวินัยกรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย โดยการเอาใจใส่สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตาม ควรแก่กรณีได้แต่นาย ส. กลับมิได้ถูกดำเนินการทางวินัยนั้น เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยกับ ข้าราชการพลเรือนรายใดเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนบัญญัติผู้ฟ้องคดีไม่อาจอ้างการไม่ดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาว่าเป็นการเลือกปฏิบัติมาเป็นเหตุยกเว้นมิให้ผู้ฟ้องคดีต้องได้รับโทษจากการกระทำความผิดวินัยของตนเองได้

อภิปราย & ตอบข้อซักถาม

๐๘๗ ๘๗๗ ๗๘๗๘ AIS
๐๘๗ ๘๗๖ ๖๖๗๗ DTAC
๐๘๐ ๘๘๘ ๘๘๒๒ True

Rachai Asavesna
Law office

สวัสดีครับ